Μετά τη Ροζάβα: Ήττα ενός Εγχειρήματος ή Μετασχηματισμός μιας Δυνατότητας;

Έρευνα: Hasse-Nima Golkar .

Μετάφραση: Αντώνης Μπρούμας

Ένας αναρχοσυνδικαλιστικός στοχασμός πάνω στο κράτος, την εξουσία, τον πόλεμο και τον δημοκρατικό συνομοσπονδισμό

Για να διαβάσετε την αρχική δημοσίευση πατήστε ΕΔΩ

Εισαγωγή: Έφτασε η Ροζάβα στο Τέλος της;

Στις 25 Αυγούστου 2026, ο Μαζλούμ Αμπντί, γενικός διοικητής των Συριακών Δημοκρατικών Δυνάμεων (SDF), ανακοίνωσε στη Δαμασκό ότι οι SDF είχαν διαλυθεί ως αυτοτελής στρατιωτική δύναμη και ότι η διαδικασία ενσωμάτωσης των δυνάμεών τους στη στρατιωτική δομή του Συριακού κράτους είχε ολοκληρωθεί. Επί χρόνια, οι SDF υπήρξαν ο βασικός στρατιωτικός πυλώνας της Αυτόνομης Διοίκησης της Βόρειας και Ανατολικής Συρίας. Έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στον πόλεμο ενάντια στο Ισλαμικό Κράτος (ISIS) και, στο απόγειό τους, έλεγχαν μεγάλο μέρος της βορειοανατολικής Συρίας.

Τρεις ημέρες αργότερα, ο Σύρος πρόεδρος Αχμέντ αλ-Σαράα διόρισε τον Μαζλούμ Αμπντί σύμβουλο της προεδρίας – ένα γεγονός του οποίου ο πολιτικός συμβολισμός είναι υπερβολικά βαρύς για να εκληφθεί ως απλός διοικητικός διορισμός.

Έτσι, ένα από τα σημαντικότερα πολιτικά και κοινωνικά

πειράματα της σύγχρονης Μέσης Ανατολής εισήλθε σε μια εντελώς νέα φάση.

Έφτασε όμως η Ροζάβα στο τέλος της;

Αν εννοήσουμε τη Ροζάβα ως επικράτεια, ως αυτόνομη διοίκηση και ως στρατιωτική δύναμη, η απάντηση είναι σε μεγάλο βαθμό καταφατική. Αν όμως την εννοήσουμε ως κοινωνικό πείραμα που περιλαμβάνει κομμούνες, συμβούλια, την αυτοοργάνωση των γυναικών, συνεταιρισμούς, τοπική αυτοδιαχείριση, πολυεθνοτική συμβίωση και την απόπειρα υπέρβασης της λογικής του έθνους-κράτους, η απάντηση είναι πολύ πιο σύνθετη.

Από μια αναρχική σκοπιά, το κεντρικό ερώτημα ίσως δεν είναι:«Ηττήθηκε η Ροζάβα;» αλλά μάλλον:

«Τι πρέπει να επιβιώσει από τη Ροζάβα, ώστε η στρατιωτική ήττα των θεσμών της να μη μετατραπεί σε ήττα της ίδιας της ιδέας της κοινωνικής χειραφέτησης;» Για να προσεγγίσουμε αυτό το ερώτημα, χρειάζεται να επιστρέψουμε σε τέσσερις πνευματικές παραδόσεις: στον Μπακούνιν, τον Κροπότκιν, τον Μάρεϊ Μπούκτσιν και τον Αμπντουλάχ Οτσαλάν.

1. Μπακούνιν: το πρόβλημα δεν είναι απλώς ποιος ελέγχει το κράτος

Μία από τις πιο θεμελιώδεις κριτικές του Μιχαήλ Μπακούνιν στη νεωτερική πολιτική στρεφόταν ενάντια στη συγκέντρωση της εξουσίας και ενάντια στην αυταπάτη ότι το κράτος μπορεί να τεθεί προσωρινά στα χέρια των επαναστατικών δυνάμεων και στη συνέχεια να διαλυθεί.

Για τον Μπακούνιν, το κράτος δεν είναι ένα ουδέτερο εργαλείο που μπορεί απλώς να παραδοθεί στις χειραφετητικές δυνάμεις. Το πρόβλημα έγκειται στην ίδια τη σχέση προσταγής και υπακοής. Στο *Κρατισμός και Αναρχία* υπογραμμίζει την αντίφαση ανάμεσα στην ελευθερία και την κρατική δομή. Από αυτή τη σκοπιά, η Ροζάβα εμπεριείχε μια θεμελιώδη αντίφαση.

Το πρόταγμα του δημοκρατικού συνομοσπονδισμού παρουσιάστηκε ως εναλλακτική απέναντι στο έθνος-κράτος. Κι όμως, για να αμυνθεί, χρειάστηκε να αναπτύξει ισχυρή στρατιωτική δομή, διοικητικούς θεσμούς, μηχανισμούς ασφαλείας και διπλωματικές σχέσεις με ισχυρά κράτη. Αυτή η αντίφαση δεν πρέπει να αναχθεί, με απλοϊκό τρόπο, σε «προδοσία» ή «εκτροπή».

Η Ροζάβα δεν αναδύθηκε σε έναν ειρηνικό κόσμο. Το ISIS, η Τουρκία, ο συριακός εμφύλιος πόλεμος και, τελικά, η νέα κυβέρνηση στη Δαμασκό συνιστούσαν πραγματικές και συχνά υπαρξιακές απειλές. Η ένοπλη αυτοάμυνα δεν ήταν απλώς μια θεωρητική επιλογή· ήταν μέρος του αγώνα για επιβίωση.

Το ερώτημα του Μπακούνιν ωστόσο παραμένει: Μπορεί μια δομή, που δημιουργήθηκε για να υπερασπιστεί την ελευθερία, να μετατραπεί σταδιακά σε δομή που υπάρχει ανεξάρτητα από την κοινωνία; Αυτό ίσως είναι το σημαντικότερο αναρχικό ερώτημα σχετικά με τη Ροζάβα.

2. Κροπότκιν: η κοινωνία προϋπάρχει του κράτους

Αν ο Μπακούνιν στρέφει την προσοχή μας στους κινδύνους της συγκεντρωμένης εξουσίας, ο Κροπότκιν τη στρέφει στην ικανότητα της κοινωνίας για αυτοοργάνωση.

Στο *Αλληλοβοήθεια*, ο Κροπότκιν υποστηρίζει ότι η συνεργασία, η αλληλεγγύη και η αμοιβαία συνδρομή δεν πρέπει να εκλαμβάνονται απλώς ως προϊόντα της κρατικής οργάνωσης. Οι ανθρώπινες κοινότητες – όπως, πράγματι, και πολλές κοινότητες ζώων – έχουν αναπτύξει σύνθετες μορφές συνεργασίας χωρίς συγκεντρωτική δομή διοίκησης.

Η σημασία αυτής της ιδέας για τη Ροζάβα είναι προφανής. Αν οι άνθρωποι είναι ικανοί να οργανώνουν οι ίδιοι τη ζωή τους, τότε το θεμελιώδες πολιτικό ερώτημα δεν είναι πια:

«Ποιος κυβερνά το κράτος;» αλλά:

«Πόσο μεγάλο μέρος της κοινωνικής ζωής μπορεί να οργανωθεί χωρίς το κράτος και χωρίς τις κρατικές ιεραρχίες;»

Εδώ ακριβώς οι κομμούνες, τα συμβούλια, οι συνεταιρισμοί και οι ανεξάρτητες οργανώσεις γυναικών αποκτούν ιδιαίτερη σημασία. Αυτοί οι θεσμοί, περισσότερο από οποιαδήποτε τυπική κυβερνητική δομή, είναι ενδεχομένως οι γνήσιοι φορείς της κοινωνικής εμπειρίας της Ροζάβα. Από αυτή τη σκοπιά, η διάλυση των SDF δεν σημαίνει, από μόνη της, την καταστροφή της Ροζάβα ως κοινωνικής εμπειρίας.

Αν η κοινωνία έχει εσωτερικεύσει ικανότητες αυτοοργάνωσης, μια στρατιωτική δύναμη μπορεί να εξαφανιστεί χωρίς να εξαφανιστούν μαζί της όλες οι κοινωνικές σχέσεις που δημιουργήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια. Αν όμως οι σχέσεις αυτές εξαρτιόνταν θεμελιωδώς από την πολιτική και στρατιωτική δομή, τότε η κατάσταση είναι πολύ διαφορετική.

3. Μπούκτσιν: η ελευθεριακή πολιτική οφείλει να δημιουργεί θεσμούς

Ο Μάρεϊ Μπούκτσιν προχωρεί το ερώτημα ένα βήμα παραπέρα. Υπερέβη έναν αναρχισμό νοούμενο απλώς ως άρνηση του κράτους και έθεσε το ερώτημα:

Πώς μπορεί να οργανωθεί μια σύνθετη νεωτερική κοινωνία μετά την κατάργηση του κράτους; Η απάντησή του πήρε μορφή στις ιδέες του κομμουναλισμού και του ελευθεριακού δημοτισμού: τη δημιουργία θεσμών άμεσης δημοκρατίας σε τοπικό επίπεδο, τη μεταξύ τους συνομοσπονδιακή σύνδεση και τη σταδιακή μεταφορά της πραγματικής πολιτικής εξουσίας από τις κρατικές δομές στις κοινότητες.

Εδώ ακριβώς η σχέση του Μπούκτσιν με την εμπειρία της Ροζάβα αποκτά ιδιαίτερη σημασία. Ο δημοκρατικός συνομοσπονδισμός του Οτσαλάν δεν ταυτίζεται με τον κομμουναλισμό του Μπούκτσιν,

επηρεάστηκε όμως έντονα από τις ιδέες του τελευταίου για την κοινωνική οικολογία, την τοπική δημοκρατία και τη συνομοσπονδιακή οργάνωση. Η πνευματική σχέση των δύο έχει εξεταστεί εκτενώς στην ακαδημαϊκή βιβλιογραφία.

Υπάρχει ωστόσο θεμελιώδης διαφορά ανάμεσα στον κρατικό ομοσπονδισμό και τον ελευθεριακό συνομοσπονδισμό. Στον κρατικό ομοσπονδισμό, η εξουσία παραμένει τελικά εντός του κράτους και απλώς κατανέμεται σε διαφορετικά διοικητικά επίπεδα.

Στον ελευθεριακό συνομοσπονδισμό, αντιθέτως, η εξουσία υποτίθεται ότι πηγάζει από τις κοινότητες, ενώ οι θεσμοί ανώτερου επιπέδου υπάρχουν πρωτίστως για να συντονίζουν και να εφαρμόζουν αποφάσεις που λαμβάνονται από τα κάτω.

Αυτό καθιστά αναπόφευκτο ένα κρίσιμο ερώτημα:

Εδραζόταν πράγματι η πραγματική πολιτική εξουσία στη Ροζάβα στις κομμούνες και τα συμβούλια, ή παρέμειναν οι πολιτικές και στρατιωτικές δομές το αληθινό κέντρο εξουσίας; Αν το δεύτερο βρίσκεται πιο κοντά στην πραγματικότητα, τότε η σημερινή ήττα δεν είναι απλώς στρατιωτική. Αποκαλύπτει μια δομική ευαλωτότητα.

4. Οτσαλάν: η υπέρβαση του έθνους-κράτους

Ύστερα από μια μεγάλη μεταστροφή στην πολιτική του σκέψη, ο Αμπντουλάχ Οτσαλάν απομακρύνθηκε από την ιδέα της ίδρυσης ανεξάρτητου κουρδικού έθνους-κράτους και στράφηκε προς την έννοια του δημοκρατικού συνομοσπονδισμού.

Στο πλαίσιο αυτό, η κουρδική χειραφέτηση δεν απαιτεί κατ’ ανάγκη τη δημιουργία ενός ακόμη έθνους-κράτους. Η κοινωνία μπορεί να οργανωθεί μέσα από κομμούνες, συμβούλια και δίκτυα τοπικών θεσμών, χωρίς να συγκροτήσει νέο κυρίαρχο κράτος. Επρόκειτο για θεμελιώδη θεωρητική μετατόπιση.

Το ερώτημα άλλαξε από:

«Πώς θα ιδρύσουμε το δικό μας κράτος;» σε:

«Πώς θα μειώσουμε την ανάγκη του κράτους μέσα στην κοινωνική ζωή;»

Η σημασία της Ροζάβα έγκειται στο ότι μετέφερε αυτή την ιδέα από το επίπεδο της πολιτικής θεωρίας στην πράξη, μέσα από πειράματα τοπικής αυτοκυβέρνησης, συμμετοχής των γυναικών, πολυεθνοτικής πολιτικής οργάνωσης και αποκεντρωμένων θεσμών.

Εδώ ακριβώς όμως αναδύεται η κεντρική αντίφαση.

5. Το παράδοξο της Ροζάβα: να είσαι αντικρατικός σε έναν κόσμο κρατών

Η Ροζάβα επιδίωξε να υπερβεί τη λογική του έθνους-κράτους. Υπήρχε όμως μέσα σε έναν κόσμο όπου σχεδόν όλες οι μεγάλες πολιτικές δυνάμεις ήταν κράτη. Χρειαζόταν στρατιωτική δύναμη για την άμυνά της. Χρειαζόταν διεθνείς οικονομικές σχέσεις για την επιβίωσή της.

Στηρίχθηκε σε μεγάλο βαθμό στην αμερικανική στρατιωτική υποστήριξη στον πόλεμο ενάντια στο ISIS. Και χρειάστηκε να διαπραγματευτεί το μέλλον της με τη Δαμασκό, την Ουάσιγκτον, τη Μόσχα, την Άγκυρα και άλλες κρατικές δυνάμεις.

Αυτό παρήγαγε μια ιστορική αντίφαση: Ένα εγχείρημα που επιζητούσε την υπέρβαση της λογικής του κράτους αναγκάστηκε να συνάψει στρατηγικές σχέσεις με κράτη προκειμένου να επιβιώσει. Αυτό δεν ήταν κατ’ ανάγκη ηθική αποτυχία. Ήταν όμως δομική ευαλωτότητα.

Όσο περισσότερο η επιβίωση ενός εγχειρήματος εξαρτάται από εξωτερικές δυνάμεις, στρατιωτικούς θεσμούς και διπλωματικές δομές, τόσο μεγαλύτερη μπορεί να γίνει η απόσταση ανάμεσα στο εγχείρημα και τις αρχικές του αρχές αυτοκυβέρνησης.

6. Το ζήτημα των SDF: η κοινωνία υπεράσπιζε τον στρατό ή ο στρατός την κοινωνία;

Το ερώτημα μοιάζει σκληρό, από αναρχική σκοπιά όμως είναι αναπόφευκτο. Κανένας σοβαρός παρατηρητής δεν μπορεί να αρνηθεί τον ιστορικό ρόλο των SDF στην ήττα του ISIS.Οφείλουμε ωστόσο να διακρίνουμε ανάμεσα σε δύο διαφορετικές σχέσεις:

κοινωνία → αμυντική οργάνωση

και

αμυντική οργάνωση → πολιτική δομή → κοινωνία

Στην πρώτη περίπτωση, ο στρατός είναι εργαλείο της κοινωνίας. Στη δεύτερη, η κοινωνία καθίσταται εξαρτημένη από την αναπαραγωγή της στρατιωτικής δομής.

Ο πόλεμος τείνει να γεννά συγκεντρωτισμό, πειθαρχία, ιεραρχία και σχέσεις διοίκησης, ενώ η κοινωνική αυτοκυβέρνηση εξαρτάται από τη συμμετοχή, τη διαβούλευση, τη διάχυση της εξουσίας και την οριζόντια λήψη αποφάσεων.

Έτσι, ο πόλεμος θέτει κάθε χειραφετητικό εγχείρημα μπροστά σε έναν θεμελιώδη κίνδυνο:

Οι δομές που δημιουργούνται για τον πόλεμο ενδέχεται να επιβιώσουν του πολέμου και να μεταφέρουν τη λογική του πολέμου μέσα στην πολιτική και κοινωνική ζωή.

Από αυτή τη σκοπιά, η διάλυση των SDF δεν είναι απλώς η ήττα μιας στρατιωτικής οργάνωσης. Προσφέρει επίσης την ευκαιρία να αναρωτηθούμε πόσο μεγάλο μέρος της πολιτικής ισχύος της Ροζάβα είχε καταστεί εξαρτημένο από τις στρατιωτικές δομές.

7. Οι Ηνωμένες Πολιτείες και το πρόβλημα του «αναγκαίου συμμάχου»

Η συνεργασία ανάμεσα στις Ηνωμένες Πολιτείες και τους SDF υπήρξε καθοριστική για τον αγώνα ενάντια στο ISIS και για την επιβίωση της αυτόνομης διοίκησης. Τα κράτη όμως δρουν με γνώμονα στρατηγικά συμφέροντα, όχι με γνώμονα την πίστη σε χειραφετητικά εγχειρήματα.

Αυτό απαιτεί τη διάκριση δύο εννοιών: της τακτικής συμμαχίας και της στρατηγικής εξάρτησης. Η τακτική συνεργασία με ένα κράτος μπορεί να είναι αναγκαία υπό ορισμένες συνθήκες.

Όταν όμως η επιβίωση ενός κινήματος καθίσταται εξαρτημένη από τις αποφάσεις αυτού του κράτους, μια μεταβολή των γεωπολιτικών προτεραιοτήτων μπορεί να εκθέσει ολόκληρο το εγχείρημα σε βαθιά ευαλωτότητα.

Αυτό είναι ένα από τα πικρά μαθήματα της Ροζάβα.

Η Ροζάβα μπόρεσε να αξιοποιήσει την αμερικανική υποστήριξη στον αγώνα ενάντια στο ISIS, ποτέ όμως δεν μπόρεσε να μετατρέψει αυτή την υποστήριξη σε μόνιμη εγγύηση πολιτικής αυτονομίας. Και ποτέ δεν υπήρξε λόγος να υποθέσει κανείς ότι θα μπορούσε.

8. Μια αναρχική κριτική της ίδιας της Ροζάβα

Εδώ ακριβώς ένα αναρχικό έντυπο οφείλει επίσης να υπερβεί τη ρομαντικοποίηση της Ροζάβα.

Η Ροζάβα δεν ήταν μια πλήρως αναρχική κοινωνία.

Αυτό πρέπει να ειπωθεί καθαρά.

Ήταν ένας σύνθετος συνδυασμός:

- **κουρδικής απελευθερωτικής πολιτικής·**
- **δημοκρατικού συνομοσπονδισμού·**
- **κομμουναλισμού·**
- **φεμινισμού·**
- **κομματικής οργάνωσης·**
- **διοικητικών θεσμών·**
- **στρατιωτικών δυνάμεων·**
- **δομών ασφαλείας·**
- **και διπλωματικών σχέσεων με ξένα κράτη.**

Η Ροζάβα, επομένως, δεν πρέπει να κριθεί σαν να επρόκειτο για μια πλήρως πραγματωμένη αναρχική κοινωνία. Είναι ακριβέστερο να την κατανοήσουμε ως ένα ριζοσπαστικό πολιτικό και κοινωνικό πείραμα, που επιχείρησε να θέσει σε εφαρμογή στοιχεία της αναρχικής και κομμουναλιστικής σκέψης υπό εξαιρετικά δυσμενείς συνθήκες. Και ακριβώς επειδή υπήρξε πείραμα, οι αποτυχίες του είναι εξίσου σημαντικές με τα επιτεύγματά του. Αν μιλήσουμε μόνο για τα επιτεύγματά της, μετατρέπουμε τη Ροζάβα σε μύθο.Αν μιλήσουμε μόνο για τις αποτυχίες της, διαγράφουμε ένα από τα σημαντικότερα πολιτικά πειράματα των τελευταίων δεκαετιών.

9. Οι γυναίκες: η σημαντικότερη δοκιμασία για το μέλλον της Ροζάβα

Από αναρχική σκοπιά, το μέλλον της Ροζάβα ενδέχεται να μετρηθεί λιγότερο από την τύχη των διοικητικών κτιρίων ή ακόμη και των εδαφικών ορίων, και περισσότερο από την τύχη της αυτόνομης αυτοοργάνωσης των γυναικών.Η απελευθέρωση των γυναικών στη Ροζάβα δεν ήταν απλώς κυβερνητική πολιτική ούτε ζήτημα εκλογικών ποσοστώσεων.

Οι ανεξάρτητες γυναικείες οργανώσεις και οι YPJ αποτελούσαν μέρος της θεμελιώδους διεκδίκησης του εγχειρήματος: ότι η κοινωνική χειραφέτηση είναι αδύνατη χωρίς τον μετασχηματισμό των πατριαρχικών σχέσεων. Το μέλλον αυτών των δομών είναι σήμερα ένα από τα σημαντικότερα ερωτήματα γύρω από τη διαδικασία ενσωμάτωσης.

Πρόσφατα δημοσιεύματα έχουν αναδείξει επίσης τη δυσκολία ένταξης των YPJ στη νέα στρατιωτική δομή της Συρίας, η οποία ιστορικά στερείται σημαντικής γυναικείας συμμετοχής.

Το ερώτημα, επομένως, δεν είναι απλώς: «Πόση αυτονομία θα διατηρήσουν οι Κούρδοι;»

Το βαθύτερο ερώτημα είναι: «θα διατηρήσουν οι γυναίκες στη Ροζάβα το δικαίωμα να συντηρούν αυτόνομες μορφές οργάνωσης και ανεξάρτητη κοινωνική ισχύ;»

Αν η απάντηση είναι αρνητική, τότε ακόμη κι αν επιβιώσουν ορισμένα πολιτισμικά και διοικητικά δικαιώματα, μία από τις πιο ριζοσπαστικές διαστάσεις του πειράματος της Ροζάβα θα έχει χαθεί.

10. Το ζήτημα της πολυεθνοτικότητας

Η Ροζάβα δεν πρέπει να αναχθεί σε ένα αποκλειστικά κουρδικό εγχείρημα.

Μέρος της ιστορικής της σημασίας έγκειται στη διεκδίκησή της να δημιουργήσει μια πολιτική τάξη πραγμάτων όπου Κούρδοι, Άραβες, Ασσύριοι, Συριακοί και άλλες κοινότητες θα μπορούσαν να συμμετέχουν μέσα σε ένα κοινό πολιτικό πλαίσιο.

Για τον αναρχισμό, αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό.

Ο αναρχισμός αντιτίθεται όχι μόνο στο κράτος αλλά και στην αναγωγή των ανθρώπων σε προκαθορισμένες πολιτικές ταυτότητες – είτε αυτές είναι εθνικές, εθνοτικές, θρησκευτικές ή ακόμη και ιδεολογικές. Αν η Ροζάβα είχε καταλήξει να γίνει απλώς μια ακόμη μορφή κουρδικού έθνους-κράτους, θα είχε χάσει μεγάλο μέρος της θεωρητικής της σημασίας.

Ένα κριτήριο αξιολόγησης του μέλλοντός της πρέπει επομένως να είναι: θα διατηρήσουν όλες οι κοινότητες που ζουν στην περιοχή ουσιαστικές δυνατότητες ισότιμης συμμετοχής και αυτοοργάνωσης; Το ερώτημα αυτό υπερβαίνει το ζήτημα των

«κουρδικών δικαιωμάτων». Αφορά την ίδια την κοινωνική ελευθερία.

11. Η διάλυση των SDF: το τέλος μιας δομής, όχι κατ' ανάγκη το τέλος μιας εμπειρίας

Οφείλουμε τώρα να αναμετρηθούμε με τη νέα πολιτική πραγματικότητα.

Στις 25 Αυγούστου, οι SDF ανακοίνωσαν τη διάλυσή τους και την ενσωμάτωση των δυνάμεών τους στον συριακό στρατό. Η Δαμασκός επεκτείνει επίσης τον έλεγχό της σε εδάφη και θεσμούς που διοικούνταν προηγουμένως από την αυτόνομη διοίκηση.

Έτσι, πολιτικά και στρατιωτικά, η Ροζάβα υπέστη μεγάλη ήττα.

Αυτό όμως δεν απαντά ακόμη στο τι θα απογίνουν:

- **τα συμβούλια,**
- **οι κομμούνες,**
- **οι συνεταιρισμοί,**
- **οι γυναικείες οργανώσεις,**
- **η κουρδική εκπαίδευση και ο κουρδικός πολιτισμός,**
- **τα κοινωνικά δίκτυα,**
- **και η εμπειρία της πολυεθνοτικής συμβίωσης.**

Αν αυτές οι δομές μπορέσουν να συνεχίσουν να υπάρχουν σε κάποια ανεξάρτητη μορφή και από τα κάτω, η «Ροζάβα» ενδέχεται να μετασχηματιστεί από εδαφική πολιτική οντότητα σε κοινωνική παράδοση. Από αναρχική σκοπιά, αυτό θα ήταν ένας βαθύτατα σημαντικός μετασχηματισμός.

12. Η διαφορά ανάμεσα στην

αποκέντρωση και την αυτοκυβέρνηση

Ένας από τους μεγάλους κινδύνους που βρίσκονται μπροστά μας είναι η σύγχυση της διοικητικής αποκέντρωσης με την αυτοκυβέρνηση.

Μια κεντρική κυβέρνηση μπορεί να επιτρέψει την ύπαρξη τοπικών συμβουλίων. Μπορεί να αναγνωρίσει την κουρδική γλώσσα. Μπορεί να διατηρήσει ορισμένους τοπικούς διοικητές. Κανένα όμως από αυτά δεν συνιστά, από μόνο του, αυτοκυβέρνηση.

Διοικητική αποκέντρωση σημαίνει ότι το κεντρικό κράτος αποφασίζει πόση αρμοδιότητα θα εκχωρήσει προς τα κάτω. Αυτοκυβέρνηση σημαίνει ότι οι ίδιοι οι άνθρωποι καθορίζουν πόσο μέρος της κοινωνικής τους ζωής θα οργανώσουν συλλογικά και με ποιον τρόπο.

Η διαφορά είναι θεμελιώδης. Αν τα συμβούλια καταστούν απλώς διοικητικά παραρτήματα του κράτους, τότε η Ροζάβα έχει μετατραπεί σε ένα αποκεντρωμένο διοικητικό σύστημα. Αν τα συμβούλια διατηρήσουν ουσιαστική κοινωνική και οικονομική ισχύ, τότε ένα μέρος του πειράματος της αυτοκυβέρνησης επιβιώνει.

13. Το τελικό ερώτημα: μπορεί η Ροζάβα να επιβιώσει χωρίς να γίνει κράτος;

Αυτή ίσως είναι η σημαντικότερη δοκιμασία που αρχίζει τώρα. Η Ροζάβα δεν μπορεί πια να στηριχθεί σε έναν ανεξάρτητο στρατό.

Δεν μπορεί πια να στηριχθεί σε εδαφικό έλεγχο της κλίμακας των προηγούμενων χρόνων. Και δεν μπορεί πια να θεωρεί δεδομένο ότι η αμερικανική στρατιωτική υποστήριξη θα της παρέχει μόνιμη στρατηγική ασπίδα.

Τι απομένει;

Η κοινωνία.

Και εδώ ακριβώς ο Κροπότκιν, ο Μπακούνιν, ο Μπούκτσιν και ο Οτσαλάν επανέρχονται στο κέντρο της συζήτησης.

Αν η κοινωνία διαθέτει πραγματικά την ικανότητα της αυτοοργάνωσης, ενδέχεται να διατηρήσει μέρος της εμπειρίας της ακόμη και μετά την ήττα της πολιτικής δομής. Αν δεν τη διαθέτει, τότε ένα εγχείρημα που επιδίωξε να υπερβεί το κράτος ενδέχεται τελικά να απορροφηθεί από το κράτος. Από αυτή τη σκοπιά, η ήττα των SDF μπορεί παραδόξως να μετατραπεί σε θεωρητική δοκιμασία του ίδιου του δημοκρατικού συνομοσπονδισμού.

14. Τρία πιθανά μέλλοντα

Το μέλλον δεν προβλέπεται με βεβαιότητα, μπορούμε ωστόσο να φανταστούμε τρεις ευρείες διαδρομές.

Πρώτη: απορρόφηση

Οι πρώην πολιτικές, δικαστικές, οικονομικές και στρατιωτικές δομές απορροφώνται από την κεντρική κυβέρνηση, ενώ τα συμβούλια μετατρέπονται σε διοικητικά όργανα. Στην περίπτωση αυτή, η Ροζάβα καθίσταται ένα κεφάλαιο, που ανήκει στην ιστορία.

Δεύτερη: περιορισμένη αυτοκυβέρνηση εντός της Συρίας

Η κεντρική κυβέρνηση διατηρεί την τυπική κυριαρχία, ενώ σημαντικά πολιτισμικά, εκπαιδευτικά και τοπικά διοικητικά δικαιώματα παραμένουν στην περιοχή. Αυτό θα μπορούσε να παραγάγει έναν πολιτικό συμβιβασμό, θα παρέμενε όμως αναγκαίο να κριθεί αν η «αυτοκυβέρνηση» διαθέτει γνήσια κοινωνική ισχύ ή απλώς εκχωρημένη διοικητική αρμοδιότητα.

Τρίτη: ο μετασχηματισμός της Ροζάβα

Η Ροζάβα παύει να είναι πρωτίστως κυβέρνηση ή επικράτεια και

γίνεται ένα δίκτυο κοινωνικών σχέσεων: κομμούνες, συμβούλια, συνεταιρισμοί, γυναικείες οργανώσεις, τοπική αλληλεγγύη και μορφές αυτοδιαχείρισης. Αυτό είναι το δυσκολότερο σενάριο. Από αναρχική σκοπιά όμως, ενδέχεται να είναι και το βαθύτερο και το πολυτιμότερο.

15. Από τον Μπακούνιν στον Οτσαλάν: το ερώτημα που μένει αναπάντητο

Αν τοποθετήσουμε τις τέσσερις πνευματικές παραδόσεις που εξετάσαμε εδώ σε μία αλυσίδα, θα μπορούσαμε να πούμε:

Ο Μπακούνιν ρωτά:

Πώς μπορεί να αποδομηθεί η συγκεντρωμένη εξουσία;

Ο Κροπότκιν ρωτά:

Πώς μπορεί η κοινωνία να αυτοοργανωθεί μέσα από την αλληλοβοήθεια;

Ο Μπούκτσιν ρωτά:

Πώς μπορεί αυτή η αυτοοργάνωση να θεσμιστεί μέσα από την άμεση δημοκρατία και τη συνομοσπονδία;

Ο Οτσαλάν ρωτά:

Πώς μπορεί αυτή η λογική να εφαρμοστεί μέσα σε μια πολυεθνοτική κοινωνία, υπερβαίνοντας συγχρόνως το έθνος-κράτος;

Η Ροζάβα όμως πρόσθεσε ένα πέμπτο ερώτημα:

Πώς μπορεί μια αυτοκυβερνώμενη κοινωνία να αμυνθεί σε έναν κόσμο κρατών, στρατών, συνόρων και πολέμου, χωρίς να επιτρέψει στα ίδια της τα εργαλεία άμυνας να γίνουν εξουσία χωριστή από την κοινωνία; Το ερώτημα αυτό δεν έχει ακόμη ικανοποιητική απάντηση, ούτε θεωρητική ούτε πρακτική. Και ίσως αυτή να είναι

η σημαντικότερη παρακαταθήκη της Ροζάβα.

Συμπέρασμα: το τέλος της Ροζάβα – ή η αρχή μιας άλλης φάσης;

Δεν πρέπει να στρέψουμε αλλού το βλέμμα από τη σημερινή πολιτική πραγματικότητα.

Οι SDF διαλύθηκαν.

Η ανεξάρτητη στρατιωτική τους δομή εξαφανίστηκε.

Η κεντρική εξουσία στη Δαμασκό επεκτείνει τη δικαιοδοσία της.

Και πρώην ηγέτες των SDF εισέρχονται πλέον στις πολιτικές δομές του νέου συριακού κράτους.

Αυτές είναι πραγματικότητες που δεν συγκαλύπτονται με τη φράση «η επανάσταση συνεχίζεται».

Ταυτόχρονα, ωστόσο, η ήττα ενός στρατού δεν πρέπει να εξισώνεται αυτομάτως με την καταστροφή μιας κοινωνικής εμπειρίας. Η ιστορία των χειραφετητικών κινημάτων δείχνει ότι μια ιδέα είναι πραγματικά ζωντανή όταν μπορεί να επιβιώσει, με κάποια μορφή, ακόμη και μετά την κατάρρευση της πολιτικής δομής που τη μεταλαμπάδευσε.

Από αυτή τη σκοπιά, το μέλλον της Ροζάβα ενδέχεται να μην κρίνεται πλέον πρωτίστως στη Δαμασκό, την Άγκυρα, την Ουάσιγκτον, ούτε καν στα διοικητικά κτίρια της βορειοανατολικής Συρίας.

Ενδέχεται να κριθεί στην κομμούνα, στο συμβούλιο, στον συνεταιρισμό, στο σχολείο, στη γυναικεία οργάνωση και στις καθημερινές σχέσεις μέσα από τις οποίες οι άνθρωποι οργανώνουν τη ζωή τους.

Αν αυτά τα δίκτυα μπορέσουν να διατηρήσουν έναν βαθμό αυτονομίας, η Ροζάβα ενδέχεται να μετασχηματιστεί από εδαφικό

εγχείρημα σε κοινωνική παράδοση. Αν δεν μπορέσουν, τότε οφείλουμε να αναγνωρίσουμε ότι ένα σημαντικό μέρος του εγχειρήματος απορροφήθηκε από το νέο κράτος. Και ίσως αυτό να είναι ένα από τα βαθύτερα μαθήματα της Ροζάβα:

Η απελευθέρωση μπορεί να ξεκινά με την κατάληψη της εξουσίας, πλησιάζει όμως την ελευθερία μόνον όταν η εξουσία δεν μπορεί πια να αποχωριστεί από την κοινωνία. Η Ροζάβα δεν μας έδωσε ακόμη οριστική απάντηση σε αυτό το ερώτημα.

Ίσως να μην μπορούσε ποτέ. Αυτό όμως ακριβώς είναι που καθιστά τόσο μεγάλη την ιστορική της σημασία. Η Ροζάβα δεν μας πρόσφερε ένα τέλειο υπόδειγμα. Μας έδωσε ένα πραγματικό ιστορικό πείραμα.

Ένα πείραμα που κατέδειξε ότι η αυτοκυβέρνηση, ο φεμινισμός, ο κομμουναλισμός, η πολυεθνοτική συμβίωση και η αντίσταση στο έθνος-κράτος μπορούν να περάσουν από την πολιτική θεωρία στη βιωμένη κοινωνική πράξη – αλλά και ένα πείραμα που κατέδειξε πώς ο πόλεμος, η στρατιωτική ισχύς, η γεωπολιτική και η εξωτερική εξάρτηση μπορούν να θέσουν υπό τεράστια πίεση ακόμη και τα πιο ριζοσπαστικά εγχειρήματα αυτοκυβέρνησης.

Ίσως, επομένως, να είναι πρόωρο να μιλάμε για τον «θάνατο της Ροζάβα». Μια ακριβέστερη διατύπωση θα ήταν: Η Ροζάβα έφτασε στο τέλος μιας ιστορικής μορφής· το αν θα εξαφανιστεί και η ιδέα της Ροζάβα εξαρτάται από την ικανότητα των ανθρώπων να διαφυλάξουν και να επινοήσουν εκ νέου την κοινωνική αυτοοργάνωση.

Και αυτό είναι ένα ερώτημα που το μέλλον δεν έχει ακόμη απαντήσει.

Γυναίκα – Ζωή – Ελευθερία!

Προτεινόμενη βιβλιογραφία

Μιχαήλ Μπακούνιν

Κρατισμός και Αναρχία (1873) – για την κριτική του κράτους, της συγκεντρωμένης εξουσίας και της σχέσης ανάμεσα στην ελευθερία και την πολιτική οργάνωση.

Πιότρ Κροπότκιν

Αλληλοβοήθεια: Ένας παράγοντας της εξέλιξης (1902) – για την έννοια της αλληλοβοήθειας και την ιστορική ικανότητα των κοινοτήτων για αυτοοργάνωση.

Μάρεϊ Μπούκτσιν

Έργα για την κοινωνική οικολογία, τον κομμουναλισμό και τον ελευθεριακό δημοτισμό – για την κατανόηση της σχέσης ανάμεσα στην οικολογία, την ιεραρχία, την κομμούνα, την άμεση δημοκρατία και τη συνομοσπονδιακή οργάνωση.

Αμπντουλάχ Οτσαλάν

Έργα για τον δημοκρατικό συνομοσπονδισμό – για την κατανόηση του μετασχηματισμού της κουρδικής πολιτικής σκέψης από το πρόταγμα του έθνους-κράτους προς τον δημοκρατικό συνομοσπονδισμό.

Federico Mazzucotelli

Μελέτες για τον δημοκρατικό συνομοσπονδισμό και τις πολιτικές δομές της Ροζάβα – για την εξέταση των ιστορικών και θεωρητικών καταβολών του εγχειρήματος.

1. ***C. Hammy***

Lessons From Rojava for the Paradigm of Social Ecology – για την εξέταση της σχέσης ανάμεσα στη Ροζάβα, τον Μπούκτσιν, την κοινωνική οικολογία και τον δημοκρατικό συνομοσπονδισμό.

Η Τελική Αγόρευση της Zoe Rogers στην Δίκη των 6 του Filton (Filton 6 Trial)

Πηγή : realmedia.press

Μετάφραση Παναγιώτης Λυκόγιαννης

**Με αφορμή την σημερινή απόφαση του δικαστηρίου στην δίκη των 6 του Filton δημοσιεύουμε την Τελική Αγόρευση της Zoe Rogers στις 29/4*

Καθώς πιθανόν έχετε ήδη παρατηρήσει, αποφάσισα να εκπροσωπήσω τον εαυτό μου σε αυτή τη δίκη. Όχι επειδή η συνήγορός μου δεν έκανε καλή δουλειά – στην πραγματικότητα έχουμε γίνει πολύ καλές φίλες – και συνεχώς λέω στους άλλους ότι έχω την καλύτερη συνήγορο. Είμαι βαθιά ευγνώμων για όλα όσα έχει κάνει για μένα, σε αυτή τη δίκη και στην προηγούμενη. Αλλά αυτή τη φορά ήθελα να μπορώ να σας μιλήσω η ίδια.

Κατά τη διάρκεια αυτής της δίκης ακούσατε κάποια πολύ σημαντικά στοιχεία. Ακούσατε ότι υπάρχουν εργοστάσια σε βρετανικό έδαφος που κατασκευάζουν όπλα για να σταλούν στο Ισραήλ. Ακούσατε ότι τα drones που κατασκευάζονται περιλαμβάνουν τα Thor VTOL Quadcopters, τα οποία χρησιμοποιούνται για τη ρίψη χειροβομβίδων, drones που διαφημίζονται ως «δοκιμασμένα στη μάχη» πάνω σε Παλαιστίνιους. Ακούσατε ότι τα drones χρησιμοποιούν τεχνητή νοημοσύνη για να στοχοποιούν παιδιά, και ότι τα drones επιτήρησης Magni X λειτουργούν σε συνδυασμό με «δολοφονικά drones», και ότι η Έρευνα & Ανάπτυξη που πραγματοποιείται στο Ηνωμένο Βασίλειο είναι ζωτικής σημασίας για τον ισραηλινό στρατό. Ακούσατε επίσης ότι η εγκατάσταση στο Filton εγκαινιάστηκε από τον

Ισραηλινό Πρέσβη, ότι διαθέτει άδειες εξαγωγής προς το Ισραήλ, και ότι η ίδια η Elbit αποτελεί τη «ραχοκοκαλιά» του ισραηλινού στρατού.

Ακούσατε πώς δοκιμάσαμε κάθε δημοκρατικό μέσο που είχαμε στη διάθεσή μας, συμπεριλαμβανομένων διαδηλώσεων, εράνων, κατασκηνώσεων διαμαρτυρίας, αιτημάτων, επιστολών προς βουλευτές, αυτοκόλλητων που παρέπεμπαν σε πληροφορίες της Διεθνής αμνηστίας σχετικά με το απαρτχάιντ, αγρυπνιών, πικετοφοριών έξω από εργοστάσια όπλων – και ο κατάλογος συνεχίζεται. Και πώς τίποτα από αυτά δεν λειτούργησε. Ακούσατε πώς η άμεση δράση είναι αποτελεσματική, πώς συνέβαλε στο τέλος του απαρτχάιντ κατά το κίνημα πολιτικών δικαιωμάτων στην Αμερική, και πώς χρησιμοποιείται σήμερα στο Ηνωμένο Βασίλειο για να κλείσουν εργοστάσια όπλων, τέσσερα από τα οποία έχουν κλείσει οριστικά.

Ακούσατε ότι αφού καταστρέψαμε αυτά τα drones, συλληφθήκαμε για τρομοκρατία – κρατηθήκαμε χωρίς επικοινωνία – και περάσαμε 18 μήνες στη φυλακή χωρίς δίκη. Ακούσατε ότι πρόκειται για επανάληψη της δίκης.

Αφού ακούσατε και τους έξι μας να καταθέτουμε, ίσως σας φάνηκε περίεργο ότι όσα συμβαίνουν στην Παλαιστίνη δεν αναφέρθηκαν καθόλου. Ίσως παρατηρήσατε ότι ορισμένες λέξεις έχουν «απαγορευτεί», ότι μέχρι τις αγορεύσεις μας η λέξη γενοκτονία δεν ειπώθηκε ούτε μία φορά. Υπήρξαν διακοπές από την κατηγορούσα αρχή, γρήγορες αλλαγές θέματος από τους συνηγόρους μας – είναι σαν να έχουν απαγορευτεί ολόκληρα θέματα συζήτησης. Η κατηγορούσα αρχή γνωρίζει πολύ καλά ότι έχουμε δίκιο, ότι αυτό το εργοστάσιο προμηθεύει όπλα στο Ισραήλ για χρήση στη Γάζα. Γι’ αυτό επιλέγει να το καταπνίξει αντί να το αντικρούσει. Έχει αποφασίσει ότι η νομιμότητα των ενεργειών του Ισραήλ είναι άσχετη με αυτή τη δίκη. Επειδή γνωρίζει ότι δεν θα μπορούσατε, με καθαρή συνείδηση, να μας κρίνετε ενόχους αν σας επιτρεπόταν να ακούσετε όλη την αλήθεια.

Για να μας κρίνετε ενόχους για πρόκληση φθοράς ξένης

περιουσίας, πρέπει να είστε βέβαιοι. Ίσως αναγνωρίζετε τον όρο «πέραν πάσης λογικής αμφιβολίας» – είναι το ίδιο πράγμα. Και θα χρησιμοποιήσω μια αναλογία για να το εξηγήσω. Γιατί, σε αντίθεση με τους άλλους εδώ, δεν έχω νομικό πτυχίο.

Ας φανταστούμε ότι εσείς και κάποιος που αγαπάτε έχετε πάει διακοπές μαζί. Και μια μέρα αποφασίζετε να κάνετε άλμα με αλεξίπτωτο. Θα θέλατε να είστε βέβαιοι ότι αυτό το αλεξίπτωτο θα σας συγκρατήσει. Δεν θα αγοράζατε απλώς ένα φτηνό από το Amazon, ούτε θα δανειζόσασταν ένα από έναν φίλο που σαπίζει σε μια αποθήκη εδώ και καιρό. Θα θέλατε να ξέρετε τα πάντα γι' αυτό το αλεξίπτωτο: την ιστορία του, ποιος το έφτιαξε, πώς έχει χρησιμοποιηθεί, ίσως ακόμη και τα «κίνητρά» του. Γιατί θα θέλατε να ξέρετε ότι, καθώς πέφτετε προς το έδαφος, όταν ενεργοποιήσετε τον μηχανισμό, το αλεξίπτωτο θα ανοίξει και θα σας σώσει – γιατί αν δεν είστε βέβαιοι, τότε αυτό είναι ένα λάθος με μόνιμες συνέπειες. Και αυτή η απόφαση δεν διαφέρει. Είναι εξίσου οριστική, με συνέπειες που αλλάζουν τη ζωή, και το σημαντικότερο, δεν μπορείτε να την πάρετε πίσω.

Η κατηγορούσα αρχή πρέπει να σας κάνει να είστε βέβαιοι, για να μπορέσετε να καταδικάσετε. Αλλά πώς μπορείτε να είστε βέβαιοι όταν ξέρετε ότι δεν έχετε ακούσει όλη την αλήθεια;

Είμαι ένας συνηθισμένος άνθρωπος, με φίλους, οικογένεια, μια θέση στο πανεπιστήμιο, μια γάτα που αγαπώ – γενικά έχω πολλά να χάσω αν πάω φυλακή. Όμως ξέρετε ότι όλοι μας είχαμε σκοπό να συλληφθούμε στις 6 Αυγούστου. Είχαμε σκοπό να πάμε σε δίκη. Και δεν θα μιλήσω για τους άλλους, αλλά ο λόγος που εγώ ήμουν πρόθυμη και αρκετά σίγουρη να το επιτρέψω αυτό, ήταν γιατί ήξερα ότι τώρα, 20 μήνες μετά, θα στεκόμουν μπροστά σε 12 απλούς ανθρώπους σαν εσάς. Όχι πολιτικούς, όχι νομικούς ειδικούς, όχι δικηγόρους και δικαστές με περούκες από τρίχες αλόγου 400 ετών, αλλά μια ομάδα ίσων μου. Είστε το καλύτερο αντίβαρο στην εξουσία και την τυραννία μέσα στο νομικό σύστημα όπως υπάρχει σήμερα. Είναι προνόμιο να κρίνεσαι από εσάς. Και δεν το λέω για να σας κολακέψω, αλλά γιατί, όπως ήδη ακούσατε, το δικαίωμα στη δίκη με ενόρκους απειλείται, με ένα νομοσχέδιο

να περνά αυτή τη στιγμή από τη Βουλή των Κοινοτήτων. Οι ένορκοι όπως τους γνωρίζουμε ίσως να μην υπάρχουν για πολύ ακόμη, ακριβώς επειδή δεν μπορούν να επηρεαστούν από τα χρήματα των ισχυρών. (Και επίσης επειδή συχνά αρνούνται να καταδικάσουν σε τέτοιες υποθέσεις.) Και αυτό σας δίνει μια πολύ ισχυρή θέση.

Κανείς δεν μπορεί να σας πει να καταδικάσετε σε αυτή την υπόθεση, ούτε καν ο δικαστής. Στην πραγματικότητα, ο δικαστής ρητά δεν επιτρέπεται να σας πει να καταδικάσετε! Εσείς, και μόνο εσείς, μπορείτε να αποφασίσετε την ετυμηγορία σας. Και όχι μόνο μπορείτε να μας αθωώσετε, αλλά έχετε το ΔΙΚΑΙΩΜΑ να το κάνετε. Κανείς δεν μπορεί να σας τιμωρήσει για την απόφασή σας. Κανείς δεν μπορεί καν να σας ρωτήσει γιατί.

θέλω όμως να ξέρετε ότι, ό,τι κι αν αποφασίσετε, δεν θα σας κρατήσω κακία. Πώς θα μπορούσα, όταν σας έχουν κρατήσει στο σκοτάδι; Αλλά μπορείτε να είστε βέβαιοι για ένα πράγμα. Είμαι περήφανη, τόσο περήφανη που συμμετείχα σε αυτό. Είμαι περήφανη που ξεπέρασα τον φόβο μου και ανέλαβα δράση, γιατί φυσικά και φοβόμουν – δεν εισβάλλεις σε ένα ισραηλινό εργοστάσιο όπλων για διασκέδαση! Και μπορώ να πω με απόλυτη βεβαιότητα ότι αυτό είναι το καλύτερο πράγμα που έχω κάνει ποτέ, γιατί υπάρχει μεγάλη πιθανότητα ότι, λόγω των πράξεών μας εκείνο το βράδυ, σώθηκαν αθώες ζωές.

Και έτσι δεν θα ντραπώ ποτέ που βρέθηκα σε δίκη, που πέρασα 18 μήνες στη φυλακή, που ίσως αντιμετωπίσω πολλούς ακόμη.

Ξέρετε ότι έχουμε αντιμετωπιστεί ως τρομοκράτες σε όλη αυτή τη διαδικασία. Μια εργαζόμενη σε δομή για θύματα ενδοοικογενειακής βίας, δύο νηπιαγωγοί, ένας απόφοιτος της Οξφόρδης, ένας καλλιτέχνης και εγώ. Ακούγεται δυστοπικό, αλλά είναι αλήθεια, όπως και η απαγόρευση της Palestine Action.

Αλλά αυτή τη φορά εσείς είστε αυτοί που αποφασίζουν. Σε αντίθεση με αυτό που θέλουν η κατηγορούσα αρχή και η κυβέρνηση, δεν είστε μια τυπική «σφραγίδα».

Μην πέσετε στην παγίδα τους.

Κηρύξτε και τους έξι μας αθώους για πρόκληση φθοράς ξένης περιουσίας.

Υ.Γ. 1 Στον σύνδεσμο που υπάρχει στην αρχή του άρθρου μπορείτε να βρείτε τις αγορεύσεις όλων των κατηγορούμενων στην Δίκη των 6 του Filton

*Η Σάρλοτ Χεντ, ο Σάμιουελ Κόρνερ, η Λεόνα Καμίο και η Φατέμα Ζαϊνάμπ Ρατζουάνι κρίθηκαν ΕΝΟΧΟΙ.

Η Ζόι Ρότζερς και ο Τζόρνταν Ντέβλιν κρίθηκαν ΑΘΩΟΙ.

Για την κατηγορία της ΠΡΟΚΛΗΣΗΣ ΣΟΒΑΡΗΣ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ ΜΕ ΠΡΟΘΕΣΗ, σύμφωνα με το άρθρο 18 του Νόμου περί Αδικημάτων κατά του Προσώπου του 1861, σε βάρος του Σάμιουελ Κόρνερ, κρίθηκε ΑΘΩΟΣ για αυτήν την κατηγορία, αλλά ΕΝΟΧΟΣ για την ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΣΟΒΑΡΗΣ ΣΩΜΑΤΙΚΗΣ ΒΛΑΒΗΣ.

“Ζούμε μια αντεπανάσταση” Διάλογος μεταξύ των Ζακ Ρανσιέρ και Μαρίας Κακογιάννη

Δημοσιεύτηκε στο lundimatin#515, στις 8 Απριλίου 2026

Μετάφραση Ιωάννα Σπαή

Με αφορμή έναν πρόλογο για τη μετάφραση και την έκδοση στην Ελλάδα ενός συλλογικού έργου του Ζακ Ρανσιέρ [1], η Μαρία

Κακογιάννη, της οποίας δημοσιεύσαμε πρόσφατα το “Κάτω από τον έναστρο ουρανό, ένα καλοκαιρινό βράδυ. Σκέψεις για την αναρχία και την επανάσταση”, συνομίλησε με τον φιλόσοφο. Η συζήτηση αφορά το παρόν, την αντεπανάσταση που βρίσκεται σε εξέλιξη, την κληρονομιά του ’68, τον καπιταλισμό που οδεύει προς το χάος κι εμάς που ακόμα δεν ξέρουμε ακριβώς πού πηγαίνουμε.

Μαρία Κακογιάννη: Το βιβλίο είναι μια συλλογή κειμένων οργανωμένων γύρω από τρεις ζώνες ή περιοχές, αντί για μέρη: ρατσισμός από τα πάνω· γεγονότα και σύμβολα· σκηνές χειραφέτησης. Τα κείμενα δεν είναι οργανωμένα χρονολογικά και δεν θα ήταν απολύτως εύστοχο να μιλήσουμε για σαφώς διακριτές θεματικές. Κάποια προέρχονται από διαλέξεις και συνέδρια, άλλα είναι άρθρα εφημερίδων, με διαφορετικό ύφος και ρυθμό. Συγκεντρώνοντάς τα μαζί εδώ, το ένα δίπλα στο άλλο, τα φανταστήκαμε σαν ένα τοπίο / σκηνικό.
Ενώ σας ευχαριστώ που συμφωνήσατε σε αυτόν τον σύντομο διάλογο, θα ήθελα κάπως να ξεκινήσω από τη μέση. Σε ποιο βαθμό θα λέγατε ότι ο Μάης του ’68 έφερε κάποια αλλαγή στη σκέψη και νοοτροπία μας; Ή στον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε και ερμηνεύουμε το ίδιο το γεγονός;

Ζακ Ρανσιέρ: Αυτό που συνέβη στη σκέψη ήταν η κατάρρευση ενός ολόκληρου συστήματος περιγραφής και ανάλυσης, το οποίο ήταν θεμελιωμένο σε μια ιεραρχική θεώρηση των φαινομένων [κατάρρευση του παραδοσιακού, ιεραρχικού τρόπου σκέψης και ανάλυσης της πραγματικότητας, ιδιαίτερα όπως αυτός εκφράστηκε από τη μαρξιστική θεωρία και την κλασική κοινωνιολογία]. Σε αυτό το σύστημα, υπήρχε μια ιεράρχηση των αιτιών. Στην επιφάνεια των γεγονότων υπήρχαν οι περισσότερο ή λιγότερο θορυβώδεις καταστάσεις, ενώ από κάτω βρίσκονταν οι ακλόνητες πραγματικότητες που αποτελούσαν τις βαθύτερες αιτίες τους: η οικονομική διαδικασία (παραγωγή → διανομή → ανταλλαγή → κατανάλωση) που γεννούσε κοινωνική σύγκρουση, η οποία με τη σειρά της αποτυπωνόταν στην πολιτική σκηνή, λειτουργώντας έτσι ταυτόχρονα ως έκφραση αλλά και ως συγκάλυψη αυτής της σύγκρουσης. Τελικά, σε όλη αυτή την αλυσιδωτή διαδικασία,

κυριαρχούσε μια ιδεολογία μέσα από την οποία η πραγματική σχέση αιτίας και αποτελέσματος παρουσιαζόταν διαστρεβλωμένη ή αντιστραμμένη. Αυτό σήμαινε επίσης ότι υπήρχε ένας διαχωρισμός: από τη μία πλευρά, οι διανοούμενοι/ειδικοί που είχαν την απόλυτη γνώση και τον έλεγχο της διαδικασίας, και από την άλλη, η μάζα των ανίδεων που ήταν εγκλωβισμένη σε αυτή την νοοτροπία. Και υπήρχε μια ηγεσία, ικανή να μετατρέπει αυτή τη γνώση σε προγράμματα, στρατηγικές και συνθήματα, αντιτιθέμενη στην ανυπομονησία και την αφέλεια των λαϊκών εξεγέρσεων.

Αυτό το ιεραρχικό οικοδόμημα γκρεμίστηκε από το κίνημα του 1968: ένα κίνημα που ξέσπασε απροσδόκητα σε μια περίοδο οικονομικής ανάπτυξης και μοντερνισμού και μεταρρυθμιστικής ευφορίας· ένα κίνημα που ξεκίνησε από το μηδέν, από «μικροαστούς» φοιτητές, αλλά κατάφερε και αναβίωσε τα οδοφράγματα του δέκατου ένατου αιώνα, έβαλε φωτιά σε ολόκληρη την κοινωνία και πυροδότησε τη μεγαλύτερη γενική απεργία των νεότερων χρόνων. Μπορούμε να πούμε, φυσικά, ότι αυτή η φωτιά έσβησε τόσο γρήγορα όσο είχε ξεσπάσει. Αλλά αν κι η Γκωλική εξουσία βγήκε νικήτρια, η αιτιοκρατική και ιεραρχική θεώρηση της κοινωνίας και της κοινωνικής πάλης δεν επιβίωσε. Έγινε φανερό ότι λόγια καθόλου “επιστημονικά” μπορούσαν να κλονίσουν συθέμελα μια ολόκληρη κοινωνική τάξη πραγμάτων και αποδείχθηκε ότι αυτή η κοινωνική τάξη, που φαινόταν να βασίζεται σε γερά θεμέλια, ήταν στην πραγματικότητα κάτι το συγκυριακό και μεταβλητό. Φάνηκε, επίσης, ότι η πολιτική έχει τον δικό της χρόνο, τον δικό της τρόπο να παράγει αιτίες και αποτελέσματα, και ότι ο πρώτος της στόχος είναι να δημιουργήσει έναν δικό της χώρο και χρόνο, με συγκεκριμένες ανατροπές και ρυθμούς.

Η διάκριση μεταξύ αυθόρμητης εξέγερσης και οργανωμένης επανάστασης, που βασίζεται στην ορθολογική εξέλιξη της ιστορίας, αμφισβητήθηκε, όπως ακριβώς αμφισβητήθηκε κι αυτή που αντιπαρέβαλε την ορθολογικότητα των κοινωνικών δομών στις αυταπάτες των υποκειμένων. Αναμφίβολα υπήρχε μια δόση αφέλειας στο αντι-στρουκτουραλιστικό σύνθημα που κυκλοφόρησε στο Παρίσι

το 1968: «Οι δομές δεν κατεβαίνουν στο δρόμο». Ο Λακάν απάντησε σε αυτό ότι το 1968, αυτό που συνέβη, ήταν ακριβώς η αλήθεια να κατεβαίνει στους δρόμους, συμπληρώνοντας όμως ότι, όπως φάνηκε, αυτή η αλήθεια είπε και πολλές ανοησίες. Ωστόσο, αυτές οι ίδιες οι ανοησίες της αλήθειας κατέρριψαν την απλοϊκή, επιστημονίστικη θεώρηση που είχε στηρίξει την πίστη στον δομισμό τη δεκαετίας του ’60. Η ορθολογικότητα της πολιτικής, όπως και εκείνη του ασυνείδητου, θα βασιζόταν από εδώ και στο εξής στην αλήθεια, σε αντίθεση με την καθιερωμένη γνώση. Αυτή η ορθολογικότητα θα εμφανιζόταν ως υπόθεση υποκειμένων που δεν ήταν πλέον ούτε τα υποταγμένα υποκείμενα της ιδεολογίας ούτε οι κοινωνικές ομάδες που προσδιορίζονταν από την κοινωνική επιστήμη, αλλά θα αυτοπροσδιορίζονταν μέσα από διεργασίες υποκειμενοποίησης. Και το γεγονός ,το οποίο παλαιότερα θεωρούνταν απλώς μια επιφανειακή εκδήλωση των πραγμάτων, επρόκειτο να γίνει ο πυρήνας αυτής της νέας λογικής. Δεν πρόκειται να υποστηρίξουμε ότι ο Μάης του ’68 έφερε επανάσταση στη σκέψη, αποτυγχάνοντας να φέρει επανάσταση στην κοινωνία, αλλά είναι βέβαιο ότι υπήρξε για τη γενιά μου μια κομβική στιγμή στην αναδιαμόρφωση της έννοιας της πολιτικής, καθώς και της ίδιας της έννοιας της σκέψης.

Μαρία Κακογιάννη: Αμέσως μετά το τέλος του Ψυχρού Πολέμου και την κατάρρευση του σοβιετικού μπλοκ, ο Φράνσις Φουκουγιάμα ανακοινώνει την παγκόσμια κυριαρχία της φιλελεύθερης δημοκρατίας. Ήταν η αυγή της εποχής της συναίνεσης. Βρισκόμαστε στις αρχές της δεκαετίας του 1990, και τότε δημοσιεύετε μια σειρά παρεμβατικών κειμένων (ορισμένα εκ των οποίων περιλαμβάνονται στον παρόντα τόμο), προσπαθώντας να αναλύσετε τα περιγράμματα αυτής της συναίνεσης και αυτό που εσείς ονομάζετε “ρατσισμό από τα πάνω”. Θα ήθελα να σταθούμε λίγο σε αυτό το σημείο: υποστηρίζετε ότι ο ρατσισμός αυτός είναι, πρωτίστως, μια κρατική λογική και όχι ένα λαϊκό πάθος. Με ποιον τρόπο αυτό που τότε ορίσατε ως ψυχρό ρατσισμό μπορεί να μας βοηθήσει σήμερα να ερμηνεύσουμε το παρόν και τις νέες μορφές διακυβέρνησης, οι οποίες γίνονται όλο και πιο δεσποτικές, αυταρχικές και αντιδραστικές;

Ζακ Ρανσιέρ: Πράγματι, προσπάθησα να δείξω πώς η συναινεση και μια νέα μορφή ρατσισμού συμβαδίζουν. Για μένα, η συναίνεση σήμαινε τη συμφωνία γύρω από την ιδέα μιας αντικειμενικής αναγκαιότητας: αυτής της παγκοσμιοποιημένης οικονομίας που επιβαλλόταν στους πάντες από την σοσιαλιστική αριστερά μέχρι τη φιλελεύθερη δεξιά. Ελλείψει δύναμης ή θέλησης τίποτα δεν αλλάζει όσον αφορά τις συνέπειες της ελεύθερης κυκλοφορίας των κεφαλαίων, οι κυβερνήσεις μας έχουν θέσει στόχο να δείξουν την κλειστότητά τους σε σχέση με το άλλο κίνημα που το συμπληρώνει, αυτό των εκτοπισμένων πληθυσμών λόγω της μιζέριας ή της βίας. Η μάχη ενάντια στην ανασφάλεια –ενάντια σε ένα κακό που υποτίθεται πως προέρχεται πάντα από τους άλλους, από έξω, έγινε το λάβαρό τους, δικαιολογώντας τη διαρκή ενίσχυση της κατασταλτικής εξουσίας.Έτσι, χρησιμοποίησαν την ύπαρξη μιας απροκάλυπτης, δηλωμένης ακροδεξιάς ως πρόσχημα, λέγοντας ότι υπάρχει ένας ρατσιστικός κίνδυνος που πρέπει να αντιμετωπιστεί. Και για να καταπολεμήσουν το αποτέλεσμα του ρατσισμού, υποστήριξαν ότι πρέπει να χτυπήσουν την αιτία του: τη μετανάστευση.

Με αυτόν τον τρόπο, κατάφεραν να συσπειρώσουν γύρω τους μια ευρεία συναίνεση, παρασύροντας ακόμα και την Αριστερά και τον πνευματικό κόσμο που γαλουχήθηκαν με προοδευτικές νοοτροπίες. Κατά αυτή την παράδοση, ο ρατσισμός προέρχεται πάντα από τα κάτω· είναι μια αντίδραση μικροαστών, απλών και οπισθοδρομικών ανθρώπων που είναι ανίκανοι να κατανοήσουν και να προσαρμοστούν στις οικονομικές και κοινωνικές αλλαγές, όντας πάντα έτοιμοι να ξεσπάσουν εναντίον αποδιοπομπαίων τράγων που τους υποδεικνύουν δημαγωγοί. Με αυτόν τον τρόπο, διανοούμενοι και άνθρωποι της αριστεράς κατέληξαν να στηρίζουν τους κρατικούς φορείς που προωθούν την ατζέντα “νόμος και τάξη” , επικαλούμενοι τον κίνδυνο του ρατσισμού. Γρήγορα όμως φάνηκε ότι τα μέτρα, τα οποία υποτίθεται ότι θα περιόριζαν τον ρατσισμό περιορίζοντας τη μετανάστευση, είχαν ακριβώς το αντίθετο αποτέλεσμα: το μόνο που κατάφεραν ήταν να διαδώσουν ευρύτερα τις ρατσιστικές ιδέες και να εδραιώσουν την εικόνα του μετανάστη ως του ασύμβατου “άλλου”, ο οποίος είναι

αδύνατον να αφομοιωθεί.

Και στην πραγματικότητα, όσον αφορά το λεγόμενο "λαϊκό" πάθος, αυτό που είδαμε στη Γαλλία, είναι μια ομάδα διανοουμένων να επινοεί ένα νέο, ασταμάτητο όπλο του ρατσισμού: την καταγγελία του "κοινοτισμού" των μεταναστών και την υπεράσπιση των δημοκρατικών και κοσμικών αξιών, στρεφόμενη ενάντια σε μια μετανάστευση την οποία ταυτίζουν με την ισλαμιστική τρομοκρατία. Όταν αναφερόμουν σε ψυχρό ρατσισμό ή ρατσισμό από τα πάνω, είχα στο μυαλό μου αυτή τη συμμαχία – πολύ ισχυρή στη Γαλλία – μεταξύ μιας πολιτικής τάξης που συντηρείται διαχειριζόμενη το αίσθημα "ανασφάλειας" και μιας τάξης διανοούμενων που εξισώνει τον μετανάστη με τον ισλαμιστή βάρβαρο. Δεν πρόκειται για έναν ρατσισμό ειδικά των ελίτ, αλλά για έναν ρατσισμό τον οποίο οι ελίτ αυτές ανανεώνουν και προσφέρουν σε όλους κι όλες. Και πράγματι, η ακροδεξιά στη χώρα μου υιοθέτησε τον ρατσισμό που καλλιέργησαν οι «δημοκρατικοί» πολιτικοί και διανοούμενοι. Αυτό που έλειπε ως τώρα από την ανάλυσή μου, ήταν η κατανόηση του άμεσου ρόλου που παίζουν οι εκπρόσωποι του Κεφαλαίου στη διαμόρφωση αυτού του ρατσιστικού κλίματος. Αυτό έγινε ξεκάθαρο πλέον με τις εμφανίσεις του διδύμου Τραμπ-Μασκ και του Μιλέι, ή, στη Γαλλία, με τη μαζική εξαγορά ραδιοτηλεοπτικών δικτύων, εφημερίδων και εκδοτικών οίκων από έναν ακροδεξιό δισεκατομμυριούχο ο οποίος απέκτησε μεγάλο μέρος της περιουσίας του από λιμάνια στην Αφρική.

Οι καπιταλιστές δεν αρκούνται πλέον απλώς στα κέρδη. Αφενός, θεωρούν όλο και περισσότερο πως δεν κερδίζουν αρκετά επειδή τους "πίνουν το αίμα" οι φτωχοί κι έτσι, έχουν ξεκινήσει μια μεγάλη εκστρατεία που απευθύνεται στις εύπορες τάξεις –και σε όσους νομίζουν πως ανήκουν σε αυτές– με κεντρικό σύνθημα: "Φτάνει πια να πληρώνουμε για τους μετανάστες, τους ανάπηρους και τους ανίκανους". Αφετέρου, το κέρδος από μόνο του δεν τους φτάνει. Σήμερα επιδιώκουν την απόλυτη κυριαρχία πάνω στα πνεύματα και στα σώματα. Οι σημερινοί "βασιλιάδες του Κεφαλαίου" δεν είναι πια οι βιομήχανοι αυτοκινήτων.

Είναι οι ιδιοκτήτες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης και όλων των μέσων επικοινωνίας που στοχεύουν στο μονοπώλιο και που εξαπολύουν λυσσαλέες εκστρατείες εναντίον κάθε μορφής κοινωνικής αλληλεγγύης και στήριξης των απόρων. Ταυτίζουν έτσι, με αυτόν τον τρόπο, την οικονομική τους δραστηριότητα με τη διάδοση μιας θεώρησης του κόσμου που βασίζεται στην ανισότητα· μια θεώρηση που γίνεται εύκολα αποδεκτή από όλους κι όλες, καθώς πάντα μπορεί να βρεθεί κάποιος "κατώτερος" για να περιφρονήσουμε ή κάποιος "άλλος" για να φοβηθούμε. Φυσικά, για την επιτυχία των επενδύσεών τους και της ιδεολογίας τους, βασίζονται στο κράτος καταστολής, στο οποίο, ως αντάλλαγμα, παρέχουν άφθονα υλικά και πνευματικά μέσα επιβολής.

Μαρία Κακογιάννη: Οι ακραίες ρητορείες του Μιλέι και οι χυδαιότητες του Τραμπ δεν βρίσκουν απήχηση λόγω άγνοιας, ούτε επειδή οι υποστηρικτές τους είναι κάποιοι "φτωχοί λευκοί" που έχουν χάσει τον προσανατολισμό τους και χρειάζονται απλώς κάποιον να τους ανοίξει τα μάτια. Είχατε μιλήσει κάποτε για μια θλιβερή απόλαυση. Ποια είναι, λοιπόν, η σχέση ανάμεσα σε μια φασιστική στάση ζωής και στο επαναστατικό συναίσθημα;

Ζακ Ρανσιέρ: Όταν μιλάμε για "φασιστική στάση ζωής" και "επαναστατικό συναίσθημα", πρέπει να έχουμε κατά νου τη σύνθετη φύση των πολιτικών θεμάτων, που συχνά αποτελούνται από στοιχεία αντιφατικά και μεταβαλλόμενα. Το πρώτο ερώτημα είναι τι ακριβώς ορίζουμε ως επαναστατικό συναίσθημα. Ιστορικά, ήταν πάντα ένα σύμπλεγμα αρνητικών και θετικών παθών: από τη μία, η οργή ενάντια στο καταπιεστικό καθεστώς και η επίμονη προσπάθεια για την ανατροπή του· από την άλλη, η εμπιστοσύνη στην ικανότητα των ισότιμων να χτίσουν έναν άλλο κόσμο και η φαντασία να εγκαθιδρύσουν, εδώ και τώρα, ψήγματα αυτού του μέλλοντος. Αυτή η παρουσία του μέλλοντος μέσα στο παρόν και η πίστη στις δυνάμεις μας ήταν ανέκαθεν απαραίτητες για να τροφοδοτήσουν μια μορφή επαναστατικής χαράς, την οποία το μίσος για τον καταπιεστή από μόνο του δεν μπορεί να γεννήσει. Αυτή ακριβώς η πίστη επλήγη από την αντεπανάσταση που συντελείται στις χώρες μας από τα τέλη της δεκαετίας του '70.

Η επίθεση του απόλυτου καπιταλισμού έβαλε στο στόχαστρο τους χώρους και τις μορφές αλληλεγγύης, καθώς και τη συλλογική ισχύ των ίσων. Και ταυτόχρονα, διάβρωσε την εμπιστοσύνη στην ικανότητά μας να εξελίξουμε τις υπάρχουσες μορφές αλληλεγγύης σε προσχέδια ενός άλλου τρόπου ζωής στο μέλλον. Έτσι, η οργή απέναντι στην καταπίεση δεν συνοδεύεται πλέον από τη χαρά που γεννά η βεβαιότητα ότι μπορούμε, όλοι μαζί, να δημιουργήσουμε έναν άλλον κόσμο. Η πνευματική αντεπανάσταση στήριξε αυτή την επίθεση, απαξιώνοντας όλους τους αγώνες για την ισότητα από το 1789 μέχρι σήμερα. Το μίσος για τον καταπιεστή μετατρέπεται σε ένα αίσθημα αδυναμίας, και αυτή η αδυναμία τροφοδοτεί τη μνησικακία. Η δύναμη της μνησικακίας έγκειται στο ότι προσαρμόζεται σε κάθε συνθήκη και κατάσταση. Στη Γαλλία, συνηθίζουν να περιγράφουν την άνοδο της ακροδεξιάς ως ένα ζήτημα που αφορά κυρίως τους εργάτες και τα λαϊκά στρώματα.

Κάποτε, αυτοί οι άνθρωποι ήταν ενωμένοι μέσα από τη συλλογική ισχύ των κομμάτων και των συνδικάτων· τώρα, όμως, βρίσκονται απομονωμένοι απέναντι στην καταπίεση, χωρίς άλλο μέσο συλλογικής ύπαρξης παρά μόνο τη συμμετοχή σε ένα κοινό μίσος, συγκεκριμένα, για το μίσος κατά των άλλων, αναμιγνύοντας την περιφρόνηση για πληθυσμούς που θεωρούνται αναπτυσσόμενοι με τον φόβο για την απειλή που υποτίθεται ότι αντιπροσωπεύουν. Όμως η μνησικακία δεν περιορίζεται μόνο στα λαϊκά στρώματα· αγγίζει εξίσου τους διανοούμενους, και μάλιστα εκείνους που προέρχονται από την προοδευτική και επαναστατική παράδοση. Κάποτε, πίστευαν στη δύναμη της μαρξιστικής θεωρίας για να φωτίσουν το παρόν και να οικοδομήσουν το μέλλον. Σήμερα, η θεωρία αυτή συνεχίζει μεν να εξηγεί τα πάντα γύρω από τους μηχανισμούς της κυριαρχίας, όμως κανείς δεν περιμένει πια ότι θα αποτελέσει το όπλο των αγωνιστών για την ελευθερία και την ισότητα.

Η επιστήμη πλέον χρησιμεύει μόνο για να κατανοήσουμε γιατί τα πράγματα είναι όπως είναι και θα συνεχίσουν να παραμένουν έτσι. Πρόκειται όντως για μια θλιβερή απόλαυση, η ικανοποίηση που αντλεί κανείς από μια γνώση η οποία γεννά κυρίως παραίτηση

μπροστά στην αναγκαιότητα, συνοδευόμενη από την μόνη ικανοποίηση του να γνωρίζει κανείς αυτό που οι αδαείς αγνοούν και τη δύναμη να περιφρονούν αυτοί οι άνθρωποι τον κόσμο που δεν καταλαβαίνει τον λόγο των πραγμάτων και αφήνονται να σαγηνευτούν από τους λόγους δημαγωγών. Ζούμε έτσι σε αυτό που αποκαλώ στον Αδαή Δάσκαλο μια "κοινωνία της περιφρόνησης"· μια κοινωνία όπου όλοι περιφρονούν τους πάντες: οι ψηφοφόροι της ακροδεξιάς περιφρονούν τους μετανάστες που εισβάλλουν στις γειτονιές τους, αλλά και τους διανοούμενους των ακριβών προαστίων που τους κάνουν κήρυγμα χωρίς να έχουν ιδέα πώς ζουν. Οι διανοούμενοι περιφρονούν τους κυβερνώντες, οι οποίοι τους περιφρονούν εξίσου. Ντρέπονται που κυβερνώνται από ανθρώπους που υποτιμούν, αλλά συσπειρώνονται πίσω τους από φόβο για τον "φασιστικό κίνδυνο" – καταλήγοντας να ντρέπονται για τον ίδιο τους τον φόβο και να υποτάσσονται ακόμα περισσότερο κτλ.

Μαρία Κακογιάννη: Στο τελευταίο σας βιβλίο "Μακριά από την ελευθερία: δοκίμιο για τον Τσέχοφ", αναστοχάζεστε πάνω στην έννοια της υποταγής. Αυτή δεν εμφανίζεται τόσο ως ένα αυταρχικό καθεστώς με σκληρούς νόμους που καταστρέφουν τις ελευθερίες και επιβάλλουν σκληρές τιμωρίες, όσο ως ένας τρόπος ζωής που βασίζεται σε μια συγκεκριμένη σχέση με τον χρόνο: "αρκεί να μη συμβεί τίποτα καινούργιο". Δεν είναι το να ζεις κάτω από το μαστίγιο, αλλά το να ζεις με τη μνήμη του μαστιγώματος. Μήπως, λοιπόν, η δουλεία είναι πρωτίστως ένα συναισθηματικό καθεστώς που συνδέει σώμα και πνεύμα, μια διακυβέρνηση του φόβου και ένα πάθος για ασφάλεια που εμποδίζει κάθε πιθανότητα αλλαγής; Μπορούμε να το συνδέσουμε αυτό με τα κείμενά σας για τον ρατσισμό από τα πάνω; Εκεί εξηγείτε πώς το "πρόβλημα της μετανάστευσης" κατασκευάστηκε σκόπιμα έτσι ώστε να μην λυθεί ποτέ, χρησιμεύοντας απλώς ως δικαιολογία για τη διαρκή επιβολή νέων μέτρων ελέγχου.

Ζακ Ρανσιέρ: Δεν είμαι σίγουρος αν μπορεί να γίνει μια απευθείας σύνδεση ανάμεσα στην ανάλυση για τη δουλεία που σχολίασα στον Τσέχοφ και στον "ρατσισμό από τα πάνω". Το

βέβαιο είναι ότι, τόσο στην εποχή του Τσέχοφ όσο και στη δική μας, η υποκειμενική πλευρά της δουλείας παίζει καθοριστικό ρόλο και είναι, και στις δύο περιπτώσεις, κυρίως αρνητική. Ο Τσέχοφ μας λέει ότι η συγκατάθεση στη δουλεία είναι, πρωτίστως, μια υποχώρηση μπροστά στην εμπειρία της ελευθερίας. Μέσα σε ένα αυταρχικό καθεστώς, η ελευθερία μοιάζει με αχαρτογράφητη χώρα· μια χώρα όπου όσοι έμαθαν να ζουν, να σκέφτονται και να δρουν στο σχολείο της υποταγής, φοβούνται ότι δεν θα ξέρουν πώς να συμπεριφερθούν. Και η ντροπή που νιώθει κανείς για αυτόν ακριβώς τον φόβο του, αντί να τον κινητοποιήσει, καταλήγει απλώς να ενισχύει την αποδοχή της υπάρχουσας τάξης πραγμάτων. Το κυριότερο, όμως, που μας διδάσκει ο Τσέχοφ είναι ότι η ίδια η γνώση των αιτιών της δουλείας δεν μας προσφέρει απαραίτητα κάποια όπλα εναντίον της. Αντίθετα, μπορεί να μας καταστήσει συνένοχους.

Ο γιατρός Ραγκίν στο "Θάλαμο αρ. 6" γνωρίζει καλά ότι η άθλια κατάσταση του νοσοκομείου του είναι απόρροια ολόκληρης της κοινωνικής δομής και ότι τίποτα δεν μπορεί να διορθωθεί, αν δεν αλλάξουν τα πάντα συθέμελα. Επειδή όμως δεν βλέπει πώς θα μπορούσαν να αλλάξουν τα πάντα, αφήνει τα πράγματα στην τύχη τους. Φυσικά, στην εποχή του Τσέχοφ υπήρχαν επαναστάτες που ήθελαν να αντιστρέψουν αυτή τη λογική: υποστήριζαν ότι πρέπει να αλλάξουμε εκ βάθρων την κοινωνική δομή, ώστε να μπορέσει να αλλάξει και ο τρόπος ζωής των ανθρώπων. Και πίστευαν ότι αυτή η ριζική αλλαγή μπορεί να επιτευχθεί μόνο με το όπλο της επιστήμης. Εμείς, όμως, ζούμε μετά την παταγώδη αποτυχία αυτού του μεγαλόπνοου εγχειρήματος της προσπάθειας, δηλαδή, να αλλάξουμε τα θεμέλια της κοινωνίας για να πλάσουμε καινούργιους ανθρώπους. Αυτή η αποτυχία γέννησε όσα συζητήσαμε προηγουμένως: τη ρήξη ανάμεσα στη γνώση και στο προσδοκώμενο αποτέλεσμά της, τη θλιβερή απόλαυση του να κατανοούμε τα πάντα για τη δουλεία μας, χωρίς όμως αυτό να μας οδηγεί στην απελευθέρωση και τελικά, αυτό που μένει είναι ο φόβος ότι οτιδήποτε καινούργιο προκύψει, θα είναι αναγκαστικά προς το χειρότερο. Σε αυτό ακριβώς το σημείο η μνησικακία συναντά τη συγκατάθεση στην αστυνομική τάξη. Υπάρχει ταυτόχρονα η ντροπή

που γεννά η αδυναμία μας να αλλάξουμε τα πράγματα προς το καλύτερο και ο φόβος μήπως αυτά αλλάξουν προς το χειρότερο. Αν και οι κυβερνώντες εκμεταλλεύονται στο έπακρο το ζήτημα της ανασφάλειας, δεν είναι το πάθος για ασφάλεια αυτό που εμποδίζει κάθε πιθανότητα αλλαγής. Είναι, αντιθέτως, η μνησικακία μας, που πηγάζει από την αδυναμία μας να δράσουμε. Εξού και το διπλό παιχνίδι των κυβερνώντων μας: προσπαθούν να κερδίσουν τους ρατσιστές δείχνοντας ότι παλεύουν ενάντια στην απειλή της μετανάστευσης, και ταυτόχρονα τους αντιρατσιστές παρουσιάζοντας τους εαυτούς τους ως τη μόνη εναλλακτική απέναντι στον ρατσιστικό όλεθρο. Προβάλλουν διαρκώς έναν κατάλογο με όλους τους κινδύνους από τους οποίους υποτίθεται ότι μας προστατεύουν. Δεν είμαι σίγουρος, όμως, αν πραγματικά μας εκφοβίζουν. Αυτό που σίγουρα κάνουν είναι να προσφέρουν ένα άλλοθι για την απραξία μας και έναν στόχο για να εκτονώνουμε τη μνησικακία μας.

Μαρία Κακογιάννη: Ένα σημαντικό κομμάτι του έργου σας παραμένει άγνωστο στο ελληνικό κοινό: η συλλογική εμπειρία του περιοδικού Les Révoltes Logiques, η έρευνά σας στα εργατικά αρχεία και το βιβλίο Η Νύχτα των Προλετάριων. Εδώ δημοσιεύουμε τρία κείμενα αυτής της περιόδου: «Η επαναστατική σκηνή», “Ο προλετάριος και το είδωλό του”, “Το φαινόμενο Γκωνύ”[2]. Θα ήθελα να μας μιλήσετε για τους δεσμούς μεταξύ αυτής της δουλειάς στα αρχεία και των κειμένων σας για την επικαιρότητα· ανάμεσα στις μορφές των προλετάριων που ανατρέπουν τις βεβαιότητές μας και στη μορφή του “μετανάστη”, έτσι όπως εμφανίζεται στο μακρόσυρτο σίριαλ του “μεταναστευτικού προβλήματος” το οποίο εσείς αποδομείτε. Με λίγα λόγια, ποια είναι η σχέση ανάμεσα στην Ιστορία, τις μικρές ιστορίες των ανθρώπων και το παρόν;»

Ζακ Ρανσιέρ: Δεν πρέπει να επιδιώκουμε με το ζόρι άμεσες αντιστοιχίες ανάμεσα στο παρόν μας και σε συγκεκριμένες μορφές του παρελθόντος. Η επίσημη σοφία μιλά πάντα για τα μαθήματα της ιστορίας και μας καλεί να αναζητήσουμε καταστάσεις παρόμοιες με τις σημερινές ή να ακολουθήσουμε τη διαδοχή των

γεγονότων που οδηγούν από το χθες στο σήμερα, ώστε να βρούμε κανόνες δράσης. Η πολιτική της γνώσης που εφαρμόζαμε στο περιοδικό Révoltes logiques ήταν τελείως διαφορετική. Αυτό που ψάχναμε στην ιστορία ήταν οι στιγμές της ρήξης· κομμάτια παρόντος που έρχονταν σε πλήρη αντίθεση με την εξελικτική λογική που αναζητά διδάγματα στο παρελθόν. Αντί να φωτίζουμε το παρόν μέσω του παρελθόντος, θέλαμε να εκσφενδονίσουμε στο παρόν κομμάτια του παρελθόντος σαν πέτρες από οδόφραγμα, ώστε να θρυμματίσουμε την εικόνα του παρόντος μας, να ακουστούν ξένες και ασύμβατες φωνές, ικανές να κλονίσουν τις κυρίαρχες, συμβατικές αναλύσεις για το σήμερα, καθώς και την αντίληψη της ιστορίας που τις στηρίζει. Κείμενα όπως "Ο προλετάριος και το είδωλό του" ή "Το φαινόμενο Γκωνύ" αναδεικνύουν μια μορφή προλετάριου και μια διαδικασία χειραφέτησης που έρχονται σε πλήρη ρήξη με όλες τις εξηγήσεις περί ιστορικο-κοινωνικών νομοτελειών, συγκεκριμένων σταδίων ανάπτυξης του καπιταλισμού κοκ. Αυτά τα κείμενα έρχονται σε σύγκρουση τόσο με την εικόνα του συνειδητοποιημένου και οργανωμένου εργάτη που προέβαλε η κομμουνιστική παράδοση, όσο και με εκείνη του άγριου εξεγερμένου που λάτρευε η άκρα αριστερά. Επομένως, αν υπάρχει μια σχέση ανάμεσα στα κείμενά μου εκείνης της εποχής και στα άρθρα που έγραψα είκοσι ή τριάντα χρόνια αργότερα για τον "ρατσισμό από τα πάνω", αυτή δεν οφείλεται στο ότι ο μετανάστης κατέχει σήμερα τη θέση που είχε ο προλετάριος του 19ου αιώνα.

Μια τέτοια σύγκριση θα αποδυνάμωνε την αιχμηρότητα των αρχείων που έφερα στο προσκήνιο. Εξάλλου, δεν έχω κάνει έρευνα πεδίου για τους μετανάστες αντίστοιχη με εκείνη στα εργατικά αρχεία. Αυτό που συνδέει τα δύο είναι ο κοινός αγώνας ενάντια στην κοινή άποψη, με την έννοια που δίνω εγώ στον όρο. Η κοινή γνώμη είναι ο επίσημος χάρτης του τι επιτρέπεται να αντιληφθούμε και να σκεφτούμε· είναι η λογική που λέει ότι μπορούμε μεν να έχουμε διαφορετικές απόψεις, αλλά σε κάθε περίπτωση η "πραγματικότητα" παραμένει μία και αδιαμφισβήτητη. Αυτήν ακριβώς την υποτιθέμενη πραγματικότητα, που προϋπάρχει κάθε γνώμης, επιχείρησα να αμφισβητήσω με διάφορους τρόπους.

Στο περιοδικό Révoltes logiques και στη Νύχτα των προλετάριων, το έκανα ανασύροντας από τα αρχεία την πραγματικότητα ενός "χειραφετημένου εργάτη", που έσπαγε τα καθιερωμένα πλαίσια για το πώς αντιλαμβανόμαστε την εργατική τάξη και τους κοινωνικούς αγώνες. Τα άρθρα για τον ρατσισμό αμφισβητούσαν τη συναινετική "πραγματικότητα": "υπάρχει ένα πρόβλημα με τους μετανάστες που πρέπει να διευθετηθεί, είτε είμαστε δεξιοί είτε αριστεροί, γιατί αν δεν διευθετηθεί, τροφοδοτείται ο ρατσισμός". Σε αυτή την περίπτωση, ασχολήθηκα κυρίως στο να αποδομήσω αυτή την πραγματικότητα στο επίπεδο της επιχειρηματολογίας, δείχνοντας πώς κατασκευάζεται και τι αποτελέσματα παράγει: δηλαδή την ενίσχυση της πεποίθησης ότι υπάρχει ένα "μεταναστευτικό πρόβλημα" και ότι ο μετανάστης είναι μια φιγούρα που αδυνατεί να ενσωματωθεί. Και στις δύο περιπτώσεις, υπάρχει πάντα η ίδια κριτική απέναντι στην ταυτοτική σκέψη, η οποία όμως παίρνει διαφορετικές μορφές.

Μαρία Κακογιάννη: Υπάρχουν δύο κείμενα του Φουκώ που επιστρέφουν στο "Τι είναι ο Διαφωτισμός;" του Καντ – ένα κείμενο που γράφτηκε ως άρθρο επικαιρότητας για ένα περιοδικό της εποχής του. Όμως δεν περιορίζεται σε έναν φιλοσοφικό στοχασμό πάνω στην επικαιρότητα, ούτε εκφέρει απλώς μια γνώμη στο τάδε ή δείνα ζήτημα που προκύπτει. Ο Καντ θέτει ένα νέο ερώτημα, θέτει ένα καινούριο ζήτημα. Πρόκειται λιγότερο για μια επίκληση στην λογική, εν τέλει στον φιλόσοφο, τον βαθύ γνώστη ή τον ειδικό, να φωτίσει το παρόν αλλά περισσότερο να πει μέσα στα πλαίσια του πιθανού, αυτό που συμβαίνει στην σκέψη. Βιώνουμε σήμερα ένα τέτοιο γεγονός που επηρεάζει τη λογική μας; Γίνεται λόγος πλέον για τον "Σκοτεινό Διαφωτισμό" (στα αγγλικά Dark Enlightenment). Στην αρχή, ίσως φάνταζε ως κάτι περιορισμένο ή αλλιώς εξωτικό κι αστείο, δημιούργημα κάποιων ιδεολόγων στις σκοτεινές γωνιές του διαδικτύου, όμως τα ανησυχητικά σημάδια πληθαίνουν. Εσείς ο ίδιος είπατε πρόσφατα ότι ίσως ζούμε μια αντίστροφη επανάσταση.

Ζακ Ρανσιέρ: Δεν είναι "ίσως", αλλά σίγουρα. Βιώνουμε μια αντεπανάσταση που ξεκίνησε την εποχή του Ρέιγκαν και της

Μάργκαρετ Θάτσερ, η οποία σε ορισμένες χώρες απλώς καθυστέρησε ή συγκαλύφθηκε από την παρουσία κυβερνήσεων που αυτοαποκαλούνταν σοσιαλιστικές. Αυτή η αντεπανάσταση επιδόθηκε στη συστηματική κατεδάφιση κάθε μορφής κοινωνικής αλληλεγγύης, αλλά και κάθε στοχαστικής παράδοσης συνδεδεμένης με την ισότητα. Είναι αλήθεια, όμως, ότι τελευταία έχει πάρει μια τροπή πολύ πιο πνευματική και ριζοσπαστική. Για καιρό, αυτή η κίνηση προσαρμοζόταν στη λογική της κοινής γνώμης: σε αυτήν που μας λέει ότι η πραγματικότητα είναι ο μοναδικός νόμος και ότι οι ανάγκες της παγκοσμιοποίησης αναγκάζουν τις κοινωνίες μας να εγκαταλείψουν τις κοινωνικές κατακτήσεις και τις μορφές αλληλεγγύης που κερδήθηκαν με τους κοινωνικούς αγώνες του χθες. Η καπιταλιστική επίθεση παρουσιαζόταν κάποτε ως μια απλή αποδοχή της αναγκαιότητας, ενώ εξακολουθούσε να επικαλείται την προοδευτική λογική και τη δημοκρατία. Μπορούσε κανείς να πιστέψει ότι απλώς ενέτεινε την επιδίωξη του κέρδους, σεβόμενη παράλληλα τις επίσημες αξίες των δυτικών κοινωνιών. Αυτή ακριβώς η αυταπάτη είναι που κατέρρευσε το τελευταίο διάστημα.

Ο καπιταλισμός δεν αρκείται πλέον μόνο στο κέρδος. θέλει να κυβερνά άμεσα, να θεσπίζει ο ίδιος τους νόμους και να ορίζει τι επιτρέπεται και τι δεν επιτρέπεται να σκεφτόμαστε. Γι’ αυτό και εγκαταλείπει όλο και περισσότερο τις ενοχλητικές συνήθειες της προόδου και της δημοκρατίας, προκειμένου να επιβάλει μια κοσμοθεωρία βασισμένη στην επιστροφή στις παραδοσιακές αξίες και την αυθεντία – μια κοσμοθεωρία που, σε τελευταία ανάλυση, ταυτίζεται με το δίκαιο του ισχυρότερου, στο οποίο συνοψίζεται και η “ελευθερία” που ευαγγελίζεται. Από τον λιμπερταριανισμό μέχρι τον Σκοτεινό Διαφωτισμό περνώντας από τον επιταχυντισμό, θεωρίες που άλλοτε έμοιαζαν με εμμονές εκκεντρικών οικονομολόγων ή φιλοσόφων έχουν γίνει πλέον ο πυρήνας της σκέψης του Κεφαλαίου και των πιο “μοντέρνων” εκφάνσεών του. Η έναρξη της δεύτερης θητείας του Τραμπ απέδειξε ότι πίσω από αυτό που φαινόταν ως απλή δίψα για εξουσία ενός διαταραγμένου ανθρώπου, κρυβόταν μια ολόκληρη δομημένη ιδεολογική επίθεση. Όμως, αν αυτή η πνευματική αντεπανάσταση κατάφερε να επιβληθεί, είναι και επειδή η δική μας λογική βρέθηκε ολοένα

και πιο εκτεθειμένη στη δική της σκοτεινή πλευρά και στις δικές της δεισιδαιμονίες. Στη σημερινή συνωμοσιολογία, όπως και στη χθεσινή αρνησιδικίας, η λογική μας αναγκάστηκε να αντικρίσει την καρικατούρα των ίδιων των δικών της προϋποθέσεων: την αρχή της επαρκούς αιτίας που μας οδηγεί στο να αρνούμαστε ένα φαινόμενο αν δεν έχουν αποδειχθεί πλήρως όλες οι συνθήκες του· την καχυποψία απέναντι σε ό,τι είναι προφανές στις αισθήσεις μας και την ιδέα ότι η εμφάνιση των πραγμάτων υπάρχει μόνο για να συγκαλύπτει μια αλήθεια που βρίσκεται πάντα από πίσω ή από κάτω. Επίσης, δεν ξεχνώ την καταγγελία της καρτεσιανής λογικής ως καταστροφικής για τη φύση, η οποία γίνεται στο όνομα της προστασίας της ζωής απέναντι στην επερχόμενη οικολογική καταστροφή. Ίσως είναι η στιγμή για μια νέα εξέταση των μορφών ορθολογισμού που κυβερνούν τον κόσμο μας και τα κεφάλια μας.

Μαρία Κακογιάννη: Υπάρχει ένα συγκεκριμένο ρεύμα κριτικής σκέψης το οποίο κήρυξε το τέλος των χειραφετητικών οικουμενικών αξιών και την ανάγκη να ξεπεραστούν. Θα μπορούσε κανείς να αναφέρει διάφορες θεωρίες που προέρχονται και διατρέχουν πολλά πεδία, όπως η φιλοσοφία, οι μετααποικιακές σπουδές, οι σπουδές φύλου κ.λπ., αλλά πρόκειται κυρίως για ένα γενικότερο κλίμα σκέψης. Όταν ήσασταν νέος, κυριαρχούσε η ιδέα μιας επαναστατικής επιστήμης που έπρεπε να παρουσιαστεί στους εργάτες για να εξεγερθούν. Σήμερα, η “σωστή θεωρία” έχει πάρει άλλη μορφή: έναν συστηματικό σκεπτικισμό απέναντι στις οικουμενικές αξίες, οι οποίες αντιμετωπίζονται ως εργαλεία υποδούλωσης. Υπό αυτή την έννοια, εσείς παραμένετε κλασικός: θέτετε ξανά και ξανά το ερώτημα της ελευθερίας, της ισότητας… ακόμα κι αν αυτό είναι ένα στοίχημα που μπορεί να χάσουμε.

Ζακ Ρανσιέρ: Όλο το ζήτημα έγκειται στο τι εννοούμε με τον όρο καθολικό. Η προοδευτική παράδοση ταύτιζε την οικουμενικότητα με επιστημονικούς νόμους, κανόνες σκέψης και μορφές οργάνωσης που υποτίθεται ότι αποτελούσαν το αποκορύφωμα της μακράς πορείας του πολιτισμού. Αντιπαρέβαλλε αυτή την οικουμενικότητα σε μια ιδιαιτερότητα, την οποία ταύτιζε με κατάλοιπα του

παρελθόντος που χαρακτήριζαν πληθυσμούς ή κοινωνικές ομάδες που είχαν μείνει "πίσω" από την πρόοδο και την επιστήμη. Αυτός ο τύπος "οικουμενισμού" εντασσόταν, στην πραγματικότητα, στην ιεραρχική παράδοση που χώριζε την ανθρωπότητα στα δύο: στους "ενεργητικούς" και στους "παθητικούς" ανθρώπους. Εν ολίγοις, η οικουμενικότητα αποτελούσε ιδιοκτησία των ελίτ, ενώ η "ιδιαιτερότητα" ήταν η μοίρα των φτωχών, των γυναικών κι όσων έχουν μείνει πίσω. Αυτού του είδους ο οικουμενισμός τροφοδότησε κάθε λογής αντιδραστικά εγχειρήματα, όπως η αποικιοκρατία, αλλά επηρέασε επίσης τα σοσιαλιστικά και επαναστατικά κινήματα, τα οποία επεδίωξαν να υποτάξουν στην εξουσία μιας επιστημονικής πρωτοπορίας τις μάζες, θεωρώντας τες ανίκανες να συλλάβουν τη συνολική εικόνα της ιστορικής πορείας. Πράγματι, κατά την "αλτουσεριανή" μου περίοδο, ασπάστηκα και ο ίδιος αυτή την επιστημονίστικη εκδοχή του πρωτοποριακού οικουμενισμού. Όμως, η δουλειά μου πάνω στην εργατική χειραφέτηση με οδήγησε σε μια εντελώς διαφορετική οπτική: η οικουμενικότητα δεν είναι κάτι δεδομένο. Δεν είναι ένας γενικός κανόνας που εφαρμόζεται πάνω σε άτομα για να μετρήσει πόσο ψηλά βρίσκονται στην κλίμακα του πολιτισμού.

Η οικουμενικότητα είναι μια διαδικασία που παραμένει πάντα μοναδική. Ο πολιτικός οικουμενισμός είναι στην πραγματικότητα μια κίνηση προς την οικουμενικοποίηση. Είναι η προσπάθεια εκείνων που ξεριζώνονται από την κατάσταση στην οποία είχαν εγκλωβιστεί – είτε ως κοινωνική, εθνική, σεξουαλική ή άλλη ομάδα που θεωρούνταν ιδιαίτερη. Ήταν ο αγώνας των εργατών, των γυναικών, των Μαύρων και άλλων "κατηγοριοποιημένων" ομάδων να επιβεβαιώσουν ότι είναι ισότιμα μέλη της κοινωνίας, ικανά να ασκούν και αυτά τα δικαιώματα "του ανθρώπου και του πολίτη", διευρύνοντας στο άπειρο τη σημασία και το πεδίο εφαρμογής αυτών των δικαιωμάτων. Αυτό ακριβώς προσπάθησα να περιγράψω με την έννοια της πολιτικής υποκειμενοποίησης. Αυτή συνδέει τη διεκδίκηση κάθε καταπιεσμένης ομάδας με την ανάδειξη του δικαιώματος όσων "δεν υπολογίζονται" γενικά· είναι η διεκδίκηση του μεριδίου από εκείνους που δεν έχουν μερίδιο. Το πολιτικό καθολικό είναι έτσι ένα πολεμικό καθολικό που

καταρρίπτει την εγκαθιδρυμένη διαχωρίσει μεταξύ των ικανών ανθρώπων του καθολικού και των ανθρώπων αφοσιωμένων στο ιδιαίτερο. Είναι ένα καθολικό εναντίον του άλλου, ένα κατασκευασμένο καθολικό εναντίον ενός παθητικά επιβαλλόμενου. Μου φαίνεται ότι μένουμε δέσμιοι της ουσιοκρατικής αντίληψης του καθολικού όταν διακηρύσσουμε το τέλος των καθολικών και την αναγκαιότητα να αντικαταστήσουμε τα καθολικά κινήματα του παρελθόντος με ένα σύνολο κινημάτων και διεκδικήσεων από συγκεκριμένες ομάδες. Χάνουμε έτσι το νοήμα της πολιτικής υποκειμενοποιήσης. Και τείνουμε να μετατρέπουμε τον πολιτικό αγώνα σε μια σύγκρουση πολιτισμών διεκδικώντας ο καθένας την ταυτότητά του. Η ουσία του προβλήματος είναι ότι η ισότητα- όπως κι η ελευθερία- δεν είναι μια σχέση μεταξύ καθορισμένων ταυτοτήτων. Είναι ένας τρόπος σκέψης και δράσης που αρνείται τη σταθερή ταυτότητα όσο και την ιεραρχία ταυτοτήτων.

Μαρία Κακογιάννη: Μιλήσατε για την προοδευτική παράδοση και για εκείνον τον οικουμενισμό που χώριζε την ανθρωπότητα στα δύο. Είναι προφανές ότι η μετα-αποικιακή σκέψη στρέφεται εναντίον του. Όμως, ήδη από τον 19ο αιώνα, εμφανίζεται ένας άλλος οικουμενισμός: είναι ο εξεγερσιακός οικουμενισμός ενός Μπλανκί, που δεν πιστεύει στην πρόοδο, ή ο οικουμενισμός των επαναστατών στην Αϊτή, που παίρνουν τη σκυτάλη από τη Γαλλική Επανάσταση… Δεν έχουμε, λοιπόν, από τη μία πλευρά έναν αποικιοκρατικό οικουμενισμό και από την άλλη μεμονωμένες ιδιαιτερότητες, αλλά μάλλον αυτό που εσείς ονομάσατε σύγκρουση ανάμεσα σε διαφορετικούς τρόπους οικοδόμησης του κόσμου· ένας οικουμενισμός ενάντια σε έναν άλλον. Το ερώτημά μου εδώ είναι διπλό: Γιατί και πώς αυτή η σύγκρουση διαφέρει, κατά τη γνώμη σας, από την έννοια του πολέμου; Και ταυτόχρονα, τι απέγινε εκείνη η εμπιστοσύνη στη συλλογική ικανότητα να δημιουργήσουμε έναν άλλον κόσμο; Ο θυμός που συνοδεύεται από αδυναμία και, κατά συνέπεια, από μνησικακία, δεν είναι ένα αντικειμενικό αποτέλεσμα της κατάστασης. Τι μεσολάβησε τελικά;

Ζακ Ρανσιέρ: Δεν θεωρώ πως το ζήτημα είναι να αντιπαραθέσουμε έναν καλό σε έναν κακό οικουμενισμό. Μπορούμε πάντα να

διακηρύσσουμε θεωρητικά αυτόν τον “άλλο οικουμενισμό”. Όμως στην πολιτική το ζητούμενο είναι να αντιτάξουμε μια διαδικασία οικουμενικοποίησης σε έναν οικουμενισμό που παρουσιάζεται ως δεδομένος, αλλά στην πραγματικότητα αφήνει ασαφές το ποιους αφορά. Αυτό επιτυγχάνεται μέσα από τη υποκειμενοποίηση εκείνων που δεν έχουν μερίδιο· δηλαδή, μέσα από την έμπρακτη επιβεβαίωση ότι έχουν την ικανότητα να δρουν οικουμενικά. Αυτό ακριβώς διακυβεύτηκε στην περίπτωση της επανάστασης στην Αϊτή. Οι Γάλλοι επαναστάτες μπορεί να ήταν πεπεισμένοι ότι οι Αϊτινοί, όπως όλοι οι άνθρωποι, γεννήθηκαν ελεύθεροι και ίσοι, όμως δεν έβγαζαν το συμπέρασμα ότι είχαν –εδώ και τώρα– την ικανότητα να ασκήσουν αυτά τα δικαιώματα, συγκροτώντας έναν ελεύθερο λαό ικανό να αυτοκυβερνηθεί. Οι επαναστάτες της Αϊτής έπρεπε να το αποδείξουν στην πράξη. Και για να το πετύχουν, αναγκάστηκαν να πάρουν τα όπλα. Υπάρχουν όμως πολλά είδη πολέμου. Ο πόλεμος που διεξήγαγαν εκείνοι ήταν ιδιαίτερος, καθώς είχε μια βαθιά πολιτική διάσταση: η σύγκρουση βασιζόταν στην επιβεβαίωση κάτι κοινού ανάμεσα στους αντιπάλους – δηλαδή στα δικαιώματα του ανθρώπου και του πολίτη και στην ικανότητα των επαναστατών να τα κάνουν πράξη. Στους μετέπειτα αποικιακούς πολέμους, αυτή η πολιτική διάσταση συνυπήρχε διαρκώς με την απλή πολεμική αντιπαράθεση, που είχε ως μοναδικό στόχο την εκδίωξη του ξένου εισβολέα.

Αυτή η ένταση ανάμεσα στο ίδιο και το άλλο έχει πλέον χαθεί από τον ορίζοντά μας, καθώς κάθε ετερότητα θεωρείται πια δεδομένη (σύγκρουσης των πολιτισμών). Μαζί της χάθηκε και η εμπιστοσύνη στην ικανότητα των ίσων, όταν ενώνονται, να χτίζουν έναν άλλον, κοινό κόσμο. Η συναινετική τάξη πραγμάτων –δηλαδή ο κόσμος που έχτισε ο απόλυτος καπιταλισμός– κατάφερε, προς το παρόν, να επιβάλει την παντοδυναμία της. Έτσι, πυροδότησε όλα εκείνα τα αρνητικά πάθη που πηγάζουν από το αίσθημα της αδυναμίας: τον φόβο, τη ντροπή, τη μνησικακία. Αυτή η αδυναμία εκτονώνεται με δύο τρόπους: Υπάρχει η αντιδραστική εκδοχή, που στρέφει τη μνησικακία εναντίον όσων βαφτίζει υπεύθυνους για τη δυστυχία μας τον ξένο, τον μετανάστη κ.λπ. Υπάρχει όμως και η τάση, από την πλευρά όσων

θέλουν να αντιπαρατεθούν στο Κεφάλαιο και το Κράτος, να περιορίζουν την εμβέλεια της δύναμης των ίσων: να παραμερίζουν τη δημιουργική της πλευρά και να τη μετρούν μόνο με περιστασιακά πλήγματα ενάντια στα σύμβολα της εξουσίας του εχθρού.

Μαρία Κακογιάννη: Η αντεπανάσταση ξεκίνησε με το δόγμα TINA (There Is No Alternative – Δεν υπάρχει εναλλακτική) και σήμερα παίρνει μια νέα τροπή. Είπατε πριν ότι ο καπιταλισμός "Δεν αρκείται πια στα κέρδη. θέλουν να κυβερνούν άμεσα – να ελέγχει απόλυτα τα πνεύματα και τα σώματα". Στα κείμενά σας για τον Μάη του '68, θεωρείτε ότι το γεγονός αυτό σήμανε το τέλος μιας σύγχυσης: της σύγχυσης ανάμεσα στη σύγκρουση δύο διαφορετικών κόσμων και στη σύγκρουση κοινωνικών δυνάμεων. Μέχρι τότε, το μέρος όπου χτιζόταν ένας άλλος τρόπος ζωής ήταν ταυτόχρονα και το μέρος όπου μπλοκαριζόταν η μηχανή της παραγωγής και καταφερόταν ένα πλήγμα στον αντίπαλο. Σήμερα, καθώς η περιβαλλοντική καταστροφή βαθαίνει και οι συνθήκες ζωής γίνονται αβίωτες, μήπως θα έπρεπε να επιστρέψουμε σε αυτή τη "σύγχυση"; Να πειραματιστούμε με νέες μορφές δράσης μέσα σε αυτήν; Μήπως τελικά ο Μάης του '68, αντί για μια στιγμή ξεκαθαρίσματος, ήταν κατά κάποιο τρόπο η απαρχή ενός νέου, περίπλοκου μπερδέματος;

Ζακ Ρανσιέρ: Αυτή η ένταση δεν ξεκίνησε με τον Μάη του '68. Οι δύο αυτές πλευρές συνυπήρχαν ανέκαθεν – άλλοτε ταυτισμένες και άλλοτε χωριστές, ακόμα και συγκρουόμενες μεταξύ τους. Στον 19ο αιώνα που μελέτησα, υπήρχε από τη μία η ιδέα της εργατικής κοινότητας (association) ως ο πυρήνας ενός κόσμου αδελφοσύνης, και από την άλλη οι εργατικές εξεγέρσεις (όπως το 1848 και το 1871), που αποτελούσαν απαντήσεις στις προκλήσεις του Κράτους. Και οι δύο πλευρές μπορούσαν να πηγάζουν από την ίδια βασική αντίληψη περί σύγκρουσης δύο κόσμων, όμως προκαλούσαν προβλήματα όταν έφταναν στην αναμέτρηση των δυνάμεων. Για τον Μαρξ, η Παρισινή Κομμούνα είναι ταυτόχρονα το ιδανικό κύτταρο ενός μελλοντικού κόσμου, αλλά και μια εξουσία ανίκανη να εξασφαλίσει όλα τα μέσα που απαιτούνται για τη νίκη. Μετά από

αυτό, φυσικά, υπήρξε η εμπειρία της Ρωσικής Επανάστασης, η οποία επιδίωξε να εξισώσει τα δύο, αλλά κατέληξε σε ένα προνόμιο ισορροπίας δυνάμεων που τελικά ωφέλησε μόνο την κρατική εξουσία.Η αγωνιστική έξαρση που συμβολίζει ο Μάης του ’68 έγινε εφικτή επειδή το αρνητικό δίδαγμα από τον εκφυλισμό του σοβιετικού κράτους εξισορροπήθηκε –ή μάλλον ανατράπηκε– από τη μεγάλη αυταπάτη της Πολιτιστικής Επανάστασης, η οποία τότε ερμηνεύτηκε μέσα από ένα αναρχικό πρίσμα. Η ενθάρρυνση της ανυπακοής των μαζών και οι μεγάλες μαοϊκές διακηρύξεις για την ένωση της πνευματικής με τη χειρωνακτική εργασία είχαν δημιουργήσει την ψευδαίσθηση ότι υπήρχε και πάλι ένας κοινός κομμουνιστικός κόσμος, ο οποίος συγκροτούνταν ακριβώς ενάντια στην κρατική ισχύ. Πάνω σε αυτό το υπόβαθρο αναπτύχθηκε το κίνημα του ’68 και το ιδιαίτερο “μπέρδεμά” του: η πίστη ότι η μαζική παρουσία του “λαού του μέλλοντος” στους δρόμους και στις κατειλημμένες σχολές αποτελούσε ήδη, από μόνη της, την έμπρακτη διάλυση των δυνάμεων του Κράτους και του Κεφαλαίου.

Αυτό το είδαμε να επαναλαμβάνεται στα κινήματα των πλατειών της δεκαετίας του 2010 ή στο κίνημα των “Κίτρινων Γιλέκων” στη Γαλλία: υπήρχε στους δρόμους ένας άλλος κόσμος που παρουσιαζόταν ως η ζωντανή διάψευση του κόσμου της κυριαρχίας, ο οποίος έμοιαζε μοιραίο να εξατμιστεί μπροστά του. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι οι πρωταγωνιστές αυτών των κινημάτων έκαναν τη “λάθος επιλογή” να ξεχάσουν τον συσχετισμό των δυνάμεων χάριν μιας συμβολικής σύγκρουσης κόσμων. Δεν είναι θέμα επιλογής. Αν η πλευρά της “σύγκρουσης των κόσμων” φάνηκε να κυριαρχεί, είναι επειδή η παλιά υλική και πνευματική οργάνωση της ταξικής πάλης είχε χάσει τη δύναμη και τη θεωρητική της σαφήνεια. Η καπιταλιστική επίθεση στις χώρες μας διέλυσε τα εργοστάσια, τις εργατικές συλλογικότητες και ολόκληρο το δίκτυο κοινωνικής αλληλεγγύης που είχε χτιστεί γύρω από αυτά. Την ίδια περίοδο, η οριστική κατάρρευση της ΕΣΣΔ και η εξαφάνιση του κινεζικού “αντι-μοντέλου” στέρησαν από τους αγώνες κάθε παγκόσμιο ορίζοντα απέναντι στην κυριαρχία του παγκοσμιοποιημένου καπιταλισμού. Συνέβη τότε αυτό που ανέλυσα σχετικά με την έννοια της κατάληψης: αυτό που άλλοτε ήταν όπλο

για το μπλοκάρισμα της καπιταλιστικής μηχανής στην καρδιά της –δηλαδή στο εργοστάσιο– μετατράπηκε, στον δρόμο, σε μια μορφή "αποσκίρτησης" δίπλα στα κέντρα εξουσίας. Έτσι, έστω κι αν κατά διαστήματα ορισμένοι επιχείρησαν να εξαπολύσουν βίαιες επιθέσεις μέσα από τις κατειλημμένες πλατείες, αυτές οι ενέργειες δεν είχαν πλέον καμία οργανική σύνδεση με τις μορφές συλλογικής έκφρασης που αναπτύσσονταν πάνω στις πλατείες αυτές. Το γεγονός είναι ότι αυτές οι δύο μορφές σύγκρουσης –η υλική αναμέτρηση και η δημιουργία ενός άλλου κόσμου– είναι σήμερα σε μεγάλο βαθμό αποσυνδεδεμένες. Δυστυχώς, αυτό δεν είναι απλώς ένα ζήτημα στρατηγικής που πρέπει να αλλάξει. Πρόκειται για μια διπλή δυσκολία: από τη μία, είναι δύσκολο να εντοπίσουμε πλέον το τρωτό σημείο όπου ο εχθρός μπορεί να πληγεί υλικά και, από την άλλη, είναι εξίσου δύσκολο να δώσουμε στέρεα υπόσταση σε αυτόν τον "άλλο κόσμο" που τα δημοκρατικά κινήματα οραματίζονται και διεκδικούν ταυτόχρονα.

Μαρία Κακογιάννη: Σε ένα από τα κείμενά σας αναφέρετε ότι ο Μάης του '68, στην πράξη, έκοψε τους δεσμούς με το παλιό επαναστατικό μοντέλο – αυτό της καθοδηγούμενης δράσης από μια τάξη και την πρωτοπορία της. Ταυτόχρονα, όμως, επισημαίνετε ότι το κίνημα του '68 δεν διέθετε μια θεωρία αντίστοιχη της δράσης του· συνέχισε σε μεγάλο βαθμό να αντιλαμβάνεται τον εαυτό του μέσα από το παλιό μοντέλο. Σήμερα, λοιπόν, είναι η επανάσταση κάτι που μπορεί να συλληφθεί ως έννοια; Και ποια είναι η σχέση της με τη σημερινή αντεπανάσταση;

Ζακ Ρανσιέρ: Νομίζω πως η απάντηση –ή ίσως, η αδυναμία να βρεθεί απάντηση– προκύπτει από όσα είπαμε ήδη. Στην πραγματικότητα, ο Μάης του '68 δεν κατάφερε να συλλάβει θεωρητικά την καινοτομία της ίδιας του της δράσης. Ενώ στην πράξη αμφισβητούσε τη μαρξιστική αντίληψη της επανάστασης ως κατάληψη της εξουσίας βασισμένη στην εργατική ισχύ, συνέχισε να κατανοεί τον εαυτό του μέσα σε αυτό ακριβώς το πλαίσιο. Η συνέχεια, δυστυχώς, επιδείνωσε αυτόν τον αναχρονισμό αφού ο καπιταλισμός κατάφερε να διαλύσει, σχεδόν αμαχητί, εκείνη τη συλλογική εργατική δύναμη που το '68 φάνταζε ακόμη ακλόνητη.

Έτσι, υποβίβασε τον κομμουνισμό –που κάποτε αυτοπαρουσιαζόταν ως η αντικειμενική κίνηση της ίδιας της πραγματικότητας– σε μια απλή θεωρία για διανοούμενους, και οικειοποιήθηκε για δικό του όφελος τη μαρξιστική έννοια της "ιστορικής αναγκαιότητας".

Η ιδέα της επανάστασης ως σύνδεση ανάμεσα σε μια κοινωνική δύναμη, έναν πολιτικό τρόπο δράσης και ένα όραμα για έναν νέο κόσμο που στηρίζεται σε μια συγκεκριμένη αντίληψη της ιστορίας, δεν έχει αντικατασταθεί από τίποτα, παρά τις όποιες απόπειρες: τον "γνωσιακό κομμουνισμό" του Νέγκρι, τις αλυσίδες ισοδυναμίας των Λακλάου και Μουφ, τον κομμουνισμό ως "προσανατολισμό" του Μπαντιού, τις "εξεγέρσεις της γης" κ.λπ. Οι πρακτικές που επιβεβαιώνουν την ικανότητα των ίσων δεν έχουν καταφέρει, προς το παρόν, να δημιουργήσουν κανένα υποκατάστατο για το κλασικό μοντέλο της επαναστατικής κατάληψης της εξουσίας. Το ερώτημα, λοιπόν, για το αν μια επανάσταση είναι σήμερα νοητή, επιδέχεται δύο διαφορετικές απαντήσεις. Από τη μία πλευρά, τα στοιχεία που συνθέτουν τη μαρξιστική έννοια της επανάστασης είναι σήμερα αποσυνδεδεμένα, τόσο στο επίπεδο της θεωρίας όσο και στην πραγματικότητα των αγώνων. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι η σημερινή καπιταλιστική και κρατική τάξη πραγμάτων αποτελεί την τελευταία λέξη της ανθρώπινης ιστορίας. Το γεγονός ότι κάτι δεν έχει ακόμη συλληφθεί θεωρητικά, δεν σημαίνει ότι είναι και αδιανόητο [το "αδιανόητο" δεν είναι "αδύνατο": Κανείς δεν μπορεί να προβλέψει τα όρια της δύναμης που έχει η έμπρακτη διεκδίκηση της ισότητας. Και αν ο καπιταλισμός είναι αυτός που σήμερα "σέρνει τον χορό", ούτε ο ίδιος γνωρίζει πού ακριβώς πηγαίνει.

[1] θα κυκλοφορήσει το 2027 από τις εκδόσεις Potlatch.
[2] Αυτό το κείμενο είναι πρόσφατο, εκφωνήθηκε κατά τη διάρκεια μιας ημερίδας «Γκαμπριέλ Γκωνύ, η ουτοπία στην εργασία» στη βιβλιοθήκη της Σεν Ντενί, τον Απρίλιο του 2024.

Πώς ο υπερμιλιταρισμός διαπερνά την καθημερινή ζωή στο Ισραήλ

Του Nissi Peli (Συγγραφέας και ακτιβιστής στο New Profile – Το Κίνημα για την Αποστρατιωτικοποίηση της Ισραηλινής Κοινωνίας)

Μετάφραση Παναγιώτης Λυκογιάννης

Πηγή +972Magazine

Από το ιερό στο κοινότοπο, η μιλιταριστική εικονογραφία διαχέεται στην Ισραηλινή δημόσια σφαίρα διαμορφώνοντας το φαντασιακό, τις επιθυμίες και την συλλογική μας ταυτότητα.

Κάποια στιγμή στο γυμνάσιο, μια παράξενη φαντασίωση σχηματίστηκε στο μυαλό μου: ευχόμουν να πεθάνω έναν ηρωικό θάνατο ως μάχιμος στρατιώτης στον ισραηλινό στρατό, να κρεμαστεί η φωτογραφία μου στους διαδρόμους του σχολείου ως ο πρώτος πεσών στρατιώτης του και να με πενθούν κάθε χρόνο την Ημέρα Μνήμης.

Μέχρι να τελειώσω το λύκειο, η πολιτική μου συνείδηση είχε αρχίσει να διαμορφώνεται. Παρ' όλα αυτά, κρατούσα ακόμα την φιλελεύθερη σιωνιστική πεποίθηση ότι θα μπορούσα να είμαι ένας καλός, ηθικός στρατιώτης και να αλλάξω το σύστημα εκ των έσω. Όταν κατατάχθηκα στο σώμα των τεθωρακισμένων, συνειδητοποίησα γρήγορα το αδύνατο αυτής της θέσης και, μετά από μερικούς μήνες, πήρα ιατρική απαλλαγή.

Ωστόσο, για μερικά χρόνια μετά την αποχώρησή μου από τον στρατό, είχα επαναλαμβανόμενους εφιάλτες ότι με καλούσαν ξανά να καταταγώ. Σε ένα ιδιαίτερα ζωντανό όνειρο, όταν ήμουν 20 ετών και ζούσα στο Βερολίνο, κοίταξα έξω από το παράθυρό μου και είδα ολόκληρη την τάξη του δημοτικού μου, μαζί με τη

δασκάλα, να στέκονται από κάτω. Φώναζαν ότι η απαλλαγή μου είχε ακυρωθεί και ότι έπρεπε να επιστρέψω αμέσως μαζί τους για να επανενταχθώ στον στρατό, επειδή είχε ξεσπάσει πόλεμος.

Η σύγχρονη ισραηλινή κοινωνία χαρακτηρίζεται από υπερ-μιλιταρισμό. Αυτή η μορφή μιλιταρισμού δεν είναι απλώς μια πολιτική φιλοσοφία: είναι μια κατάσταση ύπαρξης που δομεί θεμελιωδώς το άτομο, διαμορφώνοντας τη φαντασία, τις σκέψεις, τις επιθυμίες, τις σχέσεις και την αίσθηση του συλλογικού μας ως Ισραηλινοί. Σχεδόν τα πάντα γίνονται αντιληπτά και κατανοητά με στρατιωτικούς όρους, αξίες και εικόνες, ενώ μια μόνιμη κατάσταση έκτακτης ανάγκης και πολέμου καθίσταται η φυσική τάξη των πραγμάτων.

Αυτή η ιδεολογία διαπερνά ολόκληρο το ισραηλινό φάσμα, από τον πνευματικό και θεολογικό μιλιταρισμό των νεαρών στα φυλάκια στους λόφους και των θρησκευτικών εποίκων, έως τον κοσμικό, φιλελεύθερο μιλιταρισμό που κυριαρχεί στην ισραηλινή αστική τάξη. Σε σχεδόν κάθε στάδιο της ζωής, οι Ισραηλινοί βλέπουν τον εαυτό τους και τους γύρω τους μέσα από ένα στρατιωτικό πρίσμα: ως μελλοντικούς στρατιώτες (ως νέοι πριν από τη θητεία και αργότερα ως πιθανοί έφεδροι), ως εν ενεργεία στρατιώτες ή ως πρώην στρατιώτες.

A9111A6

α εικονογράφηση ενός μωρού που χαιρετά στρατιωτικά φορώντας μπερέ, θεί στο Lis)». Το βραβείο αυτό, είναι μία από τις υψηλότερου κύρους από τη μη κερδοσκοπική οργάνωση «Ένας Πραγματικός Ισραηλινός Δεν δείχνει το χέρι ενός ηλικιωμένου ατόμου με τατουάζ από το Άουσβιτς,

Ακόμη και όσοι δεν κατατάσσονται ή απαλλάσσονται αργότερα από την εφεδρεία, κρίνονται με βάση τον στρατό και αντιμετωπίζονται ως παρίες από την πλειονότητα της ισραηλινής κοινωνίας. Οι αντιρρησίες συνείδησης δεν αντιμετωπίζουν μόνο ποινές φυλάκισης, αλλά και συστηματική εχθρότητα και υποκίνηση βίας ενάντια τους, ενώ πολιτικοί από όλο το πολιτικό φάσμα απειλούν κατά καιρούς να στερήσουν τα πολιτικά δικαιώματα από όσους αρνούνται να «μοιραστούν το βάρος».

Πολλά έχουν ήδη ειπωθεί για την κοινωνιολογία του μιλιταρισμού στο Ισραήλ: πώς ανώτατοι στρατιωτικοί αξιωματούχοι συχνά μεταπηδούν στην πολιτική για μία επιτυχημένη καριέρα, πώς οι δημοσιογράφοι εκπαιδεύονται σε στρατιωτικές μονάδες μέσων ενημέρωσης· πώς καφετέριες, μπαρ και τρένα είναι γεμάτα με ένοπλους στρατιώτες και πολίτες, και πώς το εκπαιδευτικό σύστημα συμμετέχει στη στρατιωτική κατήχηση και στις προσπάθειες στρατολόγησης. Αυτό που συχνά περνά απαρατήρητο, ωστόσο, είναι ο τρόπος με τον οποίο ο μιλιταρισμός διαπερνά την καθημερινή ζωή στο Ισραήλ στις πιο τετριμμένες του μορφές – μιας φαινομενολογικά στρατιωτικοποιημένης καθημερινότητας.

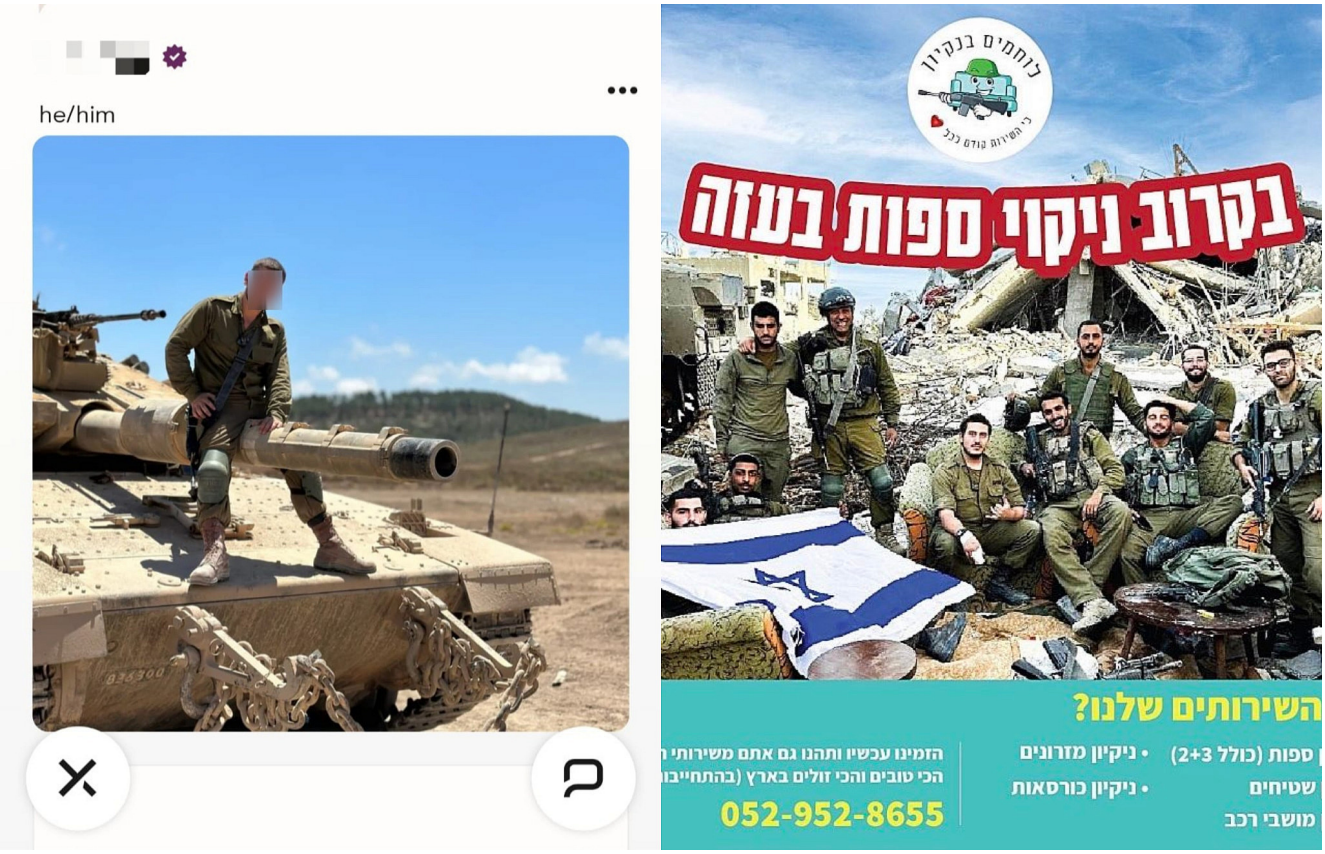

Αριστερά: Πινακίδα δρόμου σε ισραηλινό αυτοκινητόδρομο που γράφει: «Αυτοκινητόδρομος 16: η κυκλοφορία ρέει ομαλά. Μαζί θα νικήσουμε!», 25 Νοεμβρίου 2024 Δεξιά: Σημαίες που απεικονίζουν τα διακριτικά μονάδων του ισραηλινού στρατού, τοποθετημένες από τον δήμο του Ramat Gan, 12 Νοεμβρίου 2024

Μέρος αυτού του φαινομένου είναι η εμπορευματοποίηση του μιλιταρισμού σε μια καπιταλιστική κοινωνία. Μερικές φορές προωθείται άμεσα: για παράδειγμα, μέσω μαθημάτων που προετοιμάζουν τους νέους για τη διαδικασία επιλογής σε στρατιωτικούς ρόλους στον τομέα του κυβερνοχώρου ή των πληροφοριών, ή μέσω προπονήσεων «combat fitness» για επίλεκτες μονάδες. Μια πρόσφατη αφίσα στρατολόγησης που απευθύνεται σε εφήβους που πηγαίνουν στην παραλία γράφει: «Αν με ρωτήσουν, είμαι στη θάλασσα με φίλους. Νομίζεις ότι έχεις τον παράγοντα SEA; Έλα να το αποδείξεις σε ένα από τα Gibushim του Ναυτικού» – πολυήμερα σεμινάρια σωματικής και ψυχικής δοκιμασίας για επίλεκτες στρατιωτικές μονάδες.

Αλλά πολύ συχνά, ο μιλιταρισμός λειτουργεί κ ως πλατφόρμα για την πώληση άλλων προϊόντων. Αμέτρητες διαφημίσεις δεν παρουσιάζουν απλώς στρατιώτες να χρησιμοποιούν τα προϊόντα,

αλλά αντλούν από το συναισθηματικό φορτίο που έχει ο μιλιταρισμός στην ισραηλινή κοινωνία: τον «ηρωισμό» και τον «πατριωτισμό» των στρατιωτών που πολεμούν, τη συναισθηματικότητα της επιστροφής τους στο σπίτι για το Σαββατοκύριακο, ακόμα και το πόσο σεξουαλικά ελκυστικοί είναι.

Αριστερά: Φωτογραφία προφίλ ενός Ισραηλινού στρατιώτη σε εφαρμογή γνωριμιών. Δεξιά: Διαφήμιση της εταιρείας καθαρισμού «Cleaning Fighters», που παρουσιάζει Ισραηλινούς στρατιώτες να κάθονται σε ένα κατεστραμμένο αστικό τοπίο, πιθανότατα στη Γάζα, με τον τίτλο: «Σύντομα, καθαρισμός καναπέδων στη Γάζα».

Σκεφτείτε, για παράδειγμα, μια πρόσφατη διαφήμιση από μια ισραηλινή εταιρεία λιπαντικών: με αφορμή την Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας, δημοσίευσε μια σειρά εικόνων που απεικονίζουν γυναίκες στρατιώτες (ανάμεσά τους μια πιλότο μαχητικού και μια ένστολη στρατιώτη που φορά το κόκκινο μαντήλι της Rosie the Riveter), καθεμία να κρατά ένα μπουκάλι λιπαντικού, συνοδευόμενες από τη λεζάντα: «Hey babe, είσαι μια υπερηρωίδα».

Ή σκεφτείτε τα αμέτρητα προφίλ (κυρίως ανδρών) σε εφαρμογές γνωριμιών που περιλαμβάνουν φωτογραφίες με στρατιωτική στολή, μερικές φορές με φόντο κατεστραμμένες περιοχές της Γάζας. Σε ένα τέτοιο προφίλ που συνάντησα πρόσφατα, ένας ελεύθερος σκοπευτής της εφεδρείας απεικονίζεται να σημαδεύει με το όπλο του έξω από το παράθυρο ενός κατεστραμμένου σπιτιού στη Γάζα ή στον Λίβανο.

Διαδικτυακή διαφημιστική καμπάνια για την ισραηλινή εταιρεία λιπαντικών Noom

Αυτό το πρόσφατο Πάσχα, οι καταναλωτές στα ισραηλινά σούπερ μάρκετ μπορούσαν να βρουν «Μάτσες Ηρωισμού» και «Μάτσες των Αναδυόμενων Λεόντων» (αναφορά στην ονομασία που έδωσε το Ισραήλ στον πόλεμο του Ιουνίου με το Ιράν), με συσκευασίες που έφεραν εικόνες στρατιωτών, βομβαρδιστικών B-2 και αεροσκαφών F-15 «καθ' οδόν για να βομβαρδίσουν το Ιράν». Σε ένα καφέ του Τελ Αβίβ, μπορεί κανείς να βρει ένα προφιτερόλ που φέρει το όνομα ενός πεσόντος στρατιώτη – μέρος μιας ευρύτερης πρόσφατης τάσης στο Ισραήλ να δίνονται σε φαγητά και ποτά ονόματα για να «τιμηθούν» οι νεκροί.

Ο υπερμιλιταρισμός αφήνει ελάχιστο χώρο για οτιδήποτε άλλο πέρα από τον διαρκή πόλεμο. Ο Ισραηλινός πρωθυπουργός

Μπενιαμίν Νετανιάχου το παραδέχθηκε τον Σεπτέμβριο, όταν υποστήριξε ότι το Ισραήλ πρέπει να γίνει μια «υπερ-Σπάρτη», διασφαλίζοντας οικονομική αυτάρκεια και επεκτείνοντας την εγχώρια παραγωγή όπλων για να αντιμετωπίσει την αυξανόμενη «διπλωματική απομόνωση» της χώρας.

Μόνο με την αποδόμηση αυτής της ιδεολογίας – και ιδιαίτερα του μύθου ότι ο σιωνιστικός μιλιταρισμός διασφαλίζει, αντί να απειλεί, την εβραϊκή ασφάλεια – μπορούμε να αρχίσουμε να κινούμαστε προς ένα διαφορετικό, πιο δίκαιο και ευημερούν μέλλον τόσο για τους Εβραίους όσο και για τους Παλαιστινίους.

Ανακοίνωση του Αναρχικού Μετώπου Ιράν – Ενάντια σε όλες τις κυβερνήσεις, ενάντια στον πόλεμό τους.

Για πάνω από έναν μήνα, Αμερικανικές και Ισραηλινές βόμβες πέφτουν στο Ιράν. Άμαχοι πεθαίνουν. Εκατοντάδες από αυτούς είναι παιδιά. Πάνω από ένα εκατομμύριο άνθρωποι έχουν εκτοπιστεί. Το διαδίκτυο έχει διακοπεί από τις 28 Φεβρουαρίου. Ο πόλεμος έχει πλέον εξαπλωθεί σε όλη την περιοχή.
Αλλά θέλουμε να πούμε κάτι που τα μέσα ενημέρωσης δεν θα πουν για εμάς.
Δεν θρηνούμε για την Ισλαμική Δημοκρατία. Έχουμε αγωνιστεί εναντίον της σε όλη μας τη ζωή. Έχει βασανίσει τους συντρόφους μας. Έχει φυλακίσει τις αδελφές μας. Έχει σφαγιάσει τον λαό μας για σαράντα επτά χρόνια. Αλλά οι βόμβες της αυτοκρατορίας

δεν είναι η απελευθέρωσή μας. Ο Τράμπ το είπε ο ίδιος, δεν πολεμά για τη δημοκρατία. Δεν πολεμά για τις γυναίκες του Ιράν. Πολεμά για τα στρατηγικά συμφέροντα των Ηνωμένων Πολιτειών, για να καταστρέψει τις πυραυλικές δυνατότητες, για να ελέγξει την περιοχή. Η Ουάσιγκτον δεν ρίχνει βόμβες για την ελευθερία. Ρωτήστε τον λαό του Ιράκ. Ρωτήστε τον λαό του Αφγανιστάν.
Και ενώ οι βόμβες πέφτουν απ' έξω, η Ισλαμική Δημοκρατία διεξάγει πόλεμο από μέσα. Διαδηλωτές εκτελούνται. Πολιτικοί κρατούμενοι είναι κλειδωμένοι σε κελιά χωρίς τροφή. Οι σύντροφοί μας αγνοούνται. Το καθεστώς χρησιμοποιεί τους κρατούμενους ως ανθρώπινες ασπίδες σε στρατιωτικές βάσεις. Ο λαός του Ιράν είναι παγιδευμένος ανάμεσα σε δύο μορφές βίας. Η μία φοράει τουρμπάνι .Η άλλη φοράει κοστούμι.
Σε όσους ανεμίζουν τη σημαία του Σάχη στη διασπορά λέμε ξεκάθαρα: δεν επιβιώσαμε σαράντα επτά χρόνια μιας δικτατορίας για να παραδώσουμε τη χώρα μας στον γιο μιας άλλης. Το στέμμα και το τουρμπάνι είναι δύο όψεις του ίδιου νομίσματος. Αρνούμαστε και τα δύο.
Αυτό που θέλουμε είναι απλό. Μια κοινωνία χτισμένη από τα κάτω. Χωρίς αφέντες. Χωρίς μουλάδες. Χωρίς σάχηδες. Οι εργάτες να έχουν τον έλεγχο των χώρων εργασίας τους. Οι κοινότητες να αυτοοργανώνονται και να αυτοδιαχειρίζονται. Όλοι οι λαοί ελεύθεροι να καθορίζουν το δικό τους μέλλον.
Στεκόμαστε με τον λαό του Ιράν, όχι με τις κυβερνήσεις των Ηνωμένων Πολιτειών και του Ισραήλ, όχι με την Ισλαμική Δημοκρατία, όχι με το Στέμμα.
Με τον λαό.
Όχι στον ιμπεριαλιστικό πόλεμο!
Ούτε Μουλάς! Ούτε Σάχης!
Γυναίκα – Ζωή – Ελευθερία!

Βγήκαν τα ξίφη – Του Raúl

Zibechi

Του Raúl Zibechi

Πηγή : jornada.com.mx

Μετάφραση : Μαριλένα Ευσταθιάδη

Η επίθεση των ισχυρών σε βάρος λαών εντείνεται σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Οι ΗΠΑ και οι περιφερειακοί τους σύμμαχοι βρίσκονται πίσω από τις πολυάριθμες επιθέσεις που εξαπολύονται τον τελευταίο καιρό, οι οποίες απειλούν να επεκταθούν όσο δεν υπάρχουν μηχανισμοί ικανοί να τις σταματήσουν. Η ατιμωρησία είναι κανόνας αυτήν την περίοδο, κατά την οποία οι μεγάλες δυνάμεις σχεδιάζουν ένα νέο παγκόσμιο χάρτη προσαρμοσμένο στα συμφέροντά τους.

Από τη στιγμή που η γενοκτονία στη Γάζα έμεινε εντελώς ατιμώρητη, άνοιξαν οι πύλες της καταστολής και της βίας εναντίον των λαών. Οι κυρίαρχες τάξεις του κόσμου πιστεύουν ότι μπορούν να αναστρέψουν την παρακμή των εθνών-Κρατών τους μέσω της στρατιωτικής δύναμης. Η μακρά και τρομερή ιστορία της αποικιοκρατίας τούς δείχνει το δρόμο.

Στις λιγοστές εβδομάδες του νέου έτους εξαπολύονται άγριες επιθέσεις εναντίον των λαών της Βενεζουέλας, του Ιράν και των Κούρδων, σε μια κλιμάκωση συνάμα ραγδαία και σαρωτική. Ακόμη και εντός των ΗΠΑ, ο πρόεδρος Τραμπ φαίνεται διατεθειμένος να στείλει χίλιους πεντακόσιους στρατιωτικούς για να καταπνίξει την εξέγερση του πληθυσμού της Μινεάπολις ενάντια στις απελάσεις της υπηρεσίας μετανάστευσης (ICE) που δολοφόνησε μια γυναίκα πριν από κάποιες μέρες.

Απέναντι στη Βενεζουέλα, εξακολουθούν να χρησιμοποιούν τη στρατηγική της ασφυξίας που, αν και αποσκοπεί στην κατάρρευση του καθεστώτος, πλήττει κυρίως τον πληθυσμό, τον οποίο καταδικάζει σε πείνα με την ελπίδα ότι θα εξεγερθεί εναντίον της κυβέρνησης. Πρόκειται για μια στρατηγική που ήδη

εφαρμόζεται απέναντι σε άλλες χώρες, με τον κουβανικό λαό να βρίσκεται στο στόχαστρο του Πενταγώνου, το οποίο αποτελεί τον εγκέφαλο αυτών των σχεδίων εγκλωβισμού ολόκληρων πληθυσμών.

Η περίπτωση του Ιράν είναι μια τραγωδία που εκθέτειτις τάσεις της αριστεράς εξαιτίας της ανεξήγητης σιωπής τους. Η καταστολή του Κράτους φαίνεται να έχει στοιχίσει τη ζωή σε περισσότερους από 10 χιλιάδες ανθρώπους. Σε αυτό οδήγησε μια αποτρόπαιη καταστολή, την οποία δεν μπορεί να δικαιολογήσει το γεγονός ότι οι ΗΠΑ, το Ισραήλ και το Ηνωμένο Βασίλειο πυροδοτούν τη λαϊκή κινητοποίηση που, ακόμη κι αν το αρνούνται, έχει τις ρίζες της στην επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσης και την επίμονη καταστολή.

Ο κουρδικός λαός δέχεται σφοδρές επιθέσεις από το τζιχαντιστικό καθεστώς που κυβερνά τη Συρία, με την συνεργασία της Τουρκίας. Στις αρχές του Γενάρη, επιτέθηκαν σε κουρδικές γειτονιές στο Χαλέπι, αναγκάζοντάς τες να υποχωρήσουν, και τώρα επιχειρούν εναντίον της αυτονομίας της Ροζάβα ελπίζοντας να εξαλείψουν τη διαδικασία αυτοκυβέρνησηςπου καλλιεργείται από τον κουρδικό πληθυσμό εδώ και 14 χρόνια.

Κατά τα φαινόμενα, υπήρξε μια συμφωνία μεταξύ Τουρκίας και Ισραήλ, με την έγκριση της Ουάσιγκτον και της Ευρωπαϊκής Ένωσης: η Άγκυρα συμφωνεί στον έλεγχο της νότιας Συρίας από το Τελ Αβίβ με αντάλλαγμα να έχει το ελεύθερο απέναντι στη Ροζάβα, που είναι ο στρατηγικός της στόχος. Οι δυνάμεις απορρίπτουν την όποια συμφωνία, βάζουν τέλος σε μια «ειρηνευτική διαδικασία» που ούτε πρόλαβε να ανοίξει τα φτερά της και κηρύσσουν τη λήξημιας πλασματικήςτουρκικής κρίσηςμε την υποστήριξη του δυτικού μπλοκ.

Η περίπτωση των Κούρδων απεικονίζει πώς οι δυνάμεις και τα έθνη-Κράτη βλέπουν τους λαούς σαν έναν εύπλαστο πηλόστον οποίο μπορεί να δώσει μορφή η καπιταλιστική γεωπολιτική. Στην πραγματικότητα, για τους καταπιεσμένους λαούς ποτέ δεν υπήρξε δημοκρατία ούτε καλές κυβερνήσεις, αλλά μια αυστηρή επιτήρηση και έλεγχος που τώρα καταλήγουν σε χτυπήματα σαν αυτά που

έριχνε το ιππικό με τα ξίφη του στους λαούς που δεν υποτάσσονταν. Πιστεύω πως αυτή η υπόθεση μας οδηγεί αναγκαστικά σε μια πιο διευρυμένη θεώρηση της κατάστασης.

Οι μεγάλοι στοχαστές του πολέμου, αν και έδρασαν σε διαφορετικές εποχές και γεωγραφίες και απέναντι σε διάφορους εχθρούς, συγκλίνουν σε ορισμένα κεντρικά σημεία που δεν έχουν καμία σχέση με τα όπλα και τις πολεμικές τεχνολογίες. Για τον Σουν Τσου, ο πρώτος βασικός παράγοντας που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι «η ηθική επιρροή», με την οποία εννοεί ότι «ο λαός πρέπει να βρίσκεται σε αρμονία με τους ηγέτες του». Παρά το γεγονός ότι ήταν Πρώσος στρατιωτικός, ο Καρλ φον Κλάουζεβιτς υποστήριξε ότι δεν υπάρχει στον κόσμο καμία δύναμη πιο σπουδαία από το πνεύμα του λαού που έχει πάρει τα όπλα και ότι, δίπλα σε αυτό, δεν υπάρχουν ανώτερα τεχνικά ή στρατιωτικά μέσα. Έφτασε μάλιστα σε σημείο να πει ότι ο λαός είναι «ο θεός του πολέμου».

Ο Μάο είναι πιο συγκεκριμένος και υποστηρίζει στα γραπτά του σχετικά με την εισβολή της Ιαπωνίας στην Κίνα πως «η κινητοποίηση ολόκληρου του λαού θα σχηματίσει μια απέραντη θάλασσα που θα πνίξει τον εχθρό, θα δημιουργήσει τις συνθήκες που θα αντισταθμίσουν την κατωτερότητά μας, και άλλα στοιχεία, και θα παρέχει τις προϋποθέσεις για να ξεπεραστούν όλες οι δυσκολίες στον πόλεμο».

Σε όλες τις περιπτώσεις, ο λαός είναι το επίκεντρο, όχι ένα απλό εργαλείο ή μέσο για την επίτευξη στόχων. Ένας συγκεντρωτισμός που επισκιάστηκε αργότερα από την αριστερά, τόσο την εκλογική όσο και την επαναστατική, σε μια ηθική παρακμή που μετατρέπει τους λαούς σε θεατές ή εκτελεστές αποφάσεων που παίρνουν άλλοι. Αφού διαπιστώσουμε αυτήν την θεμελιώδη αρχή, μπορούμε να εξετάσουμε και άλλες πτυχές του πολέμου. Οι μεγάλοι στρατηγοί συμφωνούν στο ότι η άμυνα είναι ανώτερη της επίθεσης, ένα ζήτημα επίκαιρο ενόψει των πολέμων από τα πάνω.

Ωστόσο, η άμυνα δεν μπορεί να είναι παθητική αλλά «αντίσταση

κι εξέγερση», όπως διδάσκουν οι Ζαπατίστας, καθώς αυτές είναι οι προϋποθέσεις για να αλλάξει ο κόσμος όταν όλοι οι άνεμοι φυσούν εναντίον των λαών.

Ενημέρωση από συντρόφους του Αναρχικού Μετόπου στο Ιράν – Τρίτη / 13 Ιανουαρίου 2026

Συγκλονιστική αναφορά για τη σφαγή χιλιάδων ανθρώπων στους δρόμους του Ιράν

Τρίτη 13 Ιανουαρίου 2026

Σήμερα είναι η δέκατη έβδομη ημέρα του επαναστατικού αγώνα του λαού στο Ιράν και η έκτη ημέρα πλήρους και καθολικής διακοπής του διαδικτύου.

Σύμφωνα με μια αδιανόητη αναφορά για τον αριθμό των νεκρών στον πόλεμο της μέχρι τα δόντια οπλισμένης ισλαμικής κυβέρνησης ενάντια σε άοπλους πολίτες, λάβαμε το παρακάτω μήνυμα, το οποίο λόγω της διακοπής του διαδικτύου δεν είναι δυνατόν να ελεγχθεί διεξοδικά από διαφορετικές πηγές.

_____

Η Τεχεράνη έχει τουλάχιστον πέντε χιλιάδες νεκρούς. Μόνο από τους συναδέλφους μου σκοτώθηκαν 5 άτομα και οι υπόλοιποι συνάδελφοι έχουν χάσει τουλάχιστον έναν συγγενή ή γνωστό.

Στη γειτονιά Σαρτσέσμε, το βράδυ της Πέμπτης σκοτώθηκαν 200 άτομα.

Στο Σααντάτ Αμπάντ περίπου 150 άτομα.

Στη δική μας γειτονιά, το βράδυ της Πέμπτης σκοτώθηκαν 10 άτομα και το βράδυ της Παρασκευής 50 άτομα.

Χθες το βράδυ στη γειτονιά Φαλάχ σκοτώθηκαν πάνω από 100 άτομα.

Ένας στενός συγγενής συναδέλφου μου εργάζεται στο τμήμα παράδοσης σορών στο Μπεχέστ-ε Ζαχρά. Μίλησα προσωπικά μαζί του. Είπε ότι φέρνουν τα πτώματα με φορτηγά-ψυγεία. Από την Πέμπτη έχουν έρθει τόσα πολλά φορτηγά που από χθες δεν παραλαμβάνουν πλέον σορούς. Όλοι έχουν δεχτεί πυρά από το στήθος και πάνω, οι περισσότεροι είναι νέοι, δυστυχώς.

Ένας άλλος συνάδελφος είπε ότι ένας συγγενής του, που τυχαία είχε κατάστημα στη γειτονιά μας, την Πέμπτη στις 7 το απόγευμα κατέβαζε το ρολό του μαγαζιού του όταν πυροβολήθηκε από πίσω και σκοτώθηκε. Η οικογένειά του έλεγξε τα βίντεο από τις κάμερες του καταστήματος και είδε ότι ένα μαύρο Hilux πυροβόλησε από μέσα από την καμπίνα και έφυγε με μεγάλη ταχύτητα.

Ένας από τους συναδέλφους μας που σκοτώθηκε, η οικογένειά του πήγε στο νοσοκομείο για να παραλάβει τη σορό, αλλά τους είπαν ότι επειδή είχε δεχτεί πυρά δεν μπορούν να την παραδώσουν. Μία νοσηλεύτρια είπε στην οικογένεια ότι την πρώτη νύχτα έφεραν πάνω από 300 άτομα στο νοσοκομείο τους, αλλά ήρθαν κάποιοι με πολιτικά, κλείδωσαν την πόρτα του χειρουργείου και είπαν ότι κανείς δεν έχει δικαίωμα να χειρουργήσει ή να περιθάλψει τους τραυματίες. Στοίβαξαν όλους τους τραυματίες, ζωντανούς και νεκρούς μαζί, σε ένα δωμάτιο και είπαν: όποιος πέθανε, πέθανε – όποιος έμεινε ζωντανός, “τελειώστε τον”. Ο καημένος είχε βγει στη σύνταξη μόλις τον προηγούμενο μήνα.

Το καθεστώς παίρνει ακόμη και χρήματα για να παραδώσει τις σορούς των θυμάτων των διαδηλώσεων.

Σύμφωνα με τις αναφορές συντρόφων από το Αναρχικό Μέτωπο, μετά τη διακοπή του ίντερνετ, τεράστιος αριθμός ανθρώπων βγήκε στους δρόμους – σε βαθμό που δεν μπορεί να συγκριθεί με καμία

προηγούμενη διαδήλωση.

Αυτό το πλήθος καταστάληκε μαζικά με πραγματικά πυρά.

Με τέτοια ένταση ώστε εκατοντάδες άνθρωποι έπεσαν ταυτόχρονα στο έδαφος στην ανατολική Τεχεράνη.

Η κατάσταση στα νοσοκομεία της Τεχεράνης το Σάββατο ήταν τέτοια που, μόνο στο νοσοκομείο Ιμάμ Χοσεΐν, ανακοινώθηκαν επίσημα τουλάχιστον 120 νεκροί, οι οποίοι μεταφέρθηκαν στο Καχριζάκ.

Δεν έχουμε σχεδόν καμία ασφαλή οδό επικοινωνίας στο εσωτερικό της χώρας.

Σχεδόν όλα τα μέσα επικοινωνίας βρίσκονται υπό παρακολούθηση, καταστολή και υποκλοπή.

Πρόσφατα, ένας από τους συντρόφους του Αναρχικού Μετώπου τραυματίστηκε από μη πολεμική σφαίρα και, επιπλέον, ξυλοκοπήθηκε με το κοντάκι όπλου. Έχει τραυματιστεί σοβαρά, αλλά η κατάστασή του είναι πλέον σχετικά καλύτερη.

Ο αριθμός των τραυματιών είναι πάρα πολύ μεγάλος, όμως χρειάζονται χρήματα για χειρουργικές επεμβάσεις. Στο εσωτερικό της χώρας προσπαθούμε να συγκεντρώσουμε οικονομική βοήθεια για την κάλυψη αυτών των εξόδων.

Προσωπικά είδα, ανάμεσα σε όσους δέχτηκαν επιθέσεις και τυφλώθηκαν, παιδιά ηλικίας 9 έως 12 ετών. Ωστόσο, τα κυρίαρχα μέσα ενημέρωσης, με το σκεπτικό ότι «δεν πρέπει να πανικοβληθεί ο κόσμος» και ότι «δεν μπορούν να επιβεβαιωθούν οι ειδήσεις», δημοσιεύουν ελάχιστες πληροφορίες σχετικά με τον αριθμό των νεκρών, των συλληφθέντων και των τραυματιών.

Γι’ αυτό σας ζητάμε να ενημερώσετε σχετικά.

Στο εσωτερικό, για λόγους παρακολούθησης και ενημέρωσης, αναγκαζόμαστε να χρησιμοποιούμε εξαιρετικά ανασφαλή μέσα· γι’ αυτό είναι πιθανό να αντιμετωπίσουμε στο μέλλον εκτεταμένες

σκευωρίες και διώξεις.

Όσον αφορά την τρέχουσα κατάσταση, στην Τεχεράνη δεν παρατηρούνται μεγάλες συγκεντρώσεις, παρά μόνο νυχτερινά συνθήματα. Στις άλλες πόλεις, και ιδιαίτερα στις μικρότερες, φαίνεται πως εξακολουθεί να υπάρχει ένα επίπεδο ανθεκτικότητας και συνέχισης των διαμαρτυριών.

Στην Τεχεράνη, οι δυνάμεις καταστολής εισβάλλουν από τους δρόμους σε σπίτια γειτονιών που θεωρούνται «εμπλεκόμενες», σπάζουν πόρτες με πρόσχημα τη συλλογή δορυφορικών πιάτων και προχωρούν σε έρευνες κατοικιών. Αυτή είναι η κατάσταση που βιώνουμε αυτή τη στιγμή.

Λάβετε υπόψη ότι ο αριθμός των συλλήψεων είναι εξαιρετικά υψηλός, ενώ ένα άτομο που σχετίζεται με εμάς –αν και όχι άμεσα σύντροφος– έχει εξαφανιστεί.

Οι οικογένειες παραπέμπονται στην αστυνομία πρόληψης και τεράστιος αριθμός ανθρώπων αναζητά τους συγγενείς του.

Επίσης, ένας φίλος του οποίου η κόρη σκοτώθηκε σε αυτές τις διαδηλώσεις, ενημερώθηκε ότι η σορός της μεταφέρθηκε στο Καχριζάκ. Για να του την παραδώσουν, του ζήτησαν 150 εκατομμύρια τομάν και να υπογράψει δέσμευση ότι δεν θα μιλήσει σε κανένα μέσο. Τα στοιχεία αυτού του ατόμου βρίσκονται στη διάθεσή μας.

θέλω να τονιστεί ότι η πλειονότητα όσων τυφλώθηκαν, όσων έσπασαν σαγόνια και κόκαλα και όσων δολοφονήθηκαν –σύμφωνα με μαρτυρία ενός επόπτη του νοσοκομείου Ιμάμ Χοσεΐν– είναι ηλικίας από 12 έως 27 ετών.

Επομένως, αυτό δεν είναι μόνο έγκλημα κατά της ανθρωπότητας, αλλά και έγκλημα κατά των παιδιών. Συμμετέχω προσωπικά στις διαδηλώσεις, εκπροσωπώ τη φωνή μας και βοηθάω τους άλλους.

Στο εσωτερικό του Ιράν, ο λαός είναι βαθιά πενθών, λυπημένος και εξοργισμένος. Όλοι έχουν υπάρξει μάρτυρες αιματηρών

σκηνών.

ΛΟΥΤΡΟ ΑΙΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΤΕΧΕΡΑΝΗ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΟΥ ΙΡΑΝ

Σύντομη ενημέρωση – Κυριακή, 11 Ιανουαρίου 2026

Σήμερα συμπληρώνεται η δέκατη πέμπτη ημέρα του επαναστατικού αγώνα του λαού και η τέταρτη ημέρα πλήρους, πανεθνικού αποκλεισμού του διαδικτύου στο Ιράν. Οι διαδηλώσεις αυτές ξεκίνησαν την Κυριακή 28 Δεκεμβρίου 2025, εν μέσω εξαιρετικά οξέων πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών συνθηκών.

Από τις 8 Ιανουαρίου 2026 οι διαδικτυακές γραμμές έχουν διακοπεί πλήρως, ενώ ακόμη και πριν από αυτό, από τις πρώτες κιόλας ημέρες των διαδηλώσεων, η πρόσβαση στο διαδίκτυο συνοδευόταν από δραστική μείωση της ταχύτητας, σκόπιμες παρεμβολές και τοπικούς αποκλεισμούς, ιδίως στις περιοχές των διαμαρτυριών. Οι τηλεφωνικές επικοινωνίες έχουν επίσης γίνει ασταθείς και περιορισμένες και οι άνθρωποι μπορούν να επικοινωνούν μόνο για μικρό χρονικά διαστήματα.

Υπό αυτές τις συνθήκες πλήρους πληροφοριακού αποκλεισμού, περιορισμένες αναφορές φτάνουν σε εμάς έμμεσα από συντρόφους μέσα στη χώρα. Σύμφωνα με αυτές τις αναφορές, κατά τις διαδηλώσεις των τελευταίων νυχτών στην Τεχεράνη έχει σημειωθεί μία εξαιρετικά αιματηρή και σκληρή καταστολή με τη χρήση στρατιωτικών όπλων, με πληροφορίες για τη δολοφονία αρκετών εκατοντάδων έως και αρκετών χιλιάδων ανθρώπων (συμπεριλαμβανομένων παιδιών) σε όλο το Ιράν. Κάποιοι από τους συντρόφους μας ανέφεραν ότι οι ίδιοι έφτασαν πολύ κοντά στο να χτυπηθούν από απευθείας πυρά των δυνάμεων ασφαλείας και του στρατού.

Ένας άλλος σύντροφός μας που μετέβη στο Νοσοκομείο Ιμάμ Χοσεΐν στην Τεχεράνη ανέφερε ότι τουλάχιστον 13 θάνατοι έχουν καταγραφεί μόνο σε αυτό το νοσοκομείο και ότι μεγάλος αριθμός τραυματιών έχει νοσηλευτεί. Παράλληλα, από περιοχές όπως το Ναζί Αμπάντ στο νότο και η Πλατεία Ιμάμ Χοσεΐν στην ανατολική Τεχεράνη, έχουμε λάβει αναφορές για απευθείας πυροβολισμούς και τη δολοφονία διαδηλωτών. Τις τελευταίες ημέρες οι συγκρούσεις έχουν ενταθεί απότομα και η καταστολή των διαδηλωτών συνεχίζεται.

Προς το παρόν, λόγω της διακοπής του διαδικτύου, η επικοινωνία μας με πολλούς συντρόφους μέσα στο Ιράν έχει διακοπεί πλήρως, γεγονός που έχει αυξήσει σοβαρά την ανησυχία μας για την κατάστασή τους.

Παρότι το κυρίαρχο ισλαμοφασιστικό κράτος, επιβάλλοντας πληροφοριακό αποκλεισμό, επιχειρεί μάταια να αποκρύψει την πραγματική έκταση αυτής της φρικτής σφαγής από τη δημόσια γνώμη στο Ιράν και διεθνώς, πολλές αναφορές που αποκαλύπτουν τις διαστάσεις αυτών των εγκλημάτων εμφανίζονται μέσω των κοινωνικών δικτύων.

Ο «Ραδιοτηλεοπτικός Οργανισμός της Ισλαμικής Δημοκρατίας του Ιράν», ένα από τα ελάχιστα κρατικά μέσα ενημέρωσης που εξακολουθούν να έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο, μίλησε για ένα βίντεο που δημοσιεύθηκε σήμερα από το Καχριζάκ, στο νότιο τμήμα της Τεχεράνης, στο οποίο διακρίνονται τα σώματα πολλών από τους νεκρούς, αποδίδοντας όμως τους θανάτους τους στους «διαδηλωτές».

Η «Οργάνωση Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων του Ιράν», με έδρα τη Νορβηγία στη Βόρεια Ευρώπη, ανακοίνωσε σήμερα: «Ταυτόχρονα με την επέκταση των αντικυβερνητικών διαδηλώσεων και περισσότερες από 60 ώρες μετά τον πανεθνικό αποκλεισμό του διαδικτύου, η καταστολή και η δολοφονία διαδηλωτών σε διάφορα σημεία της χώρας, ιδιαίτερα στην Τεχεράνη, έχει ενταθεί σημαντικά… Από την αρχή των διαδηλώσεων, έχει επιβεβαιωθεί η δολοφονία τουλάχιστον 192 διαδηλωτών, εκ των οποίων οι 9 ήταν κάτω των

18 ετών». Η ίδια οργάνωση προειδοποίησε επίσης: «Ταυτόχρονα, έχουμε ανεπιβεβαίωτες αναφορές για τη δολοφονία περισσότερων από 2.000 ανθρώπων, οι οποίες, λόγω του πλήρους αποκλεισμού του διαδικτύου και των σοβαρών περιορισμών στην πρόσβαση σε πληροφορίες, αντιμετωπίζουν μεγάλες δυσκολίες ανεξάρτητης επαλήθευσης υπό τις παρούσες συνθήκες».

Άλλες ανεπιβεβαίωτες ειδήσεις έχουν επίσης δημοσιευθεί σε ορισμένα κοινωνικά δίκτυα εκτός Ιράν, εκτιμώντας τον αριθμό των σφαγιασθέντων σε όλη τη χώρα κοντά στους 15.000.

ΓΥΝΑΙΚΑ – ΖΩΗ – ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Αναρχικό Μέτωπο

Ανακοίνωση του Αναρχικού Μετώπου σχετικά με τη διακοπή των διαδικτυακών γραμμών στο Ιράν

Σε όλες τις πόλεις της γεωγραφίας του Ιράν βρίσκεται σε εξέλιξη μια τελική και καθοριστική εξέγερση. Το κατασταλτικό καθεστώς και οι μισθοφορικές του δυνάμεις καταρρέουν, και διαμορφώνεται μια συλλογική εμπειρία αντίστασης και ελευθερίας στην οποία έχουν μερίδιο όλοι οι ελευθεριακοί άνθρωποι. Το αποτέλεσμα αυτών των διαδηλώσεων δεν καθορίζεται ούτε από τις παγκόσμιες δυνάμεις ούτε από την πρωτεύουσα· αντίθετα, διαμορφώνεται στην καρδιά των γειτονιών των πόλεων. Το μάθημα που αντλούμε από την εξέγερση ενάντια στο αυταρχικό καθεστώς είναι ότι όταν οι άνθρωποι μοιράζονται κοινές εμπειρίες, γνώση και εμπιστοσύνη, η παρουσία τους στους δρόμους γίνεται

ισχυρότερη, πιο αποτελεσματική και ασφαλέστερη. Παράλληλα, κλείνουν οι δρόμοι διείσδυσης και ιδιοποίησης από αυταρχικούς και μισθοφόρους.

Όταν οι αυθόρμητες και επαναστατικές επιτροπές γειτονιάς συνδέονται μεταξύ τους, μέσα από αυτή τη σύνδεση θα προκύψουν αστικές κομμούνες. Ένα οριζόντιο, δυναμικό και υπόλογο δίκτυο, που αυτοδιοικείται χωρίς κυριαρχία και κατανέμει τη λήψη αποφάσεων, τον συντονισμό και την ευθύνη σε όλους. Η επικοινωνία μεταξύ των καντονιών –τα οποία αποτελούνται από σύνολα κομμούνων των γύρω περιοχών– βασίζεται στη συλλογική εμπειρία και συνεργασία και μετατρέπεται σε ένα ζωντανό δίκτυο που δεν περιορίζεται σε ένα κέντρο ή σε επιβεβλημένη εξουσία, αλλά στο οποίο ρέει η συλλογική βούληση.

Με τη συνέχιση αυτής της πορείας, μετά την κατάρρευση του ολοκληρωτικού καθεστώτος, η κοινωνία δεν θα μείνει αποπροσανατολισμένη ούτε θα χρειαστεί την αναπαραγωγή ενός κεντρικού κράτους. Η ζωή, η ασφάλεια, η ανοικοδόμηση και η συλλογική λήψη αποφάσεων θα αναδυθούν μέσα από τα ίδια αυτά δίκτυα, και η εξουσία, αντί να συγκεντρώνεται σε ένα σημείο, θα μοιράζεται ανάμεσα στους ανθρώπους. Αυτή η πορεία καθιστά βιώσιμη την ελευθερία και τη συλλογική αυτοδιοίκηση και εξουδετερώνει κάθε προσπάθεια ιδιοποίησης της λαϊκής βούλησης. Το αίμα των διαδηλωτών δεν θα στρώσει κόκκινο χαλί για κανέναν άρχοντα ή ξένη δύναμη· η κοινωνία θα επιστρέψει στους πραγματικούς της ιδιοκτήτες.

Αυτή τη στιγμή, οι διαδικτυακές γραμμές στις πόλεις του Ιράν έχουν διακοπεί και οι ενεργοί σύντροφοι έχουν χάσει την επικοινωνία τους μαζί μας. Με βάση τα προηγούμενα γεγονότα, αυτό μπορεί να αποτελεί ένα βαθιά ανησυχητικό σημάδι της πολιτικής κατάστασης και της πιθανότητας μιας νέας μαζικής σφαγής των αγωνιζόμενων ανθρώπων από τις κρατικές δυνάμεις ασφαλείας και τον στρατό του φασιστικού καθεστώτος που κυριαρχεί στη γεωγραφία του Ιράν.

Γυναίκα – Ζωή – Ελευθερία

Ενημέρωση από την δράση των Αναρχικών στις διαδηλώσεις “No kings” (ΗΠΑ)

Μετάφραση Ιωάννα Σπαή

Πηγή crimethinc.com

Αναφορές ανά τη χώρα

Ακολουθώντας το σύνθημα «**ΟΥΤΕ ΒΑΣΙΛΙΑΔΕΣ , ΟΥΤΕ ΑΦΕΝΤΕΣ**», ένα κάλεσμα για να υπάρξει μια αντιεξουσιαστική παρουσία στις 18 Οκτωβρίου 2025 στα συλλαλητήρια **“No kings”** σε όλες τις Ηνωμένες Πολιτείες. Επικοινώνησα με αναρχικούς σε αρκετές πόλεις για να μάθουμε πώς πήγαν οι προσπάθειές τους και πώς αντιλαμβάνονται τις αλλαγές και τις προοπτικές αυτών των διαδηλώσεων.

Πολλοί από τους επίσημους διοργανωτές των διαδηλώσεων No Kings τονίζουν με πάθος ότι είναι ειρηνικές και νομοταγείς. Ταυτόχρονα, οι ομοσπονδιακές υπηρεσίες επιδεικνύουν την βιαιότητα και την αδιαφορία τους για το νομικό προηγούμενο, ενώ παράλληλα συσσωρεύουν σταθερά περισσότερους πόρους για να βλάψουν τις κοινότητες και να καταστείλουν την αντιπολίτευση. Ελλείψει ενός συγκεκριμένου σχεδίου για την αντιμετώπιση του γεγονότος ότι ο Ντόναλντ Τραμπ σαφώς δεν σκοπεύει να αποχωρήσει οικειοθελώς από το αξίωμα, η εστίαση σε συμβολικές, νομικές και ασήμαντες διαμαρτυρίες μπορεί μόνο να είναι αυτοκαταστροφική.

Για να ανταποκριθεί στην πρόκληση που θέτει ο ανερχόμενος φασισμός, το κίνημα κατά της κατάληψης της εξουσίας από τον Τραμπ θα πρέπει να βρει συγκεκριμένους τρόπους άσκησης επιρροής, πιθανώς συμπεριλαμβανομένων των τακτικών και των στρατηγικών που έχουν αναπτύξει οι αναρχικοί. Αυτό, αντί να τρομάζει τους συμμετέχοντες, θα προσελκύσει όσους τείνουν να παραμένουν σε απόσταση από τους αγώνες μέχρι να διακυβευτεί κάτι ουσιαστικό – συμπεριλαμβανομένων πολλών από τους φτωχότερους και πιο καταπιεσμένους, οι οποίοι συμμετείχαν στην εξέγερση για την δολοφονία του Τζορτζ Φλόιντ, αλλά έχουν σε μεγάλο βαθμό παραμείνει στο περιθώριο κατά τη διάρκεια των διαδηλώσεων No Kings μέχρι στιγμής.

Παρά την επιθυμία πολλών διοργανωτών του No Kings να παραμείνουν ειρηνικοί, ο Ντόναλντ Τραμπ και οι υποστηρικτές του είναι αποφασισμένοι να τους παρουσιάσουν ως τρελούς εξτρεμιστές. Ο ηγέτης της πλειοψηφίας της Βουλής, Στιβ Σκαλίζ, χαρακτήρισε το No Kings «συγκέντρωση μίσους για την Αμερική». Ο πρόεδρος της Βουλής, Μάικ Τζόνσον, περιέγραψε τους συμμετέχοντες ως «υποστηρικτές της Χαμάς», «αντίφα» και «μαρξιστές», ενώ ο βουλευτής της πλειοψηφίας της Βουλής, Τομ Έμερ, τους περιέγραψε ως εκπροσώπους της «τρομοκρατικής πτέρυγας» του Δημοκρατικού Κόμματος, μιας «μικρής αλλά πολύ βίαιης και θορυβώδης ομάδας». Ο υπουργός Μεταφορών Σον Ντάφι δήλωσε στο Fox News «Αυτό είναι μέρος των αντιφασιστικών, πληρωμένων διαδηλωτών». Όλα αυτά είναι γελοία ψεύδη, αλλά θα πρέπει να καταδείξουν στους Δημοκρατικούς ότι **δεν θα κερδίσουν τίποτα απολύτως προσπαθώντας να δείξουν πόσο ειρηνικοί και υπάκουοι είναι.** Ο Τραμπ και οι λακέδες του στοχεύουν να τους εκφοβίσουν ώστε να γίνουν παθητικοί – αλλά ανεξάρτητα από το πόσο παθητικοί είναι, η κυβέρνηση σκοπεύει να τους αντιμετωπίσει ως τρομοκράτες.

Ας κατηγορήσουν οι ακροδεξιοί απατεώνες και ο ίδιος ο Ντόναλντ Τραμπ ότι οι διαδηλωτές του No Kings είναι «αντιφασίστες» ή, αντιφατικά, ότι οι αναρχικοί προσπαθούν να διεισδύσουν στις διαδηλώσεις του No Kings. Οι ίδιοι οι ισχυρισμοί τους θα

υπονομεύσουν την αξιοπιστία αυτών των σημείων συζήτησης στα μάτια του ευρύτερου κοινού, ενώ παράλληλα θα αναγκάσουν εκατομμύρια ανθρώπους να αναρωτηθούν αν και αυτοί είναι πράγματι αντιφασίστες που θα πρέπει να επωφεληθούν από τα μαθήματα της μακράς παράδοσης της αντιεξουσιαστικής αντίστασης. Υπάρχουν ήδη ενδείξεις ότι αυτό συμβαίνει.

Τα παρακάτω ανέκδοτα, που προέρχονται από ποικίλα περιβάλλοντα σε όλη τη χώρα, δείχνουν τις απαρχές της αναρχικής συμμετοχής σε ένα κίνημα που πρέπει να επεκταθεί και να ενταθεί αν θέλουμε να αποτρέψουμε τη συλλογική καταστροφή.

Πρώτος απολογισμός: Μια μικρή αστική πόλη

Μία ομάδα που κυμαίνεται μεταξύ πέντε και δέκα ανθρώπων με ένα πανό, τρικάκια και μερικά μεγάφωνα κατάφεραν να επαναδρομολογήσουν και να καθοδηγήσουν την μεγαλύτερη πορεία που έχω δει ποτέ μου σε μια μεσαίου μεγέθους αστική περιοχή .Δεν είμαι σίγουρος πόσο μεγάλη ήταν, ήταν σίγουρα τεράστια με βάση τα τοπικά δεδομένα, πιθανώς χιλιάδες, μια τάξη μεγέθους μεγαλύτερη από ό,τι είδαμε το 2020, καθώς περιέβαλε εντελώς ένα πάρκο με περιφέρεια άνω των τριών μιλίων.

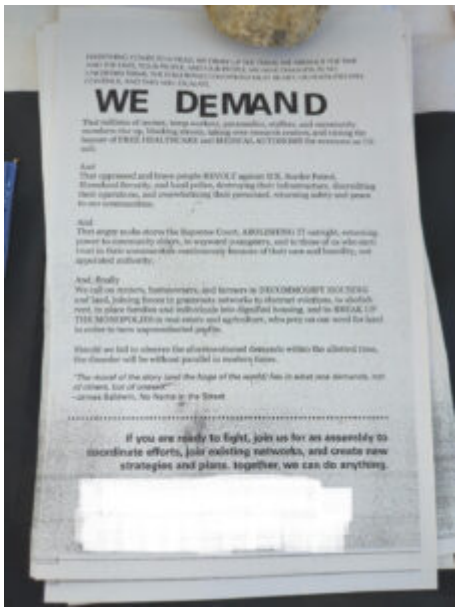
Στην αρχή, βαδίσαμε μόνοι μας στους δρόμους δίπλα στους διαδηλωτές της Indivisible, παρακάμπτοντας διάφορες αλληλεπιδράσεις με την αστυνομία ειρήνης που μας έλεγε να κατεβούμε από τον δρόμο. Η φράση «Αν το πλήθος είναι μεγαλύτερο από 100 άτομα, επιτρέπεται να πάρουμε μία λωρίδα» λειτούργησε καλά. Σταδιακά συγκεντρώσαμε μια αρκετά μεγάλη ομάδα για να σταματήσουμε σε μια διασταύρωση και στη συνέχεια στρίψαμε για να βαδίσουμε αντίθετα προς την κατεύθυνση της κυκλικής πορείας του πεζοδρομίου. Ως αποτέλεσμα, σχεδόν όλοι κάτω των 60 ετών (και μερικοί γενναίοι ηλικιωμένοι), συμπεριλαμβανομένων πολλών με πινακίδες υπέρ της «Antifa» και μερικές σημαίες των One Piece, κατέληξαν να κατεβαίνουν στους

δρόμους σε μια μαζική θυμωμένη πορεία που αψήφησε τους Protest marshals(εθελοντές που βοηθούν την αστυνομία στη διαχείριση μιας συγκέντρωσης/πορείας). Διαδηλωτές με σκούτερ και μοτοσικλέτες μας προστάτευσαν αυθόρμητα το πίσω μέρος. Σταματήσαμε σε διασταυρώσεις για να μεταφέρουμε το μήνυμά μας μέσω των μεγαφώνων και να προσκαλέσουμε το πλήθος να μας ακολουθήσει παρακολουθώντας μια εκδήλωση που είχαμε οργανώσει εκ των προτέρων (βλ. φυλλάδιο). Βαδίζοντας στο κέντρο της πόλης με ελάχιστη έως καθόλου αστυνομική παρουσία, ακόμη και ένα ή δύο άτομα να είχαν προετοιμαστεί καλύτερα θα μπορούσαν ίσως να είχαν ξεκινήσει κάτι ιστορικό. Αλλά αυτή η παρέμβαση –η πρώτη εδώ και πολύ καιρό στην οποία έχω δει διαδηλωτές να πραγματοποιούν με επιτυχία κάτι παρόμοιο με μια μαζική πορεία– είναι ένας προάγγελος των όσων θα ακολουθήσουν.

Το παρακάτω βίντεο δείχνει πώς ξεκίνησε και στη συνέχεια πώς συνέχισε. Οι φωτογραφίες δείχνουν τα τρικάκια που διανείμαμε και διαβάσαμε από τα μεγάφωνα και τα τραπέζια με τα zine που στήσαμε στο πάρκο, πέρα από όλα τα ντόνατς, νερό και μάσκες που διανείμαμε.

Πολύς κόσμος ήταν πολύ διστακτικός με το να εμπλακούν με ανθρώπους εκτός κινήματος αυτή τη στιγμή. Πιστεύω ότι είναι ένα λάθος. Οι φασίστες συνέθλιψαν την οικονομία, συστηματικά αποξένωσαν κάθε δημογραφικό στοιχείο εκτός των ναζί του Τουίτερ, και κατέστρεψαν την νομιμότητα των ομοσπονδιακών αρχών επιβολής του νόμου, των μέσων ενημέρωσης, του Ανωτάτου Δικαστηρίου και των δύο πολιτικών κομμάτων. Οι άνθρωποι είναι έξαλλοι, φοβισμένοι και αναζητούν απαντήσεις. Από πολλές απόψεις, είναι το ιδανικό περιβάλλον για τους αναρχικούς, αλλά πρέπει να είμαστε πρόθυμοι να βγούμε από τη ζώνη άνεσής μας, να υπερασπιστούμε ανοιχτά και περήφανα τα ιδανικά μας και να αναλάβουμε κάποια ρίσκα εμπιστευόμενοι τους απλούς ανθρώπους.

*Το πιο σημαντικό είναι ότι οι τελευταίοι εννέα μήνες έχουν δείξει ότι κανείς δεν έρχεται να μας σώσει. Αν δεν σηκωθούμε για να ανταποκριθούμε στη στιγμή – όχι μόνο οι αναρχικοί, αλλά όλοι οι απόκληροι που αντιτίθενται στον φασισμό – αυτό θα μπορούσε κάλλιστα να μας κοστίσει τη ζωή μας.*Γι’ αυτό πήγα στη συγκέντρωση. Ήθελα να ενημερώσω και τους άλλους επαναστάτες ότι δεν είναι μόνοι, ότι υπάρχουν και άλλοι τρόποι αντίστασης εκτός από τις άκαμπτες φιλελεύθερες πορείες, ότι δεν χρειάζεται να περιμένουμε την άδεια από κάποια εθνική οργάνωση για να αναλάβουμε δράση.

Δεύτερος απολογισμός: Μια μεγάλη κωμόπολη.

Συμμετείχα στη συγκέντρωση No Kings εδώ επειδή σύντροφοι είχαν βοηθήσει στην οργάνωσή της και επειδή ήταν ο καλύτερος τοπικός χώρος που μπορούσα να φανταστώ για να συναντήσω άλλους ανθρώπους που θέλουν να οργανωθούν, να αντισταθούν και να αντεπιτεθούν.

Το 50501 είναι ουσιαστικά απλώς ένα meme που υποστηρίζεται από κάποια signal threads και ομάδες στο Facebook. Είναι

εξαιρετικά ποικιλόμορφο πολιτικά και πολλοί αναρχικοί και κομμουνιστές φίλοι έχουν εμπλακεί σε τοπικό και κρατικό επίπεδο. Δεν ξέρω τι ακριβώς σημαίνει να λέω ότι ένα τόσο χαλαρό δίκτυο συνεργάζεται με την αστυνομία ή τους Δημοκρατικούς. Αυτό σημαίνει απλώς ότι ορισμένες προσωπικότητες μέσα σε αυτό (είτε σημαντικές είτε ασήμαντες) το έχουν κάνει, αλλά αυτό δεν αντικατοπτρίζει μια συλλογική συμφωνία που να υποστηρίζει αυτή τη συμπεριφορά. Υπό αυτές τις συνθήκες, νομίζω ότι θα πρέπει να αποφεύγουμε τις γενικευμένες κατηγορίες και, αντίθετα, απλώς να απομακρύνουμε τον πολιτικό μέσο όρο από τη συνεργασία της αστυνομίας ή την εξάρτηση από τους Δημοκρατικούς.

Οι κίνδυνοι ήταν σχεδόν μηδενικοί. Πολλές παρανοϊκές φήμες διαδόθηκαν τις προηγούμενες ημέρες. Σύντροφοι προσπάθησαν να τις καταρρίψουν και να καθησυχάσουν όσους ήταν νέοι στην πολιτική δραστηριότητα, οι οποίοι ήταν οι πραγματικοί στόχοι αυτού του μύλου των φημών. Είναι σαφές ότι ο φόβος είναι το μεγαλύτερο εμπόδιό μας αυτή τη στιγμή, περισσότερο από την πραγματική καταστολή, τη βία ή το ντράμα.

Είδα μια ηλικιωμένη φίλη που βίωσε μια δεκαετία ομοσπονδιακής παρενόχλησης επειδή ήταν φίλη με μερικούς από τους κατηγορούμενους του Green Scare. Δεν ανάρρωσε ποτέ πραγματικά και δεν βγαίνει συχνά σε πολιτικά πράγματα, ως αποτέλεσμα του τραύματος και του φόβου. Χάρηκε πολύ που βρέθηκε σε αυτή την εκδήλωση και συμμετείχε στην παράνομη πορεία απόσχισης μαζί μας και ίσως με 400 άλλα άτομα. Προσπαθούσε να σκεφτεί νέα συνθήματα και συνομιλούσε χαρούμενα μαζί μου κοντά στην πρώτη γραμμή της πορείας.

Νομίζω ότι θα ήταν καλύτερο για τους συντρόφους να είχαν έρθει όχι μόνο με φυλλάδια και ριζοσπαστικά zine, αλλά και με πανό και εργαλεία για να κάνουν την πορεία πιο σίγουρη και ικανή. Δεδομένης της ενέργειας που υπήρχε, ακόμη και αυτό το μεγάλο πλήθος, ενθουσιασμένο αλλά και φοβισμένο, πιθανότατα θα ήταν ενθουσιασμένο να κάνει περισσότερα βήματα προς την μαχητικότητα, με μικρά πράγματα όπως κιμωλία και

πυροτεχνήματα. Ήταν καθοριστικό το γεγονός ότι κάποιοι άνθρωποι έφεραν το δικό τους κινητό ηχοσύστημα, ξεχωριστό από αυτό που χρησιμοποιούσαν οι επίσημοι ομιλητές.

Τρίτος απολογισμός: Μια μικρή πόλη.

Στην πρώτη συγκέντρωση No Kings στην πόλη μας, τον Ιούνιο του 2025, ένα μπλοκ αναρχικών και άλλων αντιεξουσιαστών ξεκίνησε από μια διαφορετική τοποθεσία πιο κάτω στην περίφημη τοπική λεωφόρο και παρέλασε δίπλα από τη συγκέντρωση No Kings σε μια νεκρική πομπή με ένα φέρετρο για τον Ντόναλντ Τραμπ. Αυτή η παρέμβαση ήταν μεγάλη επιτυχία, προσελκύοντας περίπου εκατό άτομα από το πλήθος στο Δημαρχείο στο Ομοσπονδιακό Κτίριο, έναν από τους λίγους στόχους εδώ που συνδέεται πραγματικά με το καθεστώς στην Ουάσινγκτον. Το Ομοσπονδιακό Κτίριο φρουρούνταν αυστηρά από πράκτορες του DHS, οι οποίοι είχαν τεθεί σε υψηλή επιφυλακή μετά από μια ενέργεια λίγες εβδομάδες νωρίτερα, στην οποία κάποιος προφανώς χρησιμοποίησε ένα μαρκαδόρο κι έγραψε “Fuck ICE” σε μια γυάλινη πόρτα.

Λόγω αυτής της παρέμβασης, η τοπική ομάδα των Δημοκρατικών που διευθύνει τις φιλελεύθερες διαμαρτυρίες μη κερδοσκοπικών οργανώσεων 50501 μετακινήθηκε από την ιστορική λεωφόρο (ένας

αυτοκινητόδρομος διπλής κατεύθυνσης που είναι πολύ εύκολο να μπλοκαριστεί η κυκλοφορία) σε ένα πάρκο στη Δυτική Πλευρά που εφάπτεται ενός αυτοκινητόδρομου οκτώ λωρίδων. Το 2020, οι φιλελεύθεροι που ήθελαν να αποτρέψουν την πιθανότητα μιας πορείας μετά τη δολοφονία του Τζορτζ Φλόιντ πραγματοποίησαν επίσης αγρυπνία σε αυτό το πάρκο, αν και ευτυχώς, οι τοπικοί μαθητές λυκείου έκαναν τη δική τους παρέμβαση ως απάντηση. Ήταν σαφές στους αναρχικούς και στα παιδιά της πλατείας ότι επρόκειτο για μια προσπάθεια που αποσκοπούσε στον περιορισμό της ικανότητάς μας να βγαίνουμε στους δρόμους. Μετά την επιτυχία της περφόρμανς την πρώτη φορά, οι άνθρωποι ονειρεύτηκαν μια άλλη ιδέα για το πώς να παρέμβουν. Το σχέδιο ήταν να κατασκευαστεί μια μαριονέτα του Βασιλιά Ντόναλντ Τραμπ που θα απαιτούσε από τους διαδηλωτές να παραμείνουν στο πεζοδρόμιο και να μην κάνουν τίποτα για να απειλήσουν πραγματικά το καθεστώς του – μέχρι που ένας μοναχικός γελωτοποιός θα ηγούνταν μιας εξέγερσης δουλοπάροικων που θα συντρίβουν και θα καταστρέφουν τη μαριονέτα.

Δυστυχώς, η απειλή σφοδρών καταιγίδων και ανέμων με ένταση ανεμοστρόβιλων στην περιοχή μας υπονόμευσε αυτό το σχέδιο και την τελευταία στιγμή, οι άνθρωποι έπρεπε να σχεδιάσουν μια πιο μαχητική παρέμβαση.

Περίπου δώδεκα αναρχικοί, πλατειακοί και άλλοι ριζοσπάστες συγκεντρώθηκαν στο πάρκο στις 18 Οκτωβρίου με το σχέδιο να πάρουν μία ή δύο λωρίδες του αυτοκινητόδρομου και στη συνέχεια να επιστρέψουν στο πάρκο μέσω των ήσυχων κατοικημένων δρόμων που βρίσκονται κοντά. Σύμφωνα με μεταγενέστερες αναφορές, περίπου 2000 άτομα συγκεντρώθηκαν στο πάρκο και παρατάχθηκαν στο πεζοδρόμιο εκατέρωθεν του αυτοκινητόδρομου. Η ενέργεια και το ηθικό του πλήθους ήταν χαμηλά. Παρά το γεγονός ότι υποτίθεται ότι χρηματοδοτούνταν από δισεκατομμυριούχους, οι φιλελεύθεροι δεν είχαν φέρει μεγάφωνα, δεν ηγούνταν συνθημάτων και δεν είχαν μουσική στις καρδιές τους. Αρχίσαμε να βαδίζουμε γύρω από το πάρκο, συγκεντρώνοντας ένα πλήθος περίπου σαράντα ατόμων που φώναζαν και τραγουδούσαν. Οι άνθρωποι τραγούδησαν

το Bella Ciao, καθώς και έναν τοπικό ύμνο που δημιουργήθηκε για την τελευταία παρέμβαση στο συλλαλητήριο No Kings, που λέει:

Όχι Βασιλιάδες! Όχι Αφέντες! Όχι παλιοφασίστες μπάσταρδοι!

Όχι Βασιλιάδες! Όχι Αφέντες! Όχι παλιοφασίστες μπάσταρδοι!

Όχι Βασιλιάδες! Όχι Αφέντες! Όχι παλιοφασίστες μπάσταρδοι!

Αφήστε τους να κρεμαστούν από τα πόδια τους, αφήστε τα όρνια να φάνε

Αυτόν τον παλιοφασίστα μπάσταρδο!»

Μετά από μερικούς γύρους γύρω από το πάρκο, καταφέραμε να βγούμε στον αυτοκινητόδρομο με ένα πανό από την εποχή που ο Ντόναλντ Τραμπ ήρθε στο Νότιο Ιλινόις το 2018. Έγραφε «Όλοι οι δρόμοι κλειστοί στον φασισμό!» – ένα παιχνίδι με το σύνθημα της πόλης.

Περίπου σαράντα άτομα πήραν γρήγορα δύο λωρίδες κυκλοφορίας, μπλοκάροντας έντονα και τις δύο λωρίδες. Ένα περιπολικό μας ακολούθησε και πολύ λίγοι άνθρωποι προσχώρησαν από το πλήθος, αλλά πολλοί μας επευφημούσαν. Ανεβήκαμε τον αυτοκινητόδρομο πριν επιστρέψουμε σε κατοικημένους δρόμους όπου οι περισσότεροι άνθρωποι βγήκαν από τα σπίτια τους και μας επευφημούσαν. Καθώς πλησιάζαμε πίσω στο πάρκο για να ολοκληρώσουμε την χαρούμενη και μαχητική πορεία, δύο γέροι με κίτρινα γιλέκα πήδηξαν έξω προσπαθώντας να εμποδίσουν την πορεία, βιντεοσκοπώντας μας και ισχυριζόμενοι ότι ήμασταν πράκτορες της ICE επειδή φορούσαμε μάσκες. Ένας από τους ηλικιωμένους άνδρες άρπαξε ακόμη και το πρόσωπο ενός από αυτούς που κρατούσαν το πανό. Οι άνθρωποι φώναζαν αντιφασιστικά συνθήματα από πάνω τους, πνίγοντάς τους. Η πορεία επέστρεψε με ασφάλεια στο πάρκο.

Πολλοί άνθρωποι ήρθαν και μας ευχαρίστησαν για τα συνθήματα, τη μουσική, ακόμη και «τον ενθουσιασμό». Ενώ οι φιλελεύθεροι διοργανωτές κοκκίνισαν για την παρέμβασή μας, εμείς συνεχίσαμε τον χαρούμενο δρόμο μας.

Ενώ αυτό μπορεί να μην είναι τόσο συναρπαστικό όσο οι μαχητικές εφευρέσεις ή δράσεις στις μεγάλες πόλεις, πρέπει να προωθήσουμε το κίνημα όσο το δυνατόν περισσότερο οπουδήποτε και παντού. Το να καθόμαστε σπίτι καταγγέλλοντας και επικρίνοντας θα ήταν λάθος. Πολλοί καλοί άνθρωποι που δεν έχουν άλλη ιδέα για το πώς να αγωνιστούν παρακολούθησαν αυτή την εκδήλωση. Ας ελπίσουμε ότι η πράξη μας σήμαινε κάτι για τους ανθρώπους και οι άνθρωποι που συναντήσαμε εκεί θα νιώσουν πιο ικανοί να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων όταν τα πράγματα κλιμακωθούν.

Μερικές Ερωτήσεις σε Αναρχικούς σε όλη τη Χώρα

Γιατί παρακολουθήσατε τη συγκέντρωση No Kings;

- Όταν οι άνθρωποι συγκεντρώνονται δημόσια για να εκφράσουν τη διαφωνία τους, αυτός είναι ένας χώρος που αξίζει να καταληφθεί και να ριζοσπαστικοποιηθεί. Η εμφάνιση σημαίνει ότι πρέπει να διασφαλίσουμε ότι το μήνυμα της απόλυτης απελευθέρωσης δεν θα σβηστεί από φιλελεύθερα επιχειρήματα.
- Οι σύντροφοί μου και εγώ σκεφτήκαμε ότι θα υπήρχαν πολλοί άνθρωποι που θα χρησιμοποιούσαν την πορεία No Kings για να αντιμετωπίσουν την ICE στην πόλη μας. Ελπίζαμε ότι θα υπήρχε αρκετό χάος ώστε η αστυνομία να χάσει τον έλεγχο της κατάστασης και ο κόσμος να θυμηθεί

πώς ήμασταν τον Ιούνιο και να απωλέσει μέρος του διάχυτου φόβου που φαίνεται να έχει βυθιστεί σε όλη την πόλη.

- Σε γενικές γραμμές, συμφώνησα με την πρόταση της CrimethInc. Νομίζω ότι είναι σημαντικό για εμάς (τους αναρχικούς και τους αντιεξουσιαστές γενικότερα) να έχουμε ξανά μια ορατή παρουσία στους δρόμους. Περάσαμε πολλά χρόνια πειραματιζόμενοι με διάφορες προσεγγίσεις για να είμαστε περισσότερο ή λιγότερο ορατοί, και μου φαίνεται σαφές τώρα ότι πρέπει να είμαστε αναγνωρίσιμοι χωρίς να είμαστε στοχευμένοι.
- Η ομάδα στην οποία ανήκω δεν πήγε ως επί το πλείστον στη συγκέντρωση, τουλάχιστον όχι ως ομάδα εντός της πορείας. Η συγκέντρωση No Kings που διοργανώθηκε στο κέντρο της πόλης είχε προγραμματιστεί από τις 8 έως τις 10 π.μ. -πολύ νωρίς- αλλά μεταφέρθηκε απευθείας σε ένα ολοήμερο πολυπολιτισμικό φεστιβάλ “Tucson Meet Yourself” με χιλιάδες ανθρώπους, καντίνες, τοπικούς οργανισμούς υπεράσπισης και οικογένειες. Εκεί εμφανίστηκα με ένα σακίδιο γεμάτο περιοδικά και μερικές εκατοντάδες φυλλάδια σχετικά με την κινητοποίηση κατά του ICE και τον αντιαυταρχισμό. Μερικοί από εμάς τα γράψαμε και τα φωτογράφισαμε χθες.
- Παρευρέθηκα στη συγκέντρωση No Kings για να διανείμω προπαγάνδα – τόσο για να αμφισβητήσω τις πιο φιλελεύθερες αφηγήσεις σχετικά με το πώς είναι σκόπιμο να ανταποκριθούμε στην τρέχουσα στιγμή όσο και για να προσκαλέσω άτομα με παρόμοιους πολιτικούς στόχους σε συζήτηση με το κίνημά μας. Στόχευα επίσης να προσθέσω μια συγκρουσιακή χροιά στη διαδήλωση.

Οι No Kings, 50501 και το κίνημα Indivisible ασπάζονται την φιλελεύθερη πολιτική. Συνεργάζονται με την αστυνομία και το Δημοκρατικό Κόμμα. Πώς συμφιλιωθήκατε με αυτό;

- Δεν πήγα για να υποστηρίξω την πολιτική τους, πήγα για να αντιμετωπίσω τα όρια της πολιτικής τους. Οι αναρχικοί δεν χρειάζεται να περιμένουν τέλειες συνθήκες ή τέλειους συντρόφους για να δράσουν. Η παρουσία σε φιλελεύθερους χώρους μπορεί να ανοίξει στιγμές στις οποίες οι άνθρωποι αρχίζουν να βλέπουν ότι το κράτος και οι επιβολείς του δεν θα τους σώσουν. Το βλέπω αυτό ως εμπλοκή, όχι ως ευθυγράμμιση.
- Πήγαμε εκεί ως αυτόνομα άτομα για να συμμετάσχουμε σε ένα μαζικό κίνημα κατά του φασισμού, όχι για να διαφωνήσουμε με τους φιλελεύθερους διοργανωτές που είπαν σε όλους να μείνουν στο πεζοδρόμιο. Πολλοί από τους ανθρώπους που εμφανίζονται σε αυτές τις διαμαρτυρίες δεν είναι ιδεολογικά αφοσιωμένοι στην νομιμότητα ή τον πασιφισμό. Απλώς βλέπουν τα παραπάνω ως το μόνο παιχνίδι στην πόλη. Πιστεύω ότι είναι δουλειά μας να προκαλέσουμε μεταξύ των απλών πολιτών πραγματική αντίσταση. Το γεγονός ότι δώδεκα άτομα με λογότυπο και λογαριασμό στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης διεκδικούν την εξουσία να λένε σε όλους τους άλλους σε μια εκδήλωση τι να κάνουν δεν σημαίνει ότι πρέπει να ακούσουμε. Δεν νομίζω ότι υπάρχει κάποια αντίφαση που να μπορούμε να συμβιβάσουμε. Εμφανιζόμαστε, υποστηρίζουμε τις αξίες μας, προσπαθούμε να πείσουμε άλλους ανθρώπους να ενταχθούν μαζί μας και κάνουμε αυτές τις οργανώσεις άσχετες.
- Νιώθω αρκετά άνετα να χρησιμοποιώ φιλελεύθερες εκδηλώσεις για να δημιουργήσω δράσεις διάσπασης. Είναι μια μέθοδος που έχει δοκιμαστεί και έχει αποδειχθεί αξιόπιστη και αποτελεσματική τακτική και αυτό δεν μου φάνηκε διαφορετικό. Οι μεγάλες συγκεντρώσεις προσελκύουν πολλούς συντρόφους που αναζητούν κάτι πιο ριζοσπαστικό, οπότε είναι καλό να είμαστε εκεί για να τους βρούμε. Φαίνεται ότι βρισκόμαστε σε ένα μοτίβο αναμονής στο οποίο οι φασίστες επιβάλλουν σιγά σιγά στρατιωτικό νόμο και οι άνθρωποι φοβούνται πολύ να κάνουν οτιδήποτε

επειδή πιστεύουν ότι αυτό θα μπορούσε να χειροτερέψει την κατάσταση. Αλλά νομίζω ότι είναι σημαντικό να εντείνουμε τις αντιφάσεις και να οδηγήσουμε το κράτος σε υπερβολική δράση, προκειμένου να πυροδοτήσουμε το είδος της εκτεταμένης οργής που είναι ικανή να αντιμετωπίσει πραγματικά το κράτος.

- Αυτοί οι boomers θέλουν απλώς κάποιον να μιλήσουν. Αποφύγαμε τους διοργανωτές και πήγαμε εκεί που θα ήταν ο περισσότερος κόσμος.
- Υπήρχαν πολλοί άδειοι σταθμοί στο φεστιβάλ folklife όπου οι πωλητές είχαν κλείσει νωρίς ή δεν έφτασαν ποτέ. Προσπαθήσαμε να στήσουμε ένα περίπτερο για την «Ένωση Κυβερνήσεων της Κομητείας Πίμα» για να είμαστε αστείοι, αλλά εμφανίστηκε ο τύπος που την διηύθυνε, οπότε απλώς μετακινηθήκαμε σε ένα άλλο άδειο περίπτερο και φτιάξαμε μια πινακίδα που έγραφε «Αναρχική Πολεμική Γραφή σε ΧΑΜΗΛΗ ΤΙΜΗ». Όλα τα πράγματα ήταν δωρεάν.

Κάποιοι το περιγράφουν διαδικτυακά ως "επικίνδυνο" να συμμετέχεις σε δημόσιες συγκεντρώσεις. Ποιά πιστεύετε ότι είναι τα ρίσκα;

- Πάντα υπάρχει ρίσκο όταν προκαλείς την εξουσία, μπάτσοι, παρακολούθηση, συντηρητικοί, διάρρευση προσωπικών δεδομένων. Αλλά το να κρυβόμαστε δεν μας κάνει πιο ασφαλείς. Μπορούμε να ελαχιστοποιήσουμε τη ζημιά με την αμοιβαία υποστήριξη, καλή παιδεία ασφάλειας και επίγνωση της κατάστασης, αλλά το ρίσκο είναι μέρος της πραγματικότητας της αντίστασης.
- Δεν είμαι σίγουρος ότι το ένιωσα τόσο ριψοκίνδυνο. Το Λος Άντζελες έχει διαφορετική άποψη από τις ρεπουμπλικανικές πολιτείες για αυτό, αλλά ήξερα ότι θα αντιμετωπίζαμε την αστυνομία του Λος Άντζελες κι όχι την ICE και πιθανές ομοσπονδιακές κατηγορίες (οι οποίες

είναι πιο επικίνδυνες, αν και στο Λος Άντζελες δεν είναι τόσο ριψοκίνδυνα όσο πολύ πιστεύουν). Με χιλιάδες αριστερούς τριγύρω να παρέχουν κάλυψη, αυτό φάνηκε ως την πιο ασφαλή από τις πράξεις που συμβαίνουν στο Λος Άντζελες αυτήν την στιγμή. Οπωσδήποτε πιο ασφαλή από το να αντιμετωπίζαμε την ICE κατά τη διάρκεια μιας επιδρομής.

- Τι στο διάολο λένε ως "επικίνδυνο" για τους αναρχικούς να βρίσκονται στις συγκεντρώσεις No Kings; Είναι επικίνδυνο για εμάς να ΜΗΝ είμαστε εκεί.
- Φυσικά κι είναι επικίνδυνο. Το καθεστώς δηλώνει ξεκάθαρα την επιθυμία του να συνθλίψει το κίνημά μας και να φυλακίσει, σκοτώσει ή απελάσει οποιονδήποτε ο οποίος στέκεται στο διάβα του. Το να λαμβάνεις δράση κατά του καθεστώτος με οποιοδήποτε τρόπο, ακόμη και συμβολικά, συνεπάγεται έναν αυξημένο κίνδυνο για παρακολούθηση, αστυνομική βία και καταστολή. Παρόλα αυτά θεωρώ ότι τώρα τα ρίσκα της μη συμμετοχής είναι ακόμη μεγαλύτερα. Το μόνο εμπόδιο για το μέχρι πού μπορούν αυτή τη στιγμή να φτάσουν οι φασίστες είναι η αντίστασή μας, κι εάν χάσουμε, σκοπεύουν να μας σκοτώσουν. Πρέπει να ξεφύγουμε από την λογική ότι το να βλέπουμε τον κίνδυνο ως κάτι που μπορούμε να επιλέξουμε, και να αναγνωρίσουμε ότι, είτε μας αρέσει είτε όχι, είμαστε κλειδωμένοι σε έναν αγώνα για την επιβίωσή μας.
- Πφφ, αυτό είναι απλά κοινωνικό άγχος. Περίμενα ότι θα μας διώξουν γιατί κλέψαμε ένα τραπεζάκι, αλλά μας επέτρεψαν να μείνουμε όλη την μέρα. Στην περίπτωση που θα μας πέταγαν έξω, είχαμε σχεδιάσει απλά να μετακινηθούμε σε άλλο μέρος του φεστιβάλ, να πάρουμε αλλο τραπεζάκι, ή να διανείμουμε zine στο πόδι.
- Πολλοί άνθρωποι θέλουν να μιλήσουν για την επαναστατική αντικρατική πολιτική αυτή τη στιγμή. Ένιωσα καλά που εμφανιζόταν ως «οι ίδιοι», βάζοντας ρητά αναρχικές ιδέες μπροστά σε ανθρώπους και βλέποντας ποιος είναι πρόθυμος να εμπλακεί.
- Σε αυτή την περίπτωση, όντας σε μια πόλη που έχει ήδη

επιχειρήσει την ανάπτυξη ομοσπονδιακών στρατευμάτων και κατακλύζεται από τα ανθρώπινα σκουπίδια που εργάζονται για το ICE, προσωπικά αισθάνθηκα εξαιρετικά ανήσυχος. Η μαζική παρακολούθηση είναι πραγματική και είναι κακή. Δεδομένου του πλαισίου, ωστόσο, αισθάνθηκα ότι οι βασικές πρακτικές ασφαλείας όπως η μάσκα ήταν επαρκείς. Ο χρόνος θα δείξει αν αυτό είναι αλήθεια. Οι άνθρωποι με τους οποίους ήμουν μαζί, χρησιμοποιούσαν ως επί το πλείστον ως ευκαιρία για να είναι ορατοί. Κανείς δεν σχεδίαζε να κάνει κάτι πέρα □□από το να συμμετάσχει στην πορεία, κάτι που επηρέασε τις αποφάσεις μας. Μερικοί άνθρωποι δεν φόρεσαν μάσκα, μερικοί άνθρωποι ήταν σε μπλοκ, μερικοί άνθρωποι κάπου στο ενδιάμεσο.

- Ήξερα ότι με την συμμετοχή στην συγκέντρωση σήμαινε ότι δεν διατρέχαμε μαγάλο κίνδυνο σύλληψης και ξυλοδαρμό από την αστυνομίας ή βίας από την ακροδεξιά. Αλλά ο μεγαλύτερος κίνδυνος στην πραγματικότητα δεν ήταν σε σχέση με την προσωπική μου ασφάλεια, αλλά ότι θα αποτυγχάναμε να έχουμε αντίκτυπο στο πλήθος ή να προσεγγίσουμε άλλους ανθρώπους που είναι δυσαρεστημένοι με την κυβέρνηση Τραμπ και τις φιλελεύθερες απαντήσεις σε αυτό.

Τι πιστεύεις ότι επιτεύχθηκε;

- Είχα πολλές καλές συζητήσεις με ανθρώπους που ήταν θετικοί σε αυτό που κάναμε, αλλά νομίζω ότι το πιο ελπιδοφόρο πράγμα ήταν ακριβώς πόσοι άνθρωποι ενώθηκαν μαζί μας στους δρόμους μόλις αποδείξαμε ότι ήταν δυνατό. Μια ηλικιωμένη γυναίκα από τα προάστια έπεσε ενώ βάδιζε στο δρόμο, και όταν τη βοηθήσαμε και τη ρωτήσαμε αν ήθελε να τη βοηθήσουμε να επιστρέψει στο πεζοδρόμιο αρνήθηκε. «Ήμουν στους δρόμους ενάντια στον πόλεμο στο Βιετνάμ και θέλω να είμαι στους δρόμους και τώρα».

Μίλησα επίσης με μερικούς νέους ανθρώπους εκ των υστέρων, οι οποίοι ενθουσιάστηκαν πολύ με την εμπειρία και έψαχναν διάφορους τρόπους να παραμείνουν ενεργοί. Η συνήθης γραμμή που υιοθετήθηκε από πολλούς αυταρχικούς λόγους διαμαρτυρίας (τόσο φιλελεύθερα όσο και λενινιστικά) είναι ότι οι μη επιτρεπόμενες διαμαρτυρίες στους δρόμους είναι πολύ επικίνδυνες για τους ηλικιωμένους ή τα παιδιά, ώστε να αποξενώνουν εγγενώς «τις μάζες» που δεν είναι έτοιμες για τόσο μεγάλα επαναστατικά βήματα όπως το περπάτημα στο δρόμο χωρίς άδεια. Ήταν καλό να βιώσουμε μια υπενθύμιση του πόσο εντελώς ψευδές είναι αυτό.

- Άλλοι ακτιβιστές και ομάδες υπεράσπισης ήταν ανοιχτοί στο να είμαστε εκεί. Παραδόξως, αυτό περιελάμβανε τα «Humane Borders» – την απούσα ανθρωπιστική ομάδα της οποίας το περίπτερο είχαμε αναλάβει. Κάποια στιγμή, ένα από τα μέλη τους σταμάτησε από το τραπέζι μας για να ρωτήσει ποιοι ήμασταν. Ήμασταν ξεκάθαροι μαζί της ότι θέλαμε απλώς να διανείμουμε την ελεύθερη αναρχική λογοτεχνία εκεί, αφού αυτό το τραπέζι δεν χρησιμοποιούνταν διαφορετικά. «Από τότε που τα Ανθρώπινα Σύνορα δεν εμφανίστηκαν, είμαστε εδώ για το No Borders!!! Και όλοι μισούμε τον ICE!» Στην αρχή, φαινόταν μπερδεμένη από τις γελοιότητές μας, αλλά ήρθε αργότερα για να πει ότι η ομάδα της ήταν χαρούμενη που χρησιμοποιούσαμε το τραπέζι τους!
- Βρήκα υποσχόμενο ότι υπάρχουν σαφώς άνθρωποι προσανατολισμένοι προς τη δράση των μαχητών στο δρόμο που μας είναι άγνωστες. Σκέφτομαι ιδιαίτερα τις ομάδες των παιδιών που έχουν μεξικανικές σημαίες.
- Αυτό που μου φαινόταν πιο ελπιδοφόρο ήταν να βλέπω πενήντα περίπου θορυβώδεις ανθρώπους, πολλοί από τους οποίους ήταν εντελώς ξένοι, να συνεχίζουν να συγκεντρώνονται προκλητικά στο δρόμο αφού οι αστυνομικοί τούς είπαν επανειλημμένα να πάνε σπίτι τους. Ένιωθαν σαφώς ανικανοποίητοι από τους φιλελεύθερους που ηγούνταν της πορείας και ενεργοποιήθηκαν έντονα από αυτό που

είχαν να πουν οι αναρχικοί και την ενέργεια που έφερναν στη διαδήλωση, ακόμη και όταν έγινε σαφές ότι προσελκύαμε την οργή τόσο των διοργανωτών όσο και της αστυνομίας. Είδαμε ανθρώπους εμπνευσμένους και να προσελκύονται από επαναστατικά μηνύματα.

- Μερικοί σύντροφοι ήταν σε θέση να προσελκύσουν ένα μεγάλο πλήθος περίπου χιλίων ανθρώπων από τη συγκέντρωση No Kings στο Δημαρχείο στο κέντρο κράτησης με ένα δυνατό κινητό ηχείο και μερικά κίτρινα γιλέκα διαμαρτυρίας. Το πλήθος στο MDC ήταν πραγματικά εμπνευσμένο από αυτό, και υπήρχαν κάποιες αψιμαχίες με τους μπάτσους, αν και τίποτα πολύ φιλόδοξο. Όλοι ήταν πολύ υπέρ του συνθήματος "γαμημένη αστυνομία" και οι άνθρωποι ζήτησαν να ακούσουν το «Fuck the Police» του Boosie περίπου επτά φορές. Κάποια στιγμή, περίπου εκατό άνθρωποι χόρευαν το Payaso de Rodeo, το οποίο ήταν πραγματικά διασκεδαστικό, και υπήρχε ένας ολόκληρος χορός σε ένα σετ του Μοντερέι. Νομίζω ότι οι μπάτσοι θα μπορούσαν να πουν ότι έχαναν τον έλεγχο της κατάστασης, γιατί αμέσως μετά τον χορό έβγαλαν τα άλογα και έγιναν πραγματικά επιθετικοί για την εκκαθάριση της διασταύρωσης.
- Στήσαμε μια σειρά από τραπέζια φορτωμένα με εκατοντάδες zines, αφίσες και αυτοκόλλητα. Μία από τους εθελοντές της εκδήλωσης μας πλησίασε, λίγο επιφυλακτική, και ρώτησε τι κάναμε. Της είπα ότι είμαστε μόνο μερικά άτομα που προσπαθούσαν να μοιραστούν ιδέες και ανοιχτή συζήτηση. Ενώ στην αρχή ήταν επιφυλακτική σιγά σιγά άρχισε να θέλει να μάθει για δράση μας. Μέχρι το τέλος, χαμογελούσε, έκανε ερωτήσεις και έφευγε με μια χούφτα zines.

Τι εύχεσαι να είχες δει στο No Kings που, εκ των υστέρων, θα μπορούσες να βοηθήσεις συνεισφέροντάς του εσύ ο ίδιος;

- Περισσότερη αυτόνομη παρουσία, περισσότερα πανό, ανταλλαγή δεξιοτήτων, τέχνη, αυθόρμητα συνθήματα που να μην προέρχονται από τους διοργανωτές. Χώροι όπου οι άνθρωποι θα μπορούσαν να μιλήσουν ελεύθερα χωρίς μια σκηνή που να τους λέει πώς μοιάζει ο «ασφαλής» ακτιβισμός.
- Η προπαγάνδα μας ενθαρρύνει την άμεση δράση και τον πολιτικό πειραματισμό. Τα φυλλάδια έχουν όλα έναν κωδικό QR για ένα signal thread «ανακοινώσεων» που δημοσιεύει επερχόμενες αντιεξουσιαστικές εκδηλώσεις, τις δικές μας πορείες και τα συναφή. Αλλά δεν έχουμε μια συγκεκριμένη επερχόμενη εκδήλωση στο ημερολόγιό μας αυτό το μήνα, η οποία προσκαλεί τη συμμετοχή του κοινού, για παράδειγμα, δεν έχουμε κάνει έκκληση για τη συγκρότηση μιας συνέλευσης για όλη την πόλη. Αυτού του είδους τα πράγματα δεν έχουν ακόμα οργανωθεί.
- θα ήθελα να μπορούμε να κάνουμε μια πιο συντονισμένη διανομή πολιτικού υλικού , ώστε να έχουμε κάνει περισσότερες συζητήσεις με τους ανθρώπους. Δεν υπάρχουν πολλοί από εμάς, γεγονός που καθιστά δύσκολο να έχουμε ανθρώπους να κινούνται μαζί. Νομίζω ότι το να είμαστε ελαφρώς πιο στοχευμένοι στην προβολή μας αντί να δίνουμε απλώς φυλλάδια και zines σε όποιον θα τα πάρει πιθανότατα θα μας ωφελήσει στο μέλλον.
- Μακάρι να είχα δει πιο θεαματικές παρουσιάσεις των πολιτικών μας μηνυμάτων – είτε ρίξεις πανό, αφισοκολλήσεις, σημαίες ή ομοιώματα που καίγονται, είτε οτιδήποτε άλλο. Εκ των υστέρων, είναι σαφές ότι η πορεία ήταν απλώς ένα τεράστιο θέαμα, που ήταν ένα «διασκεδαστικό απόγευμα» για πολλούς φιλελεύθερους. Το να βάλουμε μια αναρχική ανατροπή σε αυτό για να κάνουμε την παρουσία μας όσο το δυνατόν πιο ορατή σε άλλους θα μπορούσε να ήταν κάπως ελπιδοφόρα για εμάς και να κινητοποιήσουμε τους άλλους εκεί, αν γίνει στις σωστές στιγμές στα σωστά πλαίσια. Επιπλέον, σε πολλά διαφορετικά σημεία, οι αναρχικοί θα μπορούσαν να έχουν κάνει μια προσπάθεια να είναι στο μπροστινό μέρος της

πορείας με μεγάλα, ενισχυμένα πανό και ένα μεγάφωνο για να αμφισβητήσουν τα μηνύματα και την εικόνα των διοργανωτών, και ενδεχομένως ακόμη και να ξεκινήσουν μια αποσχισθείσα πορεία στο τέλος ή κοντά στο τέλος της διαδρομής με εκείνους που δεν ήθελαν να τελειώσουν τη διαδρομή ή έψαχναν για άλλους τρόπους να εκφράσουν την πολιτική τους απογοήτευση.

- Μακάρι να είχαμε προετοιμάσει περισσότερους τρόπους για να ακολουθήσουν οι άνθρωποι μετά το γεγονός. Διανείμαμε φυλλάδια για ένα μελλοντικό γεγονός κατά του ICE ευρέως, αλλά πολλοί άνθρωποι ήθελαν πιο άμεσους τρόπους για να συνδεθούν και δεν είχαμε πραγματικά έναν τρόπο να το κάνουμε αυτό πέρα από την κοινή χρήση ονομάτων χρηστών Signal, κάτι που δεν είναι ιδανικό. Στο μέλλον, ελπίζουμε να θέσουμε σε λειτουργία ένα τοπικό ημερολόγιο εκδηλώσεων που θα επιτρέψει στους ανθρώπους να συνδεθούν σε εκδηλώσεις λιγότερο υψηλού κινδύνου και ίσως μια σύνδεση με ένα κανάλι signal ή signal thread μόνο για διαχειριστές θα ήταν επίσης καλή.
- Κατά κύριο λόγο, αισθάνομαι ότι αν υπήρχε ένα άλλο γκρουπ ανθρώπων που έκαναν πορείες, θα μπορούσαν να έχουν περάσει από το κέντρο της πόλης ή σε έναν αυτοκινητόδρομο, και αυτό θα είχε χωρίσει τις δυνάμεις των μπάτσων και το κέντρο κράτησης πιθανότατα θα είχε πραγματικά εκραγεί, κάτι που θα ήταν μια τεράστια νίκη για το κίνημα κατά του ICE αυτή τη στιγμή.
- Σκεφτόμουν τι σημαίνει ότι περιμένουμε αυτές τις μεγάλες φιλελεύθερες οργανώσεις να οργανώσουν μαζικές ενέργειες, ώστε να μπορέσουμε να τις καταλάβουμε και πόσο χάνουμε με το να είμαστε εξαρτημένοι από αυτούς. Ταυτόχρονα, κάνοντας αυτή τη δουλειά εμείς οι ίδιοι απαιτεί πολλή ενέργεια και οικοδόμηση συνασπισμού που απομακρύνεται από την εργασία των ενοικιαστών και την οργάνωση οικοδόμησης κτιρίων βάσης, οπότε ποτέ δεν φαίνεται να είναι η καλύτερη χρήση του χρόνου. Αλλά και πάλι, αναρωτιέμαι αν υπάρχει τρόπος να αλλάξει αυτή η δυναμική.